

YAŞASIN CUMHURİYET

100

"Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır,
ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

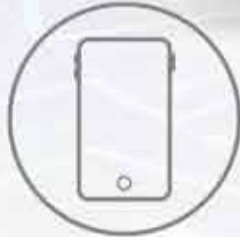
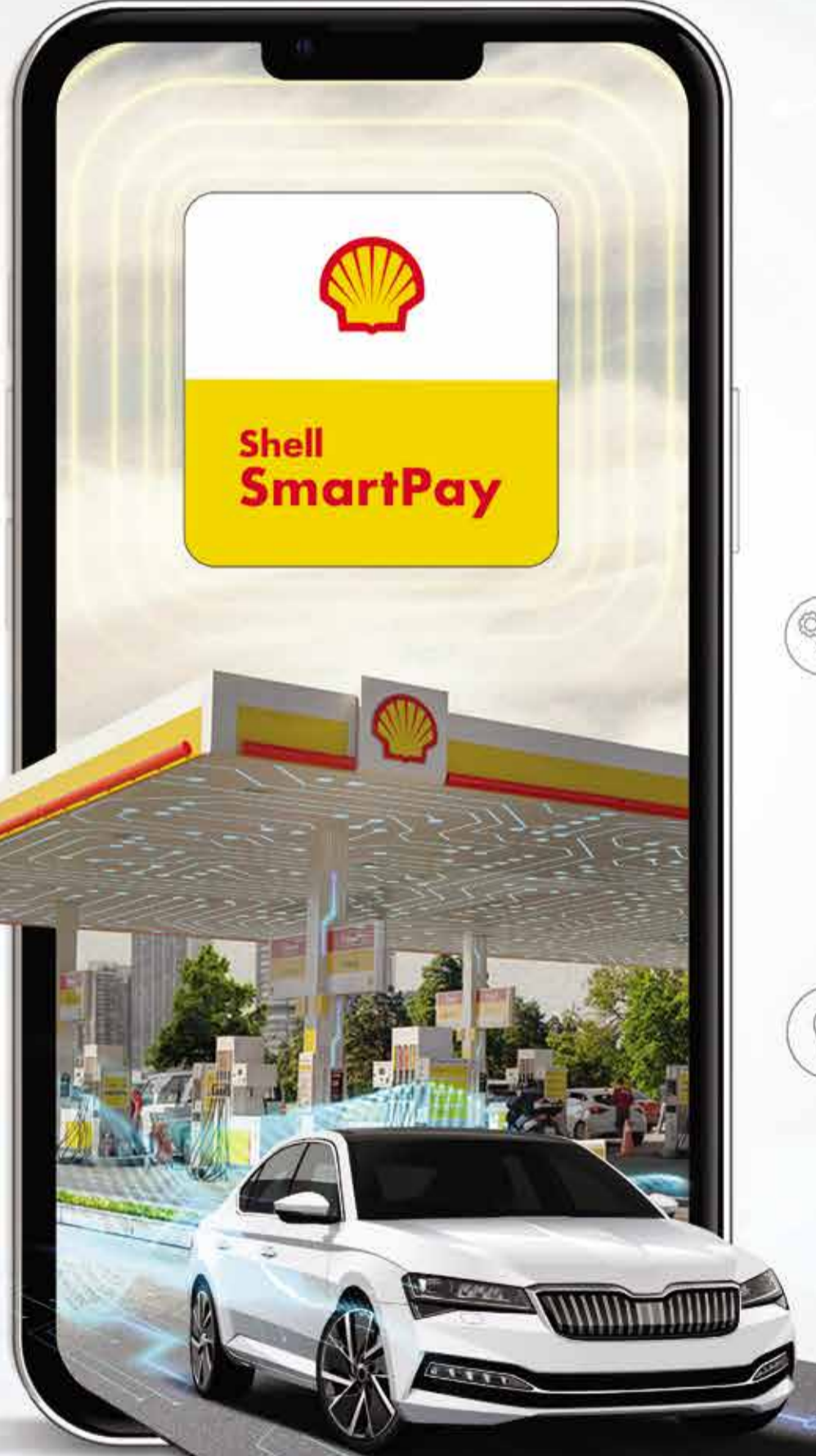
K. Atatürk

Enerji Petrol Gaz

SHELL FiLO ÇÖZÜMLERİ
BİRLİKTE HER ŞEY MÜMKÜN

SHELL SMARTPAY İLE FILONUZUN HIZINA HIZ KATIN

Filo yönetiminde yepyeni bir döneme hazır mısınız?
Shell Taşıt Tanıma Sistemi'nin yeni dijital çözümü Shell SmartPay ile artık herhangi bir **cihaz montajı ya da karta ihtiyaç duymadan**, anında yakıt alımına başlayabilir, filonuzun hızına hız katabilirsiniz.

Başvuru formu için QR kodu okutunuz.

100 YIL
SHELL TÜRKİYE
1923 - 2023

Koç

Sürdürülebilir Rafinaj

Sıfır Karbonlu Elektrik

Biyoyakıtlar

Yeşil Hidrojen

2050 KARBON NÖTR

Tüpraş

Enerjimiz Geleceğe

Yüzüncü yılında Türkiye enerji tarihinden bazı notlar

Tarih kaostur, bu yüzden verdiği dersler önemlidir. Kaotik bir fraktal gibi detaylarda daha renkli bir tarih göreceğimiz gelecek bizi bekliyor. s34

Barış Sanlı

EMO Üyesi

Enerji Petrol Gaz

PEI MEMBER

Kuruluş: 1968

Petrol ve LPG Sektörlerinin Gazetesi

Yıl:55

Sayı:706

@petroturkcom

www.petroturk.com

ISSN: 1301-4129

ENERJİNİN 100 YILI

Türkiye Cumhuriyeti 100. yaşını kutluyor. Gurur ve azim dolu bu süreçte enerjide de çok önemli yol katedildi. Sektör temsilcileri Cumhuriyetimizin enerji yolculuğunu gazetemiz için değerlendirdi. s30

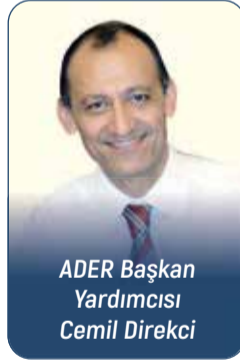
TOBB Petrol Meclisi ve PETDER Başkanı Ahmet Erdem

TOBB LPG Meclisi Başkanı Melih Poyraz

TLPGD Yönetim Kurulu Başkanı Eyüp Aratay

ADER Başkan Yardımcısı Cemil Direkci

PÜİS Başkanı İmran Okumuş

TABGİS Başkanı Murat Bilgin

GAZBİR Başkanı Yaşar Arslan

PETFORM Genel Sekreteri Murat Kalay

ETD Başkanı Bilal Tuğrul Kaya

TOBB Enerji Meclisi Başkanı Zeki Konukoğlu

TÜREB Başkanı İbrahim Erden

HESİAD Başkanı Elvan Tuğsuz Güven

GÜYAD Başkanı Cem Özkök

EDİDER Başkanı Elif Düşmez Tek

BP Taşımatik sisteminin avantajları ve detaylı bilgi için: www.bptasimatik.com - 0216 571 20 00

KOBİ'lere kredi kartı teminatı ile ödeme seçeneği!

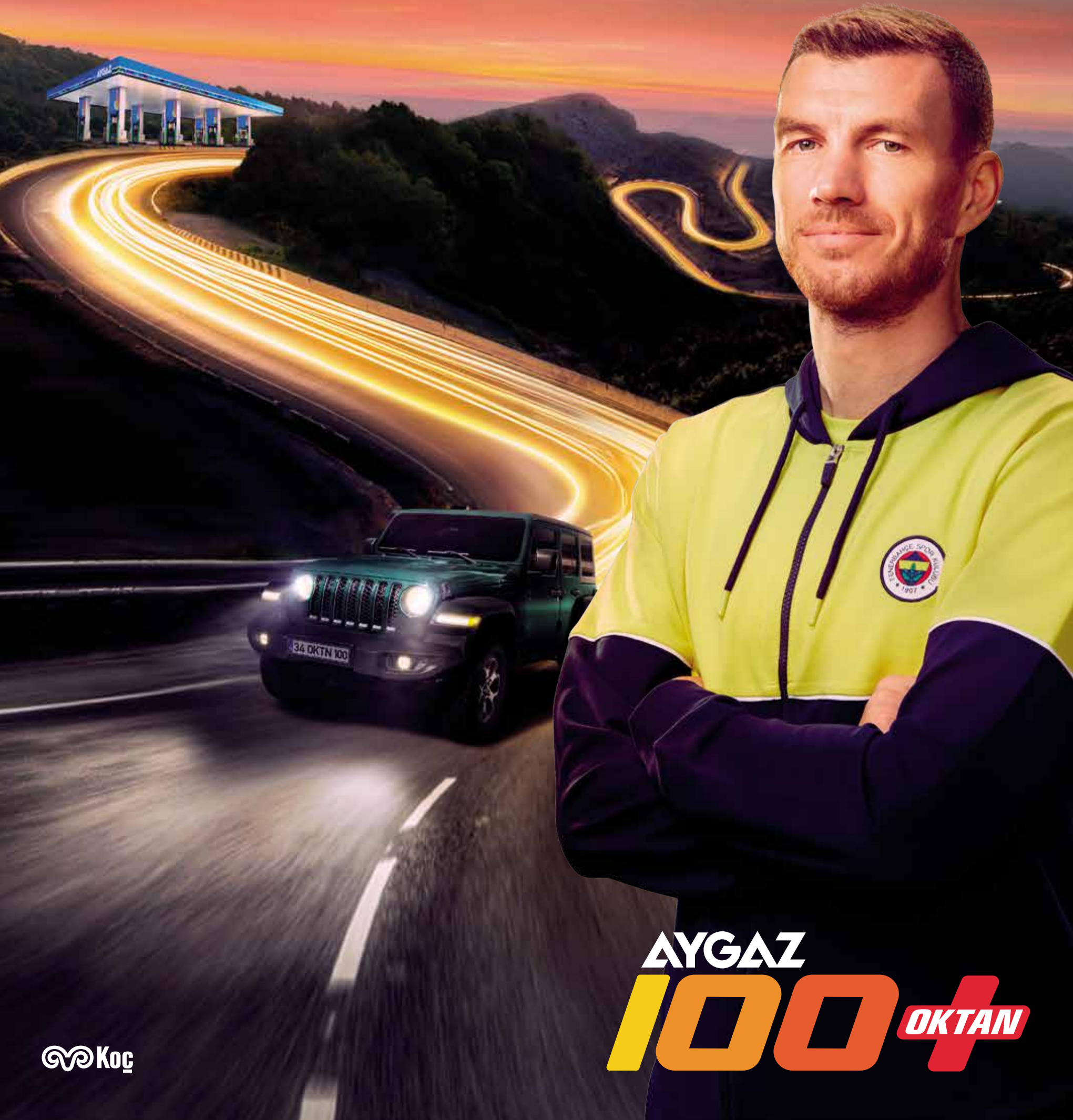
Bankadan teminat mektubu almadan kredi kartınızla BP Taşımatik'e başvurun, akaryakıt alışverişlerinizde şirketinize özel ayrıcalıklardan faydalanın.

KOBİ'lere özel avantajlı BP Taşımatik teklifleri!

AYGAZ 100+ OKTAN'LA %100 PERFORMANS

'Altın Grup' Opet bayileri Antalya'da buluştu

Bravo Ödüllendirme Programı kapsamında 2019-2020-2021-2022 dönemi en yüksek puanı alan 'Altın Grup' Opet bayileri, Antalya Regnum Carya'da buluştu. Cumhuriyet'imizin 100. yılı kutlamaları konseptinde gerçekleşen toplantıda Opet Yönetim Kurulu Kurucu Üyesi Nurten Öztürk'ün anlamlı sunumunun ardından Opet Yönetim Kurulu Kurucu Başkanı Fikret Öztürk ve Opet Genel Müdürü Özgür Kahramanzade soruları yanıtladılar.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı öncesi bir araya gelmenin mutluluğunu yaşayan Opet bayileri #ilelebet Cumhuriyet diyerek toplantıyı noktaladı.

Bravo Ödüllendirme Programı kapsamında 2019-2022 döneminde en yüksek puanı alan 'Altın Grup' Opet bayileri, Antalya Regnum Carya'da buluştu. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılı kutlamanın mutluluğu ve coşkusunun yaşandığı toplantıda, önümüzdeki yıllarda sektöri bekleyen değişimler, otomasyon, kredi kartı komisyonları, yenilenebilir enerji ve elektrikli araçların sektörde yaratacağı değişim konuşuldu.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü yılında "Farkı Açıyoruz" mottosuyla yol alan OPET'in 16-20 Ekim tarihleri arasında düzenlediği toplantı; OPET Yönetim Kurulu Kurucu Başkanı Fikret Öztürk, OPET Yönetim Kurulu Kurucu Üyesi Nurten Öztürk ve OPET Genel Müdürü Özgür Kahramanzade'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Bayi buluşmasında, akaryakıt dağıtım sektöründeki son gelişmeler, önümüzdeki yıllarda sektöri bekleyen değişimler, otomasyon, kredi kartı komisyonları ile yenilenebilir enerji ve elektrikli araçların sektörde yaratacağı değişim konuları ele alındı.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'na iki haftadan az bir süre kala gerçekleştirilen toplantının açılışında Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün "Gençliğe Hitabesi" kendi sesinden dinlenirken ardından tüm salon OPET Yönetim Kurulu Kurucu Üyesi Nurten Öztürk'ün eşliğinde, gençliğin Ata'ya cevabını tekrarladı.

**'ATATÜRK'ÜN
DEVRİMLERİ
BUGÜN
HEPİMİZİN
IŞIĞI OLDU'**

OPET Yönetim
Kuruldu Kurucu Üyesi
Nurten Öztürk

Gazi Meclis'in atmosferinin canlandırıldığı toplantıda Nurten Öztürk, Atatürk'ün askeri bir deha olmasının yanında, çok iyi bir devlet adamı ve büyük bir devrimci olduğunu ifade ederek şöyle konuştu: "Ulu Önder Atatürk, 1924-1938 yılları arasında yani Cumhuriyetin kuruluşundan ölümüne dek pek çok devrim gerçekleştirdi. Sosyal, ekonomik, kültürel ve eğitim alanlarında gerçekleştirmiş olduğu bu devrimler bugün

hepimizin ışığı olmuştur. Biz de OPET olarak Atatürk devrimlerinin ışığında sosyal sorumluluk projelerimizi ilmek ilmek işledik. Bu topraklarda doğup büyüyen ve ülkesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan, canla başla çalışan, "kadın varsa yarın var" diyen ve Cumhuriyet değerlerinin ilelebet bekçisi olan OPET olarak, Ata'mızdan aldığımız bu emaneti gayretle hürmetle ilelebet devam ettireceğiz."

Opet Genel
Müdürü Özgür
Kahramanzade

Opet Yönetim Kurulu
Kurucu Başkanı
Fikret Öztürk

**FİKRET ÖZTÜRK VE
ÖZGÜR KAHRAMANZADE
BAYİLERİN SORULARINI
YANITLADI**

Toplantıda Opet Yönetim Kurulu Kurucu Başkanı Fikret Öztürk ve Opet Genel Müdürü Özgür Kahramanzade bayilerin sorularını yanıtladı. Önümüzdeki yıllarda

sektöri bekleyen değişimler, otomasyon, kredi kartı komisyonları, yenilenebilir enerji ve elektrikli araçların sektörde yaratacağı değişim üzerinde duruldu. Antalya'daki bayi toplantısında, otomasyon ve yazar kasalara yönelik teknik gelişmelerle ilgili de bilgi verilirken sektörel bazı finansal tavsiyelerde de bulunuldu.

Petrol Ofisi AdapTech teknolojisi ile yenilenen Maxima'yı anlatmak için ustalarla bir araya geliyor

Petrol Ofisi Grubu, AdapTech teknolojisi ile yenilediği Maxima motor yağlarının faydalarını ustalara aktarmak için Türkiye genelinde birçok ilde etkinlikler düzenliyor.

Petrol Ofisi Grubu, her koşulda tam koruma sunan Maxima motor yağlarının öne çıkan özelliklerini ve faydalarını anlatmak için Türkiye genelinde belirli illerde ustalara yönelik özel etkinlikler düzenliyor. Buluşmalarda ustalara, Petrol Ofisi'nin uzmanları tarafından Maxima motor yağları ve bu yağların üretiminde kullanılan yeni AdapTech teknolojisinin anlatıldığı teknik sunumlar

yapılıyor.

İstanbul'da yaklaşık 500 ustanın katılımı ile başlayan etkinlikler Bursa, İzmir, Konya, Antalya, Adana, Gaziantep, Kayseri, Trabzon ve Ankara'da önümüzdeki günlerde gerçekleşecek buluşmalarla devam edecek. Petrol Ofisi Grubu'nun distribütörleri ile birlikte organize ettiği buluşmalara katılan ustaların çok memnun kaldığı ifade edildi.

HER TÜRLÜ ÇALIŞMA KOŞULUNDA TAM KORUMA

Petrol Ofisi Teknoloji Merkezi'nde (POTEM) teknoloji iş ortakları ile birlikte geliştirilen AdapTech teknolojisi ile yenilenen Maxima motor yağlarının, proaktif molekülleri sayesinde her durumda sürekli ve hızlı yağlama sağlayarak her türlü çalışma koşulunda

tam koruma sağlamasıyla dikkat çektiğinin altı çizildi. Bu yağlar içeriğindeki temizleyici bileşenler sayesinde motoru temiz tutarken kir çözücü proaktif moleküllerle yağlanmanın kesintisiz devam etmesini sağladığı belirtiliyor. Ayrıca antioksidan bileşenler, oksidasyona karşı kalkan oluşturarak yağın ömrünü de uzatırken böylelikle sürücülerin her türlü yol şartında

yolculuklarına güvenle devam edebileceklerinin bilgisi verildi. Üstelik Maxima ambalajlarının da çevreye duyarlı ve yüzde 25 geri dönüşüme elverişli malzemelerden üretildiği aktarıldı. Son olarak ambalajların üzerindeki etiketlerde sahteciliğe karşı orijinalliğini kanıtlayan hologram özelliğinin de bulunduğu ifade edildi.

Türkiye'nin en büyük barcı GUDENA PO Marine filosuna katıldı

Petrol Ofisi Grubu, Türkiye'nin aktif en büyük barcı kabul edilen GUDENA gemisi ile barç sayısını 18'e çıkarttı ve toplam ikmal kapasitesini yaklaşık 25 bin tona ulaştırdı.

2022 EPDK Denizcilik Satışları Raporu'na göre denizcilik yakıtları pazarında lider konumda yer alan Petrol Ofisi Grubu, 2004 yılında denize inen, 96,3 metre boyundaki, kapasitesi 4 bin 274 DWT olan GUDENA gemisini bünyesine kattığını duyurdu. 8 ayrı ürünü aynı anda yükleme, tahliye etme

ve ısıtma kapasitesinin yanında kapalı operasyon kabiliyetine de sahip olan GUDENA, Framo pompa sistemi ile saatte 400 CBM tahliye yapabiliyor. Barç aynı zamanda 10 knot süratle zorlu hava koşullarında herhangi bir aksama yaşamadan servis verebiliyor.

PO Marine ve DAKSAR iş birliği yenilendi

Petrol Ofisi Grubu, PO Marine markasıyla 22 yıldır İstanbul boğazında kurtarma faaliyeti yapan Denizciler Dayanışma Derneği Denizde Arama Kurtarma Birimi (DAKSAR) ile iş birliği anlaşmasının yenilendiğini duyurdu.

Petrol Ofisi Grubu, Sahil Güvenlik ve Kıyı Emniyeti ile birlikte Kalamış Setur Marina'da bulunan 14 tane botuyla, İstanbul halkına 7/24 kesintisiz hizmet sağladığı belirtilen DAKSAR'ın yakıt sponsoru oldu. Kurulduğu günden bu yana 4 binin üzerinde arama kurtarma çalışması gerçekleştiren DAKSAR'ın, gönüllülük esasına göre çalıştığının altı çizildi.

ACTIVE technology formülü BP Ultimate Diesel ile tek depoda

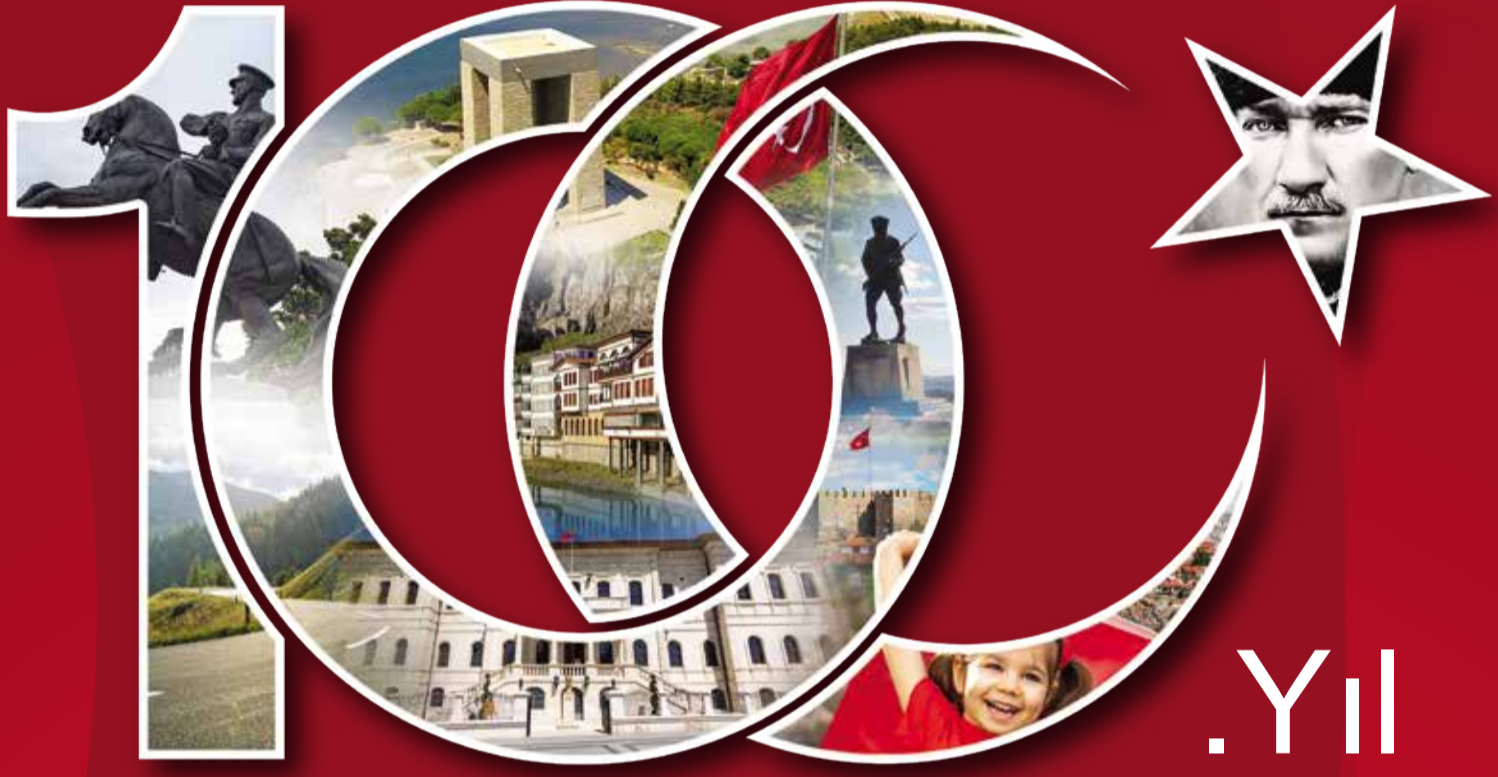

km'ye kadar daha fazla yol*

Daha iyisini istediğinde

Cumhuriyetimizin deęerini
#AdımızGibiBiliyoruz

kutlu olsun.

Geçtięin yolları bilersen,
o yollarda neler yaşandığını da bilirsin.
Samsun'daki Onur Anıtı'nı bilirsin.
Çanakkale'nin şehitlięini bilirsin.
Geçersin önce Amasya'ya, sonra Erzurum'a,
oradan Sivas'a medeniyeti bilirsin.
Ankara'yı bilirsin, Kocatepe'yi bilirsin.
Sakarya'yı bildiğin gibi Dumlupınar'ı bilirsin.
Kariş kariş memleketi bilirsin.
Cumhuriyetle geçen 100 yılın değerini bilirsin.
Bize geleceği armağan eden o mavi gözleri bilirsin.
Hem de adın gibi bilirsin.

tppd.com.tr

@ x v f /turkiyepetrolleri

TÜRKİYE PETROLLERİ

2024-2028 dönemini kapsayan 12. Kalkınma Planı'nda enerji sektöründe rekabete dayalı yatırım ortamı geliştirilecek ve mali açıdan güçlü, istikrarlı, şeffaf, öngörülebilir, tüketicinin korunduğu ve sürdürülebilirliği de dikkate alan bir enerji piyasasının sürekliliği hedefleniyor.

Sibel ACAR-ANKARA

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ikinci kalkınma planı olan ve 2024-2028 dönemini kapsayan 12. Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın onayının ardından TBMM Başkanlığı'na sunuldu.

İki bölümden oluşan 12. Kalkınma Planı'nın "Plan Öncesi Dönemde Dünyada ve Türkiye'de Gelişmeler" başlıklı birinci bölümünde "Küresel Gelişmeler ve Eğilimler" ile "Plan Öncesi Dönemde Türkiye'de Ekonomik ve Sosyal Gelişmeler" ele alındı.

Plan'ın, "Uzun Vadeli (2024-2053) Gelişiminin Stratejisi ve 12. Kalkınma Planı'nın (2024-2028) Temel Amaç ve İlkeleri ile Hedef ve Politikaları" başlıklı ikinci bölümü ise "Uzun Vadeli (2024-2053) Gelişiminin Stratejisi, On İkinci Kalkınma Planı'nın Vizyonu, Temel Amaç ve İlkeleri ile Plan'ın Hedefleri ve Politikaları" bölümlerinden oluşuyor.

2053 vizyonu doğrultusunda hazırlanan 12. Kalkınma Planı, 17 Ekim tarihinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda anlatıldı.

Plan, enerji sektörü açısından önemli başlıkları içerisinde barındırıyor. Enerji sektöründen öne çıkan başlıklar şu şekilde sıralandı:

- Kullanım ömrü tamamlanan güneş paneli ve batarya gibi ekipmanların çevreye olumsuz etkilerinin azaltılabilmesi ve dögüsel ekonomiye geçişin sağlanması amacıyla geri dönüşüm tesisleri yaygınlaştırılacak.
- Yenilenebilir enerji, batarya ve elektrikli araçlar gibi alanlarda kullanılan nikel, lityum, kobalt, nadir toprak elementleri gibi hammaddelerin arz güvenliğinin sağlanması için bu madenlerde zengin rezervlere sahip olan ülkelerle işbirlikleri yapılmasına yönelik çalışmalar yürütülecek.
- Firma ve işletme ölçeklerinin büyütülmesi özendirilecek.
- Sektördeki firmaların teknik ve mali yapılarının güçlendirilmesine yönelik

12. Kalkınma Planı'nda enerji hedefleri belirlendi

tedbirler alınacak.

- Ülkemizin kritik ve stratejik mineraller listesinde yer alacak olan maden ruhsatlarının alınmasında yeterli mali imkânlarla ve teknik kapasiteye sahip olma şartı getirilmesi yönünde mevzuat değişikliği yapılacaktır.

- Enerji ve sanayi sektörlerinin hammadde ihtiyacını karşılamak üzere yurt içi ve yurt dışındaki arama faaliyetleri artırılacaktır.

- Karada ve KKTC'nin deniz ruhsat sahaları dâhil olmak üzere denizlerde petrol ve doğal gaz arama faaliyetleri kapsamında sismik ve sondaj çalışmaları yoğunlaştırılacaktır.

- Yurt dışında uygun yatırım ve üretim imkânları belirlenerek maden, petrol ve doğal gaz arama ve yatırım konularında diğer ülke kuruluşlarıyla işbirliği halinde projeler geliştirilecek.

- Özel sektörün arama faaliyetlerinin artırılabilmesi için finansal risklerin azaltılmasına yönelik çalışmalar yürütülecek.

- Ülkemizin, enerjide üretici ve tüketici bölgeleri arasında bulunan jeostratejik konumu etkin bir biçimde kullanılarak enerji ticaret merkezi olması için faaliyetler sürdürülecek.

- Kullanım ömrü tamamlanan güneş paneli ve batarya gibi ekipmanların çevreye olumsuz etkilerinin azaltılabilmesi ve dögüsel ekonomiye geçişin sağlanması amacıyla geri dönüşüm tesisleri yaygınlaştırılacaktır.

- Enerji teknolojilerinde kullanılan hammaddelerin geri dönüşümüne ilişkin kapsamlı düzenlemeler yapılacak, imalatçı firmalar ve tüketiciler nezdinde farkındalık ve ödül mekanizmaları oluşturulacaktır.

- Enerji sektöründe ihtiyaç duyulan nitelikli personel sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecek.

- Yükseköğretim programlarının yeni gelişen teknolojilerle uyumu sağlanacak, bu alanlarda

12'NCİ KALKINMA PLANIMIZI TAMAMLAMIŞ BULUNUYORUZ

Cumhurbaşkanı Erdoğan: "2053 vizyonu ile çalışmalarını yürüttüğümüz, Türkiye'nin gelecek 5 yılına dair yol haritasını ortaya koyan 12'nci Kalkınma Planımızı tamamlamış bulunuyoruz" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep

Tayyip Erdoğan, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında; "2053 vizyonu ile çalışmalarını yürüttüğümüz, Türkiye'nin gelecek 5 yılına dair yol haritasını ortaya koyan 12'nci Kalkınma Planımızı tamamlamış bulunuyoruz" ifadelerini kullandı.

lisansüstü dereceye sahip personel istihdamı artırılacak.

- Enerji alanındaki eğitim ve öğretim ile stajların niteliği artırılacaktır.

İŞ GÜCÜ NİTELİĞİNİN ARTIRILMASI SAĞLANACAK

- Otomotiv ana ve tedarik sanayiinde rekabet gücünü etkileyen yeni nesil üretim teknolojilerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

- Mobilite Araç ve Teknolojileri Yol Haritası çalışması tüm araç grupları ve gelişmeler doğrultusunda güncellenecek.

- Hidrojen yakıt hücresi ve bileşenleri ile hidrojen temelli motorlara yönelik yatırım ve teknolojilerin geliştirilmesi çalışmaları yürütülecek.

- İleri sürücü destek sistemlerine sahip araçlara geçiş desteklenecek.

- Araç şarj istasyonu teknolojisinin asgari şartları AB uygulamalarına uyumlu olarak belirlenecek. Tüm araç gruplarını kapsayacak şekilde şarj altyapısı kurulumu için yol haritası belirlenecek ve devlet

yardımları oluşturulacaktır.

- Elektrikli otobüslerin kullanımı yaygınlaştırılacaktır.

- Otomotiv sektöründe dögüsel ekonomiye geçiş ve pazarın dönüşümü sağlanarak yeşil dönüşüm gerçekleştirilecek.

- 2053 net sıfır hedefine yönelik enerji ağı, altyapı teknolojileri ve erişim alanlarındaki ihtiyaçlar araç gruplarına göre belirlenecek.

- Batarya geri dönüşümü, ikincil kullanımı ve bertarafına ilişkin bir sistem oluşturulacaktır.

- Tedarik sanayiinin yeşil dönüşümü için farkındalık artırılacak, danışmanlık ve bilgi desteği sağlanacak, bu konuda öncülük ve rehberlik eden ana üreticilerin rekabet öncesi nitelikte programları desteklenecek.

- Kirletici vasfı yüksek olan eski araçların trafikten çekilip yerine çevre dostu ve güvenli araçlara geçilmesine yönelik tüm araç türlerini dikkate alan bir araç parkı gençleştirme programı tasarlanacaktır.

- Otomotiv sanayii tedarik zincirinde tasarımdan üretime

tüm aşamalarda yerli tedarikcin ve katma değer artırılması desteklenecek.

- Yeni nesil enerji araçlarında kullanılan kritik hammaddelerin yerli tedariki için yol haritası oluşturulacaktır.

- Batarya, algılayıcı, elektronik kontrol üniteleri, elektronik gösterge, elektrikli motor sistemleri ve otomotiv yazılımı gibi alanlarda teknoloji ve üretim kabiliyetleri geliştirilecek.

- Otomotiv sanayiinin ihtiyaç duyduğu nitelik ve nicelikte sac ile araç hafifletmeye yönelik malzemelerin yerli üretimi sağlanacaktır.

- Otomotiv yan sanayiinde küresel marka oluşması desteklenecek.

- Otomotiv yan sanayiine yönelik ihtisas OSB'lerin sayısı talep çerçevesinde artırılacaktır.

- Otomotiv sanayiinde test ve belgelendirme sisteminin güçlendirilmesi sağlanacaktır.

- Otomotiv sanayiinin küresel ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte test ve belgelendirme sistemi için bir yol haritası oluşturulacaktır.

- Akıllı ve otonom ulaşım araçlarının kullanımının ve ekosistemin gelişiminin sağlanması için çeşitli üniversitelerdeki teknik bilgi ve birikimin birbirini tamamlayıcı şekilde bir araya getirilmesi sağlanacaktır.

- İleri sürücü destek sistemlerine sahip araçların sistem onaylarının Türkiye'de yapılmasını sağlamak üzere gerekli yetkinliğin ülkemizde geliştirilmesi desteklenecek.

- Otomotiv sanayiine yönelik iş gücü niteliğinin artırılması sağlanacaktır.

- Vergi sisteminin alternatif yakıtlı tüm araç gruplarını gözeterek iklim hedeflerini destekleyecek ve pazarın genişlemesine olumlu katkı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalar yürütülecek.

**Bi'KERE CUMHURİYET,
100 YILDIR CUMHURİYET,
HEP CUMHURİYET!**

CUMHURİYETİMİZİN 100. YAŞI KUTLU OLSUN!

CUMHURİYETİMİZİN

100 *yaşı*

KUTLU OLSUN

OPET Eceabat Maydos Karargâhı'nı

100. yıl anısına restore ediyor

OPET, Çanakkale Savaşları'nda Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 19. Tümen Komutanlığı yaptığı dönemde kullandığı Eceabat-Maydos Fırka Karargâhını 100. yıl anısına restore ediyor. Karargâh, 2024 yılında Cumhuriyet'imizin 2. yüzyılına armağan olarak ziyarete açılacak.

Türkiye'de doğup, Türkiye'de büyüyen her kurum ve kuruluşun ülkesine karşı görev ve sorumluluğu olduğunun altını çizen OPET, "Tarihe Saygı Projesi" ile cumhuriyete giden yolda büyük önem taşıyan Çanakkale Savaşları'nın yaşandığı alanlarındaki çalışmalarına, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün savaş sırasında kumanda merkezi olarak kullandığı Maydos Fırka Karargâhının restorasyonunu üstlenerek devam ediyor.

"Tarihe Saygı Projesi" ile 2006 yılından bu yana Eceabat Yarımadası'nı rehabilite eden, şehitlikler, camiler ve okullarla bölgeyi kalkandıran OPET, Cumhuriyet'imizin 100. yılı anısına Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Çanakkale Savaşları sırasında kumanda merkezi olarak kullandığı Maydos Fırka Karargâhı'nı da restore ediyor. 25 Şubat 1915 tarihinde Çanakkale Cephesi'ne giden Ulu Önder Atatürk'ün bugünkü adıyla Eceabat olan Maydos'a gelerek karargâh olarak iki ay boyunca kullandığı bina, tarihi dokusu korunarak restore edilecek ve müze olarak yeniden düzenlenecek. Karargahta; Atatürk'ün yazdığı ve yazdırdığı emir, rapor ve mektuplar da sergilenecek.

'ÇANAKKALE'DE YAKILAN KURTULUŞ MEŞALESİ BİZİ CUMHURİYET'İN İLANINA TAŞIDI'

Cumhuriyet'in 100. yılını kutlamanın coşkusunu yaşatmak istediklerini dile getiren OPET Yönetim Kurulu Kurucu Üyesi Nurten Öztürk, "Müşterilerimiz, bayilerimiz ve tüm Türkiye ile birlikte bağımsızlık, özgürlük ve çağdaşlık yolunun başlangıcı olan Cumhuriyet'imizin ilanının 100. yılını kutlamanın gururu ve mutluluğunu yaşıyoruz. İstiyoruz ki bu coşku herkesi sarsın. Cumhuriyet'imizin 100. yılında Çanakkale Eceabat'ta restorasyonuna başladığımız Maydos Fırka Karargâhını da milletimize armağan etmek istiyoruz. Bu karargâh ülkemizin tarihinde çok önemli bir yere sahip. Burada yakılan kurtuluş meşalesi, bizi Milli Mücadele'ye ve Cumhuriyet'imizin ilanına taşıdı" değerlendirmesinde bulundu.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN ÇANAKKALE'DEKİ İLK KARARGÂHI

OPET'in restorasyonunu üstlendiği Maydos Fırka Karargâhı, Türkiye'nin tarihinde özel bir yere sahip. 25 Şubat 1915'te 57. Alay ile birlikte, Tekirdağ'dan Halep ve Şam Vapurları ile Maydos'a ulaşan Yarbey Mustafa Kemal'in önderliğindeki 19. Tümen, İstanbul'dan gönderilen 72. ve 77. Alaylar'ın katılımıyla Maydos'da yeniden tesis ve teşkil edildi.

19. Piyade Tümeni, Gelibolu Yarımadası'na yönelik 25 Nisan 1915'te başlayan kara harekâtında kuzey grubunun bulunduğu alandaki muharebelerin en ön hattında İngiliz-Anzak birliklerine karşı mücadele ederek kazandığı zaferlerle adını Türk tarihine altın harflerle yazdırdı. Mustafa Kemal Atatürk, yaklaşık 2 ay boyunca 19. Tümen Komutanlığı'nı Maydos'taki iki katlı bir binada kurulan karargâh üzerinden yürüttü. Rum evleri mimarisine

sahip olan yapı, Cumhuriyet döneminde bir süre askerlik şubesi, bir süre de kaymakamlık binası olarak kullanıldıktan sonra 2005 yılından itibaren Kültür Müzesi'ne dönüştürüldü.

BİZİM YOLUMUZ

CUMHURİYETİN EŞSİZ IŞIĞIYLA,
GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN YOLUNDA YÜRÜDÜĞÜMÜZ NİCE YÜZ YILLARA.

CUMHURİYETİMİZİN 100.YILI KUTLU OLSUN.

Aytemiz, Cumhuriyet'in 100. yılına özel bir film yayınladı. Filmde 29 Ekim 1923'te yanan Cumhuriyet ışığının, Türk halkı için her zaman geleceği aydınlatacak bir rehber olduğunun altı çizildi.

Aytemiz, Cumhuriyet'in 100. yılına özel bir filmle kutluyor. Cumhuriyet tarihinin kilometre taşlarının paylaşıldığı filmde, Cumhuriyet ilkeleri ve değerleri hiç sönmeyen bir mum ışığı ile simgeleştirilirken bu ışığın rehberliğinde geçmişin mirasını geleceğe taşıyan, kadın-erkek, her yaşta ve kesimden Cumhuriyet kahramanları, güçlü karelerle ekranlara taşınıyor. Film aynı zamanda Cumhuriyet'in kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e 'saygı duruşu' niteliğinde. "Bi' Kere Cumhuriyet, 100 Yıldır Cumhuriyet, Hep Cumhuriyet!" mesajıyla yayınlanan film, 29 Ekim 1923'te yanan Cumhuriyet ışığının, Türk halkı için her zaman geleceği aydınlatacak bir rehber olduğunun altını tekrar çiziyor.

"TÜRKİYE'NİN İLELEBET VAR OLACAĞINI TÜM DÜNYAYA GÖSTERDİK"

Gazi Mustafa Kemal ve silah arkadaşlarının milli mücadele sonrası armağan ettiği Cumhuriyetin, 100 yıldır Türk halkının geleceğine ışık tuttuğunu belirten Aytemiz Genel Müdürü Ahmet Eke, "Bu yıl Cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutluyor olmaktan büyük gurur duyuyoruz. Millet olarak 100 yıl içerisinde pek çok başarı elde ettik ve Türkiye'nin ilelebet var olacağını tüm dünyaya gösterdik. Cumhuriyet ışığı bundan sonra da

'Bi' kere Cumhuriyet, 100 Yıldır Cumhuriyet, Hep Cumhuriyet'

sönmeyecek. Hazırladığımız filmle, Cumhuriyetimizin 100. yılının coşkusunu ve ülkemize duyduğumuz güven ve adanmışlığı paylaşıyoruz. Köklü değerlerimizin rehberliğinde üretmeye, birlikte büyümeye ve gelişmeye devam edeceğiz. Bir ulusa ışık tutan Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını saygı ve minnetle anıyor ve Bi' kere Cumhuriyet, 100 yıldır Cumhuriyet, Hep Cumhuriyet diyoruz. 100 yıldır cumhuriyetin ışığıyla aydınlanan bir ülkede, gelecek nesillere bu ışığı taşıyacağımıza söz veriyoruz" dedi.

Bir odada sakince yanan bir mumun görüntüsüyle başlayan filmde, mum ışığı duvara yansidikça oluşan gölgelerde, Cumhuriyetin ilk dönemlerinden çeşitli anlar gözümüzün önünde beliyor. Duvara yansıyan görüntülerde Cumhuriyet tarihini, bir dünya lideri olan Atatürk'ü ve bu yüz yılda yaşanan önemli gelişmeleri görüyoruz. Filmde ayrıca, Atatürk ilke ve inkılaplarından görsellere de yer verilerek Cumhuriyet tarihinin kilometre taşlarına atıfta bulunuluyor. Filmin müziğinde ise cumhuriyetin kuruluş döneminde dünyada fark yaratan bestecilerin piyano ve orkestra için yazdığı eserlerden ilham alınarak; Türk beşleri ile İstiklal Marşı'na göndermeler yapılıyor.

Aytemiz'in 29 Ekim filmi, hepimizin gördükçe içimizi

ısıtan Cumhuriyet arşivinden özel kareleriyle 100 yıldır ülkemizi aydınlatan Cumhuriyet ışığının, 1923'ten başlayarak bugüne ve geleceğe uzanan gelişim sürecini ekranlara yansıtıyor. Aytemiz'in iletişimde kullandığı "Bi' kere Aytemiz, Hep Aytemiz" mottosu, Cumhuriyete saygı olarak "Bi' kere Cumhuriyet, 100 Yıl Cumhuriyet, Hep Cumhuriyet" şeklinde kullanılıyor.

KÜNYE

Marka: Aytemiz

Marka Temsilcileri: Gökay Türkkkan, Taner Özçelik, Nazlı Uygur,

Kreatif Ajans: 12 Creative Agency

Kreatif Direktör: Can Yılmaz

Yaratıcı Ekip Lideri: Veli Can Şahin

Yaratıcı Ekip: Anıl Yüksel, Veli Can Şahin, Deniz Gür, Furkan Kuğu, Emre Helvacı, Şevval Ünlükan, Dila Karacı.

Müşteri ilişkileri: Deniz Gür

Metin Yazarı: Anıl Yüksel
Ajans Prodüksiyonu: Rıdvan Gürses, Alp Aybar

Yönetmen: Samet Hamiş

Görüntü Yönetmeni: Eren Yılan

Beste / Kompozisyon / Müzik Prodüksiyonu: Cüneyt Yamaner

Müzik Prodüksiyon

Yardımcısı / Foley

Düzenleme: Eren Turgut

Seslendirme: Emrullah Uzun

Cumhuriyet'in 100. yılı için hazırlanan filme, Aytemiz'in YouTube kanalından ve sosyal medya hesaplarından ulaşılabilir.

CUMHURİYETİN
100
YILI
KUTLU OLSUN

**CUMHURİYETİMİZİN 100. YILINDA,
GÖZÜMÜZ YOLLARDA!
ATAMIZIN YOLUNDA
NİCE YÜZYILLARA..**

Kadoil Satış Gücü Toplantısı'nı gerçekleştirdi

Akaryakıt pazarının yerli markalarından biri olan ve gerçekleştirdiği yatırımlarıyla sektördeki güçlü pozisyonunu korumaya devam ettiğinin altı çizilen Kadoil'in, Satış Gücü Toplantısı gerçekleştirildi.

Kadoil Yönetim Kurulu Başkan Vekili Nergiz Kadooğlu Çiftçi'nin önderliğinde gerçekleştirilen Kadoil Satış Gücü Toplantısı'na Kadoil Yönetim Kurulu Üyesi Fettah Kadooğlu'nun yanı sıra Türkiye genelindeki bölge müdürleri de katılım sağladı. Türkiye'deki tüm saha ekiplerinin katılımı ile gerçekleştirilen organizasyonda son çeyrek hedefleri ve yeni yıl planları aktarıldı. 2023 stratejilerinin değerlendirildiği ve sektördeki gelişmelerin ele alındığı toplantı 25-26 Eylül 2023'te, İstanbul'da gerçekleştirildi.

Satış ve Yatırım Departmanları'nın yanı sıra

Finans ve Kredi Risk Departmanları'nın da sunumlarının aktarıldığı Satış Gücü Toplantısı'nda, Yönetim Kurulu Üyesi Fettah Kadooğlu ile LPG Müdürü Teoman Akdağ'ın Kadogaz 2023 satış performansı hakkında saha müdürlerine bilgi aktardı. Toplantının açılışını Genel Müdür Yardımcısı Alper Karaeminoğulları yaptı. Türkiye ekonomisindeki gelişmelerin ve strateji çalışmalarının Genel Müdür Yardımcısı Coşkun Duru tarafından paylaşıldığı toplantı, Hukuk Müşaviri Soner Camkırın'ın mevzuat

değişiklikleri hakkındaki sunumu ile devam etti.

Toplantının ilk günü Yatırım Müdürü Ozan Okan'ın 2023 Yatırım Performanslarını paylaşması ile son buldu.

Satış Gücü Toplantısı'nın ikinci günü Yatırım Müdürü Ozan Okan'ın Yatırım Fizibilite Eğitimi ile başladı. Mühendislik Müdürü Muharrem Engin'in paylaşımları ardından Akaryakıt Dışı Satış Müdürü Şehmus Kaya da ADS 2023 Performansı sunumunu gerçekleştirdi. Toplantı, Kadoil Yönetim Kurulu Başkan Vekili Nergiz Kadooğlu Çiftçi'nin 2023 Genel Değerlendirme konuşması ile son buldu.

Kadoil Yönetim Kurulu
Başkan Vekili Nergiz
Kadooğlu Çiftçi

'KADOİL AİLESİ OLARAK ÜLKEMİZE DEĞER SAĞLAMAYA DEVAM EDECEĞİZ'

Her bölgenin durumunun tek tek incelendiği, fırsatlarının ve mevcut bayi analizlerinin yapıldığı toplantıda Kadoil Yönetim Kurulu Başkan Vekili Nergiz Kadooğlu Çiftçi, başarının anahtarının iyi bir ekip çalışmasının yanı sıra iyi bir yol haritası çizmek olduğunu söyledi. Çiftçi, "İçinde bulunduğumuz süreç her sektörde olduğu gibi enerji piyasaları açısından da oldukça çalkantılı oldu. Yaşanan doğal afetler, ülkeler arasındaki savaşlar, dünyanın içinde bulunduğu ekonomik döngü gibi tüm insanlığı etkileyen olaylar; tutunmak ve yükselmek için öngörülü olmanın önemini bir kez daha hatırlattı. Dünyanın ne denli

bir hızla değişebileceğine tanık olduk ve biz de bu değişime ayak uydurarak sektördeki güncellemeler için iş modelleri geliştirdik. Kadooğlu Holding olarak; başarıyı elde etmek için genel merkezimizden tüm istasyonlarımıza, tüm çalışanlarımızla birlik olarak her gün emin adımlarla ilerlemeye ve ülkemize değer sağlamaya devam edeceğiz." dedi. Gerçekleştirdiği konuşmada bir cumhuriyet kadını olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılı coşkusunu içinde hissettiğine değinen Sayın Çiftçi, "Mustafa Kemal Şirket Yönetseydi" kitabından yola çıkarak Atatürk'ün yaşamından bazı kesitler paylaştı.

'YENİ DÖNEMDE YÜKSELİŞTE DAHA BÜYÜK İVME YAKALAYABİLİRİZ'

Önümüzdeki dönem için finans öngörülerini paylaşan Kadoil Yatırım Müdürü Ozan Okan, 2023 yılı için perakendeyi önceliklendirerek oluşturulan stratejilerinin yakaladığı ivmeden bahsetti. İl ve ilçe merkezlerinde gözde istasyon olma hedeflerinin altını çizen Okan, yeni dönem için de hedeflerini büyüme ajandası çerçevesinde güncellediklerini belirtirken hedeflere nasıl odaklanacakları yönünde bir yol haritası çizdi.

Kasım ayında hedefleri tutan bayilerle bir yurtdışı gezisi planladıklarını paylaşan Akaryakıt Dışı Satışlar Müdürü Şehmus Kaya, "Bayilerimizle yönetilen projelerimiz tam gaz devam ederken, müşterilerimizin beklentilerini de göz önünde bulundurarak, farklı sektördeki kurumsal firmalarla iş birlikleri yapmaya devam ediyoruz. Lugano ile güzel bir anlaşmaya imza atmıştık yeni dönemde için de görüşmelerimiz sürüyor." dedi.

» Devamı Sayfa 24'de

İSTİKLALDEN, İSTİKBALE...

CUMHURİYETİMİZ 100 YAŞINDA!

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) Genel Müdürü Melih Han Bilgin, Gabar'daki petrol üretimi hedeflerini açıkladı.

Gabar petrolünde hedef 100 bin varil üretim

TPAO Şırnak Bölge Müdürlüğü'nün geçici hizmet binası açılışı yapıldı. TPAO Genel Müdürü Melih Han Bilgin, aktif olan 10 kuyudan günlük 25 bin varil petrol üretimi gerçekleştiğini söyledi. Şırnak Bölge Müdürlüğü'nü daha kalıcı bir halde, daha kalabalık bir kadro ile devreye almış olduklarını belirten Bilgin, "Şırnak Bölge Müdürlüğü'nde yaklaşık 70 personel görev almakta. Şu anda Gabar projesinde toplam üretimimiz 25 bin varile ulaşmış

durumdadır. Yıl sonu itibari ile hedefimiz bunu 35 bin varillere ve önümüzdeki yıl sonunda da 100 bin varil seviyesine taşımak. Çalışmalarımızı gayretimizi yoğun bir şekilde sürdürüyoruz. Şu anda Şırnak ilinde 10 tane sondaj kulemiz aktif olarak çalışıyor" dedi.

SONDAJ KULESİ SAYISI 14'E ÇIKARILACAK

Çok yakın bir süre içerisinde aktif çalışan, sondaj yapan kule sayısını 14'e çıkartacaklarını aktaran Bilgin, "Her bir kulede ortalama 50 ile 60 kişi düşünürsek sadece şu anda Gabar

petrollerinin sondaj işinde çalışan aşağı yukarı 600-700 kişilik bir kadro var. Bu kadronun sevk ve idaresi arkamda gördüğünüz Şırnak Bölge Müdürlüğümüz tarafından yürütülmekte. Şırnak'ımıza, Şırnaklımıza, Şırnak halkına tüm ülkemize, devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum" ifadelerini kullandı.

Açılış törenine, Şırnak Valisi Cevdet Atay, TPAO Genel Müdürü Melih Han Bilgin, Şırnak Belediye Başkanı Mehmet Yarka, Şırnak İl Jandarma Komutanı Tümgeneral Murat Bulut, siyasi parti ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri katıldı.

TPAO Genel Müdürü Melih Han Bilgin'e fahri doktora ünvanı verildi

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi (ZBEÜ) 2023-2024 akademik yılı açılış programında TPAO Genel Müdürü Melih Han Bilgin'e hidrokarbon arama ve üretim sektöründe gerçekleştirdiği vizyoner liderlik ve önemli başarıları sebebiyle ZBEÜ Rektörü Prof. Dr. İsmail Hakkı Özölçer tarafından senatoda alınan karar okunarak Fahri Doktora ünvanı verildi ve çeşitli hediyeler takdim edildi.

Sezai Karakoç Kültür Merkezi'nde düzenlenen ZBEÜ 2023-2024 açılış törenine saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı. Devlet konservatuarı öğretim üyelerinin icra ettiği müzik konserinin ardından geçmişten günümüze tanıtım filminin gösterimi yapıldı. Açılış konuşmasını Rektör Prof. Dr. İsmail Özölçer gerçekleştirdi.

Özölçer konuşmasında, yeni dönemde akademik ve idari personellerinin özverili çalışmalarıyla ve öğrencilerinden aldıkları enerji ile başarılarına yenilerini ekleyeceklerinden şüpheleri olmadığını belirtti. Ayrıca ZBEÜ'ye ait 13 kampüs, 15 fakülte, dört yüksekokul, üç enstitü, bir devlet konservatuarı, dokuz meslek yüksekokulu ve otuz altı uygulama ve araştırma merkeziyle AR-GE ve topluma hizmet üretim noktasında çalışmalarına devam ettiklerini vurguladı.

Açılış töreninde söz alan AK Parti Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu birçok öğrenci için ilk sene onların hayatını ve karar vermesini etkileyecek bilgileri hocalarından alacaklarını ve bu bilgilerin hayatlarına şekil vereceğini ifade ettikten sonra

"Bununla beraber kişiliklerini, kimliklerini bu yıl itibariyle farklı bir şekilde inşa edecekler. Bu inşaat sırasında siz değerli hocalarımızın katkısı da kesinlikle büyük olacaktır" dedi.

Konuşmaların ardından Bilgin'e fahri doktora ünvanı verilmek üzere sahneye davet edildi. Zonguldak ZBEÜ Rektörü Prof. Dr. İsmail Hakkı Özölçer tarafından senatoda alınan karar okunarak fahri doktora ünvanı Melih Han Bilgin'e tevcih edildi.

Ardından ZBEÜ 2023-2024 akademik yılı açılış programının ilk dersini sunmak üzere kürsü Melih Han Bilgin'e bırakıldı. Zonguldak'ta dünya çapında bir iş yapıldığına dikkat çeken Bilgin, 8-10 yılda yapılabilecek çalışmanın

milletin duasıyla 2 yılda tamamlandığını belirterek sözlerine şöyle devam etti: "Bütün iltifatları şahsım adına değil, Gabar'dan denizlere kadar bizimle beraber çalışan tüm arkadaşlarım adına alıyorum. Bizim her zaman inandığımız şey başarı takımındır. Başarısızlık bana ait ama başarı hepimizindir."

Bilgin konuşmasında, 2017 yılında geçmiş 10 yılın ortalaması 35 bin varil üretim olan bir Türkiye Petrolleri'nden bugün olağanüstü bir gayret ve imkân ile yurt dışı üretimi ile beraber 220 bin varile ulaşmış bir şirkete dönüştüğümüzü belirtti. Türkiye Petrolleri'nin özel sektörde bütün holdinglerin bütün kuruluşların önünde ve üzerinde bir şirket

konumuna geldiğini ifade ettikten sonra ama yetmez diyerek önümüzdeki yıllarda 6.7 milyar dolar cirodan 40-50 milyar ciro üreten bir Türkiye Petrolleri olma mecburiyeti olduğunun öneminden bahsetti.

"ENERJİ BAĞIMSIZLIĞININ GETİRECEĞİ SONUÇ TÜRKİYE'NİN BAĞIMSIZLIĞI MESELESİDİR"

Türkiye'nin enerji bağımsızlığı mücadelesinde milletimizin her ferdi ile beraber olmak mecburiyetinde olduğunu ifade eden Bilgin, bu büyük yol bu büyük kavganın her türlü mülhazanın

TPAO Genel Müdürü Melih Han Bilgin

ve şahsi değerlendirmenin ötesinde önemli olduğunu vurgulayarak "her bir ferde ayrı ayrı görevlerin yüklendiği bu süreçte, en çok görevin de gençlerimize düştüğüne" dikkat çekti.

Bilgin sözlerini, "Ben bu vesileyle üniversitemize, çok değerli hocalarımıza teşekkür ediyorum. 2023-2024 akademik yılının bütün öğrencilerimiz için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Önümüzdeki sürecin sizler için ne kadar zorlu olduğunu hatırlatmış oldum böylece. Yapılması gereken tek şey var! Daha çok çalışmak!" diyerek noktalandı.

Törene TPAO Genel Müdürü Melih Han Bilgin, AK Parti Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu, TPAO Genel Müdür Yardımcıları, Zonguldak Valisi Osman Hacıbektaşoğlu, Zonguldak BEÜ Rektörü. Prof. Dr. İsmail Hakkı Özölçer, Zonguldak Cumhuriyet Başsavcısı Abdurrahim Alan, Belediye Başkanı Ömer Selim Alan, Bartın Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Orhan Uzun, akademik ve idari personel ile öğrenciler katıldı.

TotalEnergies

Cumhuriyetimizin 100. Yılında Mehmetçik Vakfı ile Omuz Omuza!

TotalEnergies İstasyonları olarak,
Mehmetçik Vakfı İstasyonlarımızda yapacağınız
her alışverişte kahraman gazilerimize ve
aziz şehitlerimizin ailelerine destek olmanızı
sağlamanın tarifsiz gururunu yaşıyoruz.

TotalEnergies

Aksoy Araştırma, Pulside Research ve Marketing Türkiye dergisi tarafından yapılan iki aşamalı araştırmayla "Cumhuriyet Değerlerini Taşıyan Markalar" belirlendi. Araştırma kapsamında OPET 'Cumhuriyet Değerlerini Taşıyan Marka' seçildi.

Aksoy Araştırma, Pulside Research ve Marketing Türkiye dergisi tarafından iki aşamalı araştırma yapıldı. Cumhuriyetimizin kuruluş değerlerinin günümüz Türkiye'sinde bulunduğu karşılığın tespit edilmesi ve kavramların geçmişten bugüne hizalanması için tasarlanan iki aşamalı araştırmanın sonuçları, halkın cumhuriyetin karakteri olarak tanımladığı 11 değeri ortaya koyarken bu değerleri taşıyan markaları da gözler önüne serdi. Araştırma, Marketing Türkiye için, sosyal nabız tutma konusunda uzmanlığı olan Aksoy Araştırma ve yine Aksoy Araştırma'nın data odaklı teknoloji şirketi Pulside Research tarafından gerçekleştirildi. Türkiye temsili 26 ilde cinsiyet, yaş, sosyoekonomik statü ve bölge dağılımı kotasıyla Mayıs 2023'te gerçekleştirilen çalışmaya bin 67 kişi katıldı.

Araştırmaya katılanların "Cumhuriyet değerleri nelerdir?" sorusuna verdiği yanıtlar, değerlerin muhataplarındaki derinlikli anlamını da ortaya koydu. Açık uçlu sorularla yapılan çalışmanın ilk çıktıları 42 tanımlamanın olduğunu gösterdi. Birbirini tamamlayan kavramların konsolide edilebilirliği yine bir araştırmayla sorgulandı ve 11 özgün değer ortaya çıktı görüldü.

Araştırmanın ikinci aşamasında bir hatırlatma yapmaksızın serbest çağrışımla ilk araştırmada tespit edilen değerlerin hangi markalarca taşındığı soruldu.

OPET "CUMHURİYET DEĞERLERİNİ TAŞIYAN MARKA" SEÇİLDİ

Çalışmada farklı

'Cumhuriyet Değerlerini Taşıyan Marka' **OPET**

Cumhuriyet Değerlerini Taşıyan Marka berati; OPET Yatırımlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Orçun Yamak, OPET Sürdürülebilirlik ve Kurumsal İletişim Grup Müdürü Ayşenur Aydın ve OPET Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Murat Zengin'e takdim edildi.

CUMHURİYET'İN 11 DEĞERİ

Araştırma sonucuna göre Cumhuriyetimizin 100. yılında kamuoyunun zihninde yer edinen 11 değer şöyle sıralanıyor: yenilikçi, umut veren, özgürlükçü, kurumsal, bağımsızlığı savunan, fırsat eşitliğinden yana, insana yatırım yapan, dayanışmacı, geleceği yakalayan, devrimci ve özgün...

sektörlerden kurumlar yerli, yabancı ya da çok uluslu ayrımı gözetilmeksizin öne çıkanlar olarak listelendi. Araştırma kapsamında Türkiye akaryakıt dağıtım sektörünün müşteri memnuniyeti lideri olarak belirtilen OPET "Cumhuriyet Değerlerini

OPET Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Murat Zengin

Taşıyan Marka" seçildi. Kapsamlı endeksin sonuçları 6 Ekim'de Divan Kuruçeşme'de gerçekleştirilen "Cumhuriyet Balosu"nda açıklanırken endekste yer almanın gururunu yaşayan markalara da beratları takdim edildi. Törende

OPET adına sunulan berat OPET Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Murat Zengin, OPET Yatırımlardan Sorumlu Genel Müdür

Yardımcısı Orçun Yamak ve OPET Sürdürülebilirlik ve Kurumsal İletişim Grup Müdürü Ayşenur Aydın'a takdim edildi.

CUMHURİYETİMİZİN

100 **. YILI**

Kutlu Olsun

İSTANBUL JET
HAVACILIK VE YAKIT HİZMETLERİ

Tüm yollar liderden geçer.

Akaryakıt ve madeni yağlar sektörlerinin
geleneksel lideri* Petrol Ofisi,
Cumhuriyet'in ikinci yüzyılında da liderliğe hazır.

* Petrol Ofisi, EPDK Petrol Piyasası 2022 Yılı Sektör Raporu "Lisans Sahiplerine Göre Yurtiçi Satış Miktarları" tablosunda yer alan verilere göre; toplam yurtiçi satışlarda %22,4, 2022 PETDER Toplam Madeni Yağ ve Kimyasallar verilerine göre ise madeni yağlar ve kimyasallar satışlarında %29,2 pazar payı ile sektör lideridir.

Petrol Ofisi

» Sayfa 16'nın devamı

Kadoil Genel Müdür
Yardımcısı Coşkun Duru

'2023'DE YATIRIM STRATEJİLERİMİZLE ÖNE ÇIKTIK'

Kadoil Genel Müdür Yardımcısı Coşkun Duru, gerçekleştirdiği sunumda katılımcılar ile Türkiye'deki ekonomik görünüm hakkında bilgi verirken pazar

payları, karlılık ve istasyon segmentasyonları ile ilgili datalar paylaştı. Duru ayrıca, 2023 yönetim stratejileri hakkında değerlendirmelerini de dile getirdi.

Kadoil Genel Müdür Yardımcısı
Alper Karaeminoğulları

'HİZMETLERİMİZLE MÜŞTERİLERİMİZİN YANINDA OLMAYA DEVAM EDECEĞİZ'

Daha iyi hizmet verebilmek adına istasyonlarda sektörün güncel her gerekliliğinin yerine getirilmesine gösterilen özene değinen Kadoil Genel Müdür Yardımcısı Alper Karaeminoğulları: "Bu yıl sadece istasyon sayımızı

arttırmak üzerine değil, daha iyi hizmet sağlayabilme ve dolayısıyla mevcut istasyonlarımızın gelirini arttırıcı projelere yoğunlaştık. Bu da bize açıkça bir başarı getirdi. Ülkemizde yaşanan depremde de hızlı reaksiyon

olarak deprem bölgesi için kullandığımız istasyonlarımızla da müşterilerimizin her zaman yanında olduk. Hem bayilerimiz hem de bizi tercih eden müşterilerimiz için daha iyiye evrilmek adına var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

Kadoil Yatırım Müdürü
Ozan Okan

'TÜRKİYE'NİN HER YERİNDE TERCİH KADOGAZ'

Pazar payında Kadogaz'ın başarısına değinirken mevcut satış performansları hakkında bilgi veren ve performansı yükseltmenin yollarından bahseden Kadoil Yönetim Kurulu Üyesi Fettah Kadooğlu, "Kadoil markasının gücü ve yaygın bayi ağı ile hizmet standartlarımızı yükselterek LPG sektöründe de güzel

bir başarı yakalamıştık. Türkiye'nin en ücra köşesinde bile Kadogaz markası ile yer alarak, herkese çok yakın bir marka olma yolunda hızlı ama emin adımlarla ilerliyoruz. Bu başarının arkasında yılların ticari tecrübesi ve profesyonel bir ekip dayanışması bulunuyor" dedi.

Fortune Türkiye 500'den Kadoil'e 2 ödül

Fortune 500 Türkiye Dijital Zirvesi 16'ncı kez gerçekleştirildi. Kadoil Yönetim Kurulu Üyesi Fettah Kadooğlu, bu yıl Fortune 500 Ödül Töreni'nde, Kadooğlu Holding'in yıldız markaları, Kadoil ve Kadooğlu Yağ'ın ödülleri tüm ekip adına teslim aldı.

Fortune 500 Türkiye Dijital Zirvesi; listede yer alan şirketlerin başarılarını ödüllendirmek için dünyadan ve Türkiye'den

birbirinden değerli konuşmacıları ve iş insanlarını ödül töreninde bir araya getirdi. 2023 yılı listelerinde Kadooğlu Holding bünyesinde faaliyet gösteren Kadoil "Petrol, Gaz Türevleri Üretimi ve Dağıtım"nda 16. genel sıralamada ise 26 basamak birden yükselerek 131. sırada yer alırken; genel listede 40 basamak yükselerek 240. sıraya yerleşti. Kadooğlu Yağ ise

"Endüstriyel Gıda İmalatı Sektörü"nde 10. sırada, "İhracatını En Çok Artıranlar" da ise 37. sırada yer aldı.

'KADOOĞLU MARKALARI TÜRKİYE'NİN GÖZDESİ'

2023 yılında, Kadooğlu Yağ ve Kadoil ile iki ödüle birden sahip olan Kadooğlu Holding; 2022 yılında da 15'incisi gerçekleşen Fortune 500'de; akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren Kadoil ile 157., gıda tarafında ise Kadooğlu Yağ ile 244. sırada yer alarak iki ödüle layık görülmüştü.

Kadoil Yönetim Kurulu Üyesi
Fettah Kadooğlu

'TÜRKİYE'NİN ÖNDE GELEN FİRMALARI SIRALAMASINDA YER ALMAKTAN GURUR DUYUYORUZ'

Bu başarıdan dolayı duyduğu mutluluğu ifade eden Kadoil Yönetim Kurulu Üyesi Fettah Kadooğlu, "Kadooğlu Holding bünyesinde bulunan şirketlerimizden petrocülük alanında Kadoil, gıda alanında Kadooğlu Yağ ile Türkiye'nin önde gelen firmaları

sıralamasında yer almaktan gurur duyuyoruz. Bu sadece duyulan bir sıralama değil, başarının arkasında çok büyük ve profesyonel bir ekip çalışması var. Bu ödülleri tüm Kadooğlu ailesi adına alıyor, birlikte daha güzel işler başaracağımıza yürekten inanıyorum" dedi.

Akaryakıt İstasyonları için

PROFESYONEL ÇÖZÜMLER

- © Tank Cidarlama
- © Tank Küçültme
- © Tank İptali
- © Akaryakıt Tank Temizliği
- © Gazdan Arındırma
- © Menhol İzolasyonu
- © Kurumsal Boya İşleri
- © Yer Çizgi Boyaları ve Engelsiz Hizmet Alanı

TSE'den alınan TS 13471
Tank Cidarlama belgesine
sahip tek firma

Tank
Cidarlama
Öncesi

Tank
Cidarlama
Sonrası

IFA

Tank Cidarlama ve İstasyon Hizmetleri Ltd. Şti.

Şerifali Mah. Bayraktar Bulvarı Çetin Cad. Coşku Sok. No:2/A Ümraniye, İSTANBUL

e-posta: info@ifaservice.com.tr

www.ifaservice.com.tr Telefon: +90 216 594 55 53

Filo yönetimi Cepte 'Otobilim' ile artık çok kolay

OPET yeni nesil yakıt ikmal ve ödeme sistemi 'Otobilim mobil uygulaması' ile hızlı ve cihazsız yakıt alım kolaylığı sağlıyor.

OPET, ticari müşterilere yönelik yeni hizmeti 'Otobilim mobil uygulaması'yla, dijital dünyanın imkanlarını müşterilerine sunuyor. Filo yöneticilerine yakıt süreçlerini 7/24 ve merkezi bir şekilde yönetme imkanı sunan 'Otobilim' ile araç sayısı sınırı olmaksızın, hızlı bir şekilde sisteme tanımlama yapılarak ödeme yapılabildiği belirtildi.

Küçük ve orta ölçekli şirketlerin, araç yakıt alımlarını kolaylaştırmayı hedefleyen Otobilim uygulaması sayesinde; standart prosedürlerde vakit alan anlaşma ve ilk yakıt alım süreçlerinin dakikalar içerisinde tamamlanabildiği belirtiliyor. Otobilim ile mobil uygulama üzerinden hesap açılarak herhangi bir cihaz montaj sürecine girmeden akıllı telefon üzerinden yakıt alımı sağlanıyor. Ayrıca, ayda

2 kere faturalama yapılarak kullanıcıların araç giderlerini tam anlamıyla kontrol altına alma ve takip etme olanağı sunuluyor. Birden fazla kredi kartı ekleme ve tercih edilen kredi kartını önceliklendirme opsiyonu da yer alan Otobilim ile limit tanımlaması da yapılabiliyor.

TEKNOLOJİYE YATIRIMA DEVAM

OPET Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Murat Zengin "Akaryakıt dağıtım sektörünün en sevilen markası olarak, müşteri deneyimini mükemmelleştirmeye, ihtiyaçları gideren ürün ve hizmetler geliştirmeye odaklanıyoruz. Değişen müşteri talepleri ve yeni teknolojiler, yenilikleri keşfetmemiz için fırsatlar yaratıyor. Teknolojinin

bize sunduğu tüm yenilikleri takip ediyor, ürünlerimize adapte ediyoruz. Teknoloji geliştikçe bizim de bu alana yatırımlarımız devam edecek" diye konuştu.

Android ve Apple store üzerinden kolaylıkla indirilebilen Otobilim Mobil Uygulaması;

- Uygulamada kullanıcı tanımlama,
- Şirket oluşturma,
- DBS (Doğrudan Borçlandırma Sistemi) ihtiyacı olmadan kredi kartı yöntemi belirleme,
- Araç tanımlama,
- Limit tanımlama,
- Fatura detayı görüntüleme, rapor alma gibi süreçlerin takibinin yanı sıra araçtan inmeden ödeme kolaylığı sunuyor.

otobilim yanında işler yolunda

Siz de uygulamayı indirin, şirket araçlarınızı dakikalar içinde taahhütsüz tanımlayın. Avantajlı fiyatlarla yakıt alımına başlayın.

Türkiye'de ilk

hemen indir!

araca cihaz taktırmaya son

kredi kartı ile ödeme

taahhüt yok

opet otobilim

DİJİTAL LANSMAN

Yeni nesil yakıt ikmal ve ödeme sistemi 'Otobilim mobil uygulaması'nı Pazarlamadan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Murat Zengin ve Satıştan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı İrfan Özdemir, OPET'in LinkedIn, Youtube hesaplarından ve opet.com.tr üzerinden yapılan canlı yayında anlattılar. Yayın OPET'in resmi sayfalarından izlenebiliyor.

OTOBİLİM İLE UÇTAN UCA SÜREÇ KONTROLÜ VE DETAYLI RAPORLAMA

Kullanıcıların uygulama üzerinden kolaylıkla kullanabildiği Otobilim'in, filolara ve ticari müşterilere verimlilik ve zamandan tasarruf sağladığı belirtiliyor. Filo yöneticileri, operasyonel süreçlerdeki tüm işlemleri kontrol edebilme imkanına kavuşuyor; yakıt dolmu, fatura detaylarını görüntüleme, hızlı ve sistemli rapor alma

ve dönemsel faturalama gibi süreçler Otobilim üzerinden yönetilebiliyor.

Tam yol ileri!

gas
grup
enerji sistemleri

hizmet kalitesiyle

Wayne
FUELING SYSTEMS

Century™ 3
akaryakıt dispenseri

Müşteri İletişim Merkezi
0850 222 9 427
www.gasgrup.com G A S

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK HEDEFİYLE
ENERJİ ÜRETİYORUZ

Türkiye’de GRI “Standards” kapsamında
sürdürülebilirlik raporu yayınlayan ilk enerji şirketiyiz.

PÜİS'ten Bakan Bayraktar'a ziyaret

PÜİS Heyeti, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ı ziyaret etti.

PÜİS Genel Başkanı İmran Okumuş Başkanlığındaki PÜİS Heyeti, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. Alparslan Bayraktar'ı ziyaret etti.

Ziyarette, bayilerin gündemindeki sorunlar ve çözüm önerileri konusunda istişare yapıldı.

'Otomotivde 9 ayda 1 milyonluk üretim sınırını açtık'

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Başkanı Cengiz Eroldu, "Otomotivde 9 ayda 1 milyonluk üretim sınırını açtık. Bu, pandemi öncesindeki üretim rakamlarımıza geri döndük demek. Aslında bu üretimimiz açısından son derece olumlu" dedi.

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Başkanı Cengiz Eroldu, İstanbul'da düzenlenen basın toplantısında otomotiv sektörünün 9 aylık üretim, satış ve ihracat verilerini değerlendirdi.

Otomotiv sektöründe yılın 9 aylık dönemindeki ivmenin ilk 6 aydakine paralel gittiğini ve 9 ayda üretimin 1 milyonun üzerine çıktığını dile getiren Eroldu, "Bu, çok sevindirici. Çok uzun yıllardan beri görmediğimiz bir rakama geldik" diye konuştu.

Kapasite kullanımında da iyileşme görüldüğünü, bunun özellikle ihracat tarafından desteklendiğini kaydeden Eroldu, "Kapasite kullanımımız yüzde 7 artarken, aynı seviyede 9 ayda ihracatımızda adet olarak yüzde 7 arttı. Tutarsal olarak ihracatımız daha fazla artıyor. Bu da sattığımız ürünlerin teknolojik seviyelerinin daha yüksek olmasından da kaynaklanıyor. Dolayısıyla tutar olarak da 26,2 milyar dolarlık bir ihracat seviyesine ulaştık. İç pazar 9 ayda oldukça iyi bir mertebeye devam ediyor. Toplamda ağır vasıta dahil yüzde 63'lük iç pazar artışını görüyoruz" ifadelerini kullandı.

Eroldu, bu olumlu tablonun ekonomiyi desteklediğini ancak iç pazardaki yerli payının sürekli azalmasının olumsuz olduğunu belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yerli araçların payı bizim için önemli. Çünkü hep konuşuyoruz, Türkiye'de otomotiv sanayisinin sürdürülebilirliği ve devamlılığı açısından iç piyasadaki satışlarımız bizim için önemli. Bizler yalnızca ihracata yönelik projelerle ayakta kalamıyoruz. Bu, çok uzun yıllardan beri hep altını çizdiğimiz bir konuydu. O yüzden Türk otomotiv sanayisinin belirli bir iç pazar satışını koruyorsa önemli ama burada da kayıplara uğradığımızı görüyoruz. Toplam araçlarda geçen sene yüzde 45 olan yerli üreticilerin payı bu sene maalesef yüzde 37'lere gerilemiş durumda. Tabii burada en önemli faktör otomobil. Otomobilde de yüzde 39'dan

yüzde 31'e giden bir yerli payı payımız var."

"AVRUPA'DAN DA ŞU ANDA DEVAM EDEN BİR TALEP GÖRÜYORUZ"

Avrupa'dan da şu anda devam eden bir talep olduğunu dile getiren Eroldu, şu ifadeleri kullandı:

"Aslında iç piyasada belki zayıflayacak diye bir beklenti var ama zayıflamadığını da aylık rakamlarda görüyoruz. Yani eylül kapanışını gördük hep beraber aslında kuvvetli bir iç piyasa var. Ekimde de bunun paralel bir şekilde devam edeceğini görüyoruz şu anda. Paralelde üretimde de yine 1,5 milyonluk adetlere yaklaşım öngörüsü var üyelerimiz tarafından. Bu da yüzde 10'un üzerinde geçen seneye göre bir artış demek. Yani hem iç piyasa büyümesi hem de ihracatın büyümesi aslında otomotiv sanayisinin rakamlarını 2023 yılında destekliyor görüntüsü var. Bunu net olarak görüyoruz. Bunlar da tabii hem ülke açısından hem de sanayimiz açısından son derece olumlu. Genel bir değerlendirme yapmak istersek aslında önemli konu 9 ayda 1 milyonluk üretim sınırını açtık. Bu ne demek? Bu pandemi öncesindeki üretim rakamlarımıza geri döndük demek. Aslında bu son derece olumlu üretimimiz açısından."

Eroldu, Çinli markaların Avrupa'daki yükselişlerinin devam ettiğini ve Çin'in marka imajının olumlu yönde değiştiğini kaydederek, AB'nin Çin menşeli elektrikli araçlara yönelik anti-dumping soruşturmasından çıkacak sonucun yakından takip edildiğini vurguladı.

"PAZARDA YERLİNİN PAYI AZALİYOR"

OSD Başkanı Cengiz Eroldu, otomotiv sanayisi olarak iç pazardaki hareketliliği etkileyen konulara da değindi.

Türkiye pazarında bütün içten yanmalı ve hibrit otomobillerin yüzde 80 ve üzeri ÖTV diliminde olduğunu anımsatan Eroldu, şunları kaydetti:

"Bu, Türkiye'de mobilite ihtiyacı duyan vatandaşların araca erişimini engelliyor ve aynı zamanda iç piyasadaki yerli payının azalmasını da tetikliyor. Çünkü bugün Türkiye'deki yerli otomobilciler, yerli üreticiler genelde B ve C segmentlerinde daha erişilebilir araçlar sunuyor. Şimdi bu erişilebilir araçların yüzde 80 ÖTV ile satılması, müşteriler üzerinde daha büyük bir etki yaratıyor. O da ithalatın payının artmasına yol açıyor. Diğer taraftan, Türkiye'de de Avrupa paralelinde elektrikli otomobillerin payının artışını gözlemliyoruz. Geçen sene yüzde 1'di şu anda yüzde 5,9. Eylülde tek bakarsak aslında 2 haneli rakamlara gelmiş durumda. Gene aynı şekilde Türkiye pazarında Çinli markaların da pazar payının arttığını görüyoruz."

Eroldu, bireysel müşterilerin otomobil kredisi alma konusunda yaşadığı zorlukların devam ettiğini belirterek, "Hem biliyorsunuz matrahlara dayalı belli yüzdelerde kredi kullanabiliyorsunuz. Onun dışında bankaların bireysel müşterilere kredi vermekte çok istekli olmadığını görüyoruz. Tüm bu faktörleri alt alta topladığımızda geçen sene yüzde 45 olan iç pazardaki payımızı maalesef yüzde 37'ye taşıyan bir tablo çıkıyor ortaya ki bu da söylediğim gibi

otomotiv sanayisi için çok sürdürülebilir bir rakam değil. Bunu da yönetmemiz gerekiyor" şeklinde konuştu.

"İHRACATIMIZ 34-35 MİLYAR DOLAR ARALIĞINDA OLABİLİR"

Cengiz Eroldu, açıklamalarının ardından basın mensuplarının sorularını da yanıtladı.

Otomotiv ihracatının bu yıl 35 milyar dolara ulaşabileceğine işaret eden Eroldu, "Rakamlarda gördüğümüz gibi iyi bir trendimiz var ihracat tarafında. Şu anda 26 milyar dolardayız. Üç ay var. Eylülde 2,9 milyar dolarla kapattık. Yakın bir yerlerde kapatırız. 34-35 milyar dolar aralığında olabilir gibi duruyor." diye konuştu.

Eroldu, bu sene otomotiv pazarının 1 milyon 150 bin adedin üzerinde gerçekleşmesini beklediklerini belirterek, "Ekimde de 100 binin altına düşeceğini beklemiyoruz. Zaten böyle olunca ekimi üzerine koyunca 1 milyona geldik neredeyse. Dolayısıyla görünen o ki artık bu tahmin olmaktan da çıktı 2023 yılı 1 milyon 150 bin üzeri kapanacak" ifadelerini kullandı.

Gelecek sene ise toplam satışlarda yüzde 10 civarında azalış beklediklerini kaydeden Eroldu, sözlerini şöyle tamamladı:

"Şimdi önümüzdeki sene de ilk 3 ay bir seçim öncesi dönemimiz var. Türkiye'de her zaman bildiğiniz üzere o dönemler canlı olur, bir hareketlenme olur. Ama tabii Türkiye'nin şöyle de bir gerçeği de var onu da görmemiz lazım. Şimdi biz reel faiz patikasına girdik, bunu Sayın Bakanımız Mehmet Şimşek de sürekli söylüyor zaten. Projeksiyon enflasyona baktığımızda Türkiye'deki faizler bugün artık reel faizi işaret ediyor. Geçmiş enflasyona bakarsak halen eksi faiz var ama gelecek enflasyona bakarsak artık reel faize doğru gidiyoruz. 2022'de, 2023'te niye büyük bir talep patlaması oldu çünkü çok yüksek negatif faiz çıktı. Negatif faiz çıkınca para el yakmaya başladı, para el yakınca herkes mala geçmek istedi. Araba alan araba aldı, araba alamayan başka şeyler aldı yani sonuçta herkes bir ürün almak istedi, emtiaya gitti."

**Petronet Group,
Özbekistan
Taşkent'te
düzenlenen
UzEnergy Expo
Fuari'nda ülkemizi
ve enerji sektörünü
temsili etti.**

Petronet, Özbekistan Uzenerji Fuarı'nda

Yakıt ve Enerji Otomasyon sistemleri ile Enerji (GES) ve Yapı sektörlerinde faaliyet gösteren Petronet Group, ülkemizi ve sektörü temsilen Taşkent'te düzenlenen UzEnergy Expo Fuarı'nda yerini aldı.

25-27 Ekim 2023

tarihlerinde gerçekleşen fuarın, enerji sektörünün önemli bir buluşma noktası olarak dikkat çektiği belirtildi. Fuara ABD, Çin, Kore, Rusya, Kazakistan, Belarus, Ukrayna gibi ülkelerin teknoloji şirketlerinin katıldığı ve önemli iş birliklerine imza attıkları da ifade edildi.

PETRONET ENERJİ, DOĞA DOSTU YENİ ENERJİ KAYNAKLARI İÇİN AR-GE ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR

Petronet'in, kuruluşundan bu yana içinde yer aldığı yakıt ve enerji otomasyon sistemlerindeki başarılı çalışmalarının yanı sıra, geliştirdiği özel teknolojik projelerde de ilklere imza atmaya

devam ettiği bildirildi.

Petronet çatısı altında faaliyet gösteren Petronet Enerji'nin ise GES projelendirme ve uygulama alanlarında faaliyet gösterdiği

aktarıldı. Ayrıca özellikle fabrikalar, akaryakıt istasyonları için temiz enerji üzerine yoğunlaşan Petronet Enerji'nin, doğa dostu yeni enerji kaynakları için Ar-Ge çalışmalarını sürdürdüğünün de altı çizildi.

Trafiğe Eylül'de 198 bin 740 aracın kaydı yapıldı

Trafiğe Eylül'de 198 bin 740 aracın kaydı yapıldı, 2 bin 467 aracın kaydı silindi. Böylece trafikteki toplam araç sayısı 196 bin 273 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Eylül ayına ilişkin motorlu kara taşıtları istatistiklerini açıkladı.

Buna göre, Eylül'de trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 93,9 artarak 198 bin 740 oldu. Söz konusu dönemde kaydı silinen taşıt sayısı da yüzde 4,6 azalışla 2 bin 467 olarak hesaplandı. Böylece trafikteki toplam taşıt sayısı Eylül'de 196 bin 273 arttı.

Eylül'de trafiğe kaydı yapılan taşıtların yüzde 47,7'sini motosiklet, yüzde 37,1'ini otomobil, yüzde 8,8'ini kamyonet, yüzde 3,7'sini traktör, yüzde 1,7'sini kamyon, yüzde 0,6'sını minibüs, yüzde 0,3'ünü otobüs ve yüzde 0,1'ini özel amaçlı taşıtlar oluşturdu.

Trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı Eylül'de aylık bazda yüzde 15,5 azaldı. Eylül'de trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı

bir önceki aya göre traktörde yüzde 8,6, özel amaçlı taşıtta yüzde 8,3, minibüste yüzde 7,1 arttı, kamyonette yüzde 27, otomobilde yüzde 17,8, motosiklette yüzde 13,4, otobüste yüzde 5,8 ve kamyonunda yüzde 1,4 azaldı.

Eylülde geçen yılın aynı ayına göre trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı minibüste yüzde 228,3, motosiklette yüzde 153,4, otomobilde yüzde 85, otobüste yüzde 38,9, özel amaçlı taşıtta yüzde 28,6, kamyonette yüzde 21,5, traktörde yüzde 12,6 ve kamyonunda yüzde 1,9 arttı.

Trafiğe kayıtlı toplam taşıt

sayısı Eylül sonu itibarıyla yıllık bazda yüzde 7,9 artışla 28 milyon 183 bin 745'e çıktı. Bu taşıtların yüzde 53,1'ini otomobil, yüzde 17,2'sini motosiklet, yüzde 15,8'ini kamyonet, yüzde 7,7'sini traktör, yüzde 3,4'ünü kamyon, yüzde 1,8'ini minibüs, yüzde 0,7'sini otobüs ve yüzde 0,3'ünü özel amaçlı taşıtlar oluşturdu.

Eylül'de 774 bin 507 taşıtın devri yapıldı. Bu taşıtların yüzde 61,2'sini otomobil, yüzde 15,5'ini kamyonet, yüzde 14,8'ini motosiklet, yüzde 3,3'ünü traktör, yüzde 2,3'ünü kamyon, yüzde 2,1'ini minibüs,

yüzde 0,6'sını otobüs ve yüzde 0,2'sini özel amaçlı taşıtlar olarak kayıtlara geçti.

Eylül'de 73 bin 684 otomobilin trafiğe kaydı yapıldı. Bu otomobillerde ilk 3 marka yüzde 12,1 ile Renault, yüzde 8,9 ile Fiat, yüzde 7,6 ile Volkswagen oldu.

Ocak-Eylül döneminde 1 milyon 723 bin 953 taşıtın trafiğe kaydı yapıldı, trafikten kaydı silinen taşıt sayısı yüzde 16,9 azalarak 22 bin 500 oldu. Böylece ocak-Eylül döneminde trafikteki toplam taşıt sayısında 1 milyon 701 bin 453 artış

gerçekleşti.

TRAFİĞE KAYDI YAPILAN 694 BİN OTOMOBİLİN YÜZDE 66,3'Ü BENZİNLİ

Ocak-Eylül döneminde trafiğe kaydı yapılan 694 bin 156 adet otomobilin yüzde 66,3'ü benzinli, yüzde 18'i dizel, yüzde 9'u hibrit, yüzde 5,3'ü elektrikli ve yüzde 1,4'ü LPG'li araçlar oldu.

Eylül sonu itibarıyla trafiğe kayıtlı 14 milyon 967 bin 44 otomobilin ise yüzde 36'sı dizel, yüzde 33,8'i LPG'li, yüzde 28,2'si benzinli, yüzde 1,3'ü hibrit ve yüzde 0,3'ü elektrikli olduğu görüldü.

Ocak-Eylül döneminde trafiğe kaydı yapılan otomobilin yüzde 34,3'ü 1300 ve altı, yüzde 23,4'ü 1401-1500, yüzde 19,7'si 1301-1400, yüzde 10,5'i 1501-1600, yüzde 6'sı 1601-2000, yüzde 0,8'i 2001 ve üstü motor silindiri hacmine sahip olduğu belirlendi.

Bu dönemde trafiğe kaydı yapılan otomobillerde en fazla tercih edilen ilk 3 renk, yüzde 34,8 ile gri, yüzde 27,9 ile beyaz ve yüzde 12,3 ile mavi oldu.

Enerjinin 100 yılı

Türkiye, doğal gaz ve petrol keşifleri, yenilenebilir enerji santralleri, araştırma gemileri, doğal gaz depolama tesisleri ve uluslararası boru hatlarıyla Cumhuriyet'in 100. yılında enerjide merkez olma hedefine emin adımlarla ilerliyor.

Türkiye Cumhuriyeti 29 Ekim 2023 tarihi itibarıyla 100. yaşını kutluyor. Bu onur ve azim dolu 100 yıl içinde enerjide de çok önemli yol katedildi. Doğal gaz ve petrol keşiflerinden, yenilenebilir enerji projelerindeki gelişmelere, enerji filosa katılan devasa sismik araştırma ve derin deniz sondaj gemilerinden, uluslararası enerji anlaşmalarına kadar çok önemli adımlar atıldı. Dünyada enerji alanında kendine önemli bir yer edinen Türkiye, elektrikli araçlar konusunda da yerli üretimi TOGG ile dünyaya kendini bir kez daha kanıtladı. Böylelikle enerjide merkez ülke olmak amaçlanırken yenilikler ve teknoloji de en yakından takip edildi. Günümüzde gerçekleştirilen bu atılımların geçmişte nasıl ve ne zaman başladığını Gas&Power ve Enerji Petrol Gaz gazeteleri sizler için derledi. Ayrıca sektörün değerli dernek ve sendikaları da Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılına ilişkin düşüncelerini gazetelerimizle paylaştı.

CUMHURİYETİN 100 YILLIK YERLİ VE MİLLİ ENERJİ POLİTİKASI

Cumhuriyetin ilk yılında 33 MW olan elektrik kurulu gücü 100 yıllık süreçte Ekim 2023 itibarıyla 105 bin MW'a yükseldi. Türkiye'de ilk hidroelektrik santrali olan Tarsus HES 60 KWh kapasite ile 1902 yılında devreye alınırken 1929 yılında ise Işıklar HES üretime geçti. İlk kömür yakıtlı termik santral 1914'te İstanbul'da işletmeye

alınırken 1948'te Çatalağzı Termik Santrali devreye alındı. 1970 yılında Türkiye Elektrik Kurumu'nun (TEK) kurulması ve 1993'te TEK'in Türkiye Elektrik Anonim Şirketi (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım Şirketi (TEDAŞ) olarak ikiye ayrılması ve TEAŞ ve TEDAŞ'ın tüzel kişiliklerine kavuşması elektrik sektörünün gelişmesine katkı sağladı. 2001 yılında ise Elektrik Üretim A.Ş (EÜAŞ) ve Türkiye Elektrik İletim A.Ş (TEİAŞ) ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kuruldu.

İlk olarak elektrik piyasalarının düzenlenmesi amacıyla kurulan EPDK, 2003 yılında TEİAŞ'a iletim lisansı verdi. 2004 yılında ise Türkiye elektrikte 21 dağıtım bölgesine ayrılarak dağıtım faaliyetleri yeniden yapılandırılarak özelleştirildi. EPDK'ya daha sonra kanunlarla doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarının da düzenlenmesi görevi verildi.

Gelişmiş ülkelerin enerji borsaları ile rekabet edebilecek yetkinlikte, uluslararası standartlarda hizmet veren etkin, şeffaf ve güvenilir bir enerji piyasası oluşturmak amacıyla kamu-özel sektör işbirliği olarak 2015 yılında Enerji Piyasası İşletme A.Ş (EPIAŞ) kuruldu. EPIAŞ, piyasa işletim lisansı kapsamındaki organize toptan elektrik piyasalarından Gün Öncesi Piyasası, Gün İçi Piyasası, Vadeli Elektrik Piyasası ile Spot Doğal Gaz Piyasası, Vadeli Doğal Gaz Piyasası ve Organize YEK-G Piyasasını işletiyor.

Enerji temin güvenliğini korumak amacıyla kaynak

çeşitliliğine önem veren ve bu çeşitliliğe Nükleer üretim gücünü de eklemek isteyen Türkiye, 12 Mayıs 2010'da Rusya ile Türkiye'de Akkuyu sahasında bir nükleer güç santralinin inşası ve işletilmesi konusunda iş birliği anlaşması imzaladı. 2013 yılında Akkuyu NGS inşaat çalışmaları başlarken 2018 yılında birinci güç ünitesi inşaat lisansı alındı ve ünitenin temelleri için ilk beton döküldü. 2023 yılına kadar kademe kademe inşaatın devam ettiği Akkuyu NGS'de 2023 yılında ise taze nükleer yakıt teslimatı yapıldı ve Akkuyu NGS ilk kez nükleer tesis statüsüne kavuştu.

100 yıllık maden politikasında da önemli atılımlar gerçekleştiren Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk maden yatırımı olan Keçiborlu Kükürt İşletmesi 1934 yılında Isparta'da kuruldu. 1935'te ise Maden Tetkik Arama ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün direktifiyle Etibank kuruldu. 1939'da kurulan Elazığ Ergani Bakır İşletmesi ve Elazığ Guleman Krom İşletmesi ile bakır ve krom madenlerinde önemli adımlar atıldı. 1957 yılında ise ülke genelinde ısınma ve sanayinin kömür talebini karşılamak amacıyla kurulan Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ), kurulduğu tarihten 90'lı yıllara kadar taşkömürü ve asfaltit dahil kömür üretimi, kurduğu müesseseler ile bölge kalkınmalarına verdiği destek ve Türkiye'nin mekanize madencilik geçişinde günümüze kadar önemli rol oynadı. 1983'te kurulan Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) ile kömür

YENİLENEBİLİR ENERJİDE AVRUPA'DA 5. SIRAYA YÜKSELDİK

Türkiye bir yandan hidrokarbon aramalarına devam ederken bir yandan da yenilenebilir enerji çeşitliliğini artırmaya devam ediyor. Temiz enerji sektöründe yapılan atılımlar, YEKA, YEKDEM gibi mekanizmalarla Türkiye, yenilenebilir enerji kurulu gücünde Avrupa'da 5'inci dünyada ise 12'nci sıraya yükseldi.

Türkiye'de ilk jeotermal enerji tesisi 1974 yılında Denizli'de kurulurken, ilk rüzgar enerji santrali İzmir'de 1998 yılında ve ilk güneş enerjisi santrali İstanbul'da 2011 yılında kuruldu.

Ekim ayı itibarıyla kurulu kapasite rüzgarda 11 bin MW'ı geçerken güneşte 10 bin

899 MW, biyokütle ve atık ısı enerjisinde 2 bin 438 MW ve jeotermal enerjide bin 691 MW'a yükseldi.

Türkiye, enerji ihtiyacının karşılanması amacıyla gerçekleştirdiği atılım hamlelerine yerli ve yenilenebilir enerji projelerini de dahil etti. Yenilenebilir enerjide güneşte 10 bin 479, hidroelektrikte 752, biyokütlede 384, rüzgarda 363, atık ısıda 95 ve jeotermal enerjide 63 santralden elektrik üretimi yapılıyor. Doğal gazda 343 santralde, ithal kömür, linyit, asfaltit ve taş kömüründe ise 68 santralde elektrik üretiliyor. Son verilere göre toplam santral sayısı ise ekim ayı itibarıyla 12 binin üzerine çıktı.

madenciliğinde atılan adımları sıkılaştıran Türkiye, 2004 yılında Eti Holding'i yeniden yapılandırılarak Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün kurulmasıyla

madencilik faaliyetlerini genişletti. Böylece 2023 yılında ilk bor karbür tesisinin Bandırma'da açılmasıyla Türkiye bu alanda artık işlenmiş madde ihraç etmeye başladı.

DOĞAL GAZDA HEDEF HUB OLMAK

2022 yılı ulusal doğal gaz tüketim miktarı 53 milyar 521 milyon sm³ olarak gerçekleşen Türkiye'nin 2023 yılı itibarıyla 81 iline doğal gaz arzı sağlandı.

Doğal gazda önemli kilometre taşlarından birisi Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) 1954 yılında kamu adına hidrokarbon arama, sondaj, üretim, rafineri ve pazarlama faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurulması oldu. Diğer bir önemli mesele ise 1970 yılında TPAO tarafından Hamitabat'ta keşfedilen doğal gaz rezervi oldu. 1974'te BOTAS'ın kurulması ve 1986 yılında doğal gazın ticareti ve taşımacılığı faaliyetlerine başlaması sektörü ileriye taşıdı. Bundan sonraki süreçte ise TPAO ve BOTAS hem yurtdışı projelerde hem de doğal gazın ülke geneline yayılması için birçok çalışma gerçekleştirdi.

2013 YILINDA İLK SİSMİK ARAMA FAALİYETLERİNE BAŞLANDI

TPAO, Karadeniz'deki ilk keşfini 2004 yılında Ayazlı - 1 kuyusunda yaparken, BOTAS ise 2007 yılında ilk doğal gaz ihracatını Yunanistan'a yaptı. Yine 2007 yılında Türkiye'nin ilk doğal gaz depolama tesisi olan Silivri Doğal Gaz Depolama tesisi kuruldu. 2012 yılına gelindiğinde Barbaros Hayrettin Sismik Araştırma Gemisi TPAO envanterine katıldı ve 2013 yılında ilk sismik arama faaliyetlerine başlandı. Yine 2017 yılında iki önemli gelişme yaşandı. Bunlardan biri ilk derin deniz sondaj gemisi Fatih'in envantere katılması ve Tuz Gölü Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi'nin kurulması oldu.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) envanterine 2017'de katılan ve Türkiye'nin ilk milli sondaj gemisi olan Fatih, 20 Temmuz 2020'de Karadeniz'deki ilk sondajını yaptı. Zonguldak açıklarındaki Tuna-1 lokasyonunda bir ay süren çalışma sonrası 21 Ağustos'ta ilk "müjde" geldi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Fatih Sondaj Gemisi'nin Tuna-1 kuyusunda 320 milyar metreküp doğal gaz rezervi keşfettiğini açıkladı.

Söz konusu keşifle, denizlerde yürütülecek arama ve üretim faaliyetleri açısından yeni bir dönemin kapısı aralandı. 17 Ekim'de ilave 85 milyar metreküp keşifle, Tuna-1 bölgesindeki toplam doğal gaz miktarı 405 milyar metreküpe yükseldi.

Arama faaliyetlerine Amasra-1'de devam eden

Fatih, 4 Haziran 2021'de Amasra-1 kuyusunda 135 milyar metreküp yeni bir doğal gaz keşfi daha yaptı. Söz konusu keşifle birlikte ülkede doğal gaz rezervi 540 milyar metreküpe çıktı.

Uluslararası bir değerlendirme şirketine yaptırılan üç boyutlu modellemeyle Sakarya sahasındaki rezerv büyüklüğü 652 milyar metreküp olarak revize edildi. Aralık 2022'nin sonuna doğru Sakarya Gaz Sahası'nda bulunan Çaycuma-1 kuyusunda 58 milyar metreküp yeni bir rezerv keşfedilerek toplam rezerv 710 milyar metreküpe yükseldi.

İlk fazda günlük 10 milyon metreküp üretime başlayacak Karadeniz gazıyla yıllık 3,6 milyar metreküp gaz üretilmesi hedefleniyor. Karadeniz gazında ikinci fazda günlük 40, üçüncü fazda ise günlük 60 milyon metreküplük gaz üretim kapasitesine ulaşılması planlanıyor.

20 NİSAN'DA FİLYOS LİMANI'NDA DÜZENLENEN TÖRENLE KARADENİZ GAZI DEVREYE ALINDI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katılımıyla 20 Nisan'da Zonguldak'taki Filyos Limanı'nda düzenlenen törenle Karadeniz gazı devreye alındı. Böylece Karadeniz'deki doğal gaz sahasından ilk sevkiyat yapıldı. Sakarya Gaz Sahası'nda şu an günlük üretim 4 milyon metreküpe ulaştı.

Türkiye denizlerde Fatih, Yavuz, Kanuni ve Abdülhamid Han gemileriyle sondaj, Barbaros Hayrettin Paşa ve MTA Oruç Reis gemileriyle ise sismik arama faaliyetleri yürütüyor.

2007'de Yunanistan'la yapılan doğal gaz ihracat anlaşmasından sonra Ocak 2023'te BOTAS, Bulgaristan ile 13 yıllık anlaşma imzaladı. Anlaşmaya göre Türkiye Bulgaristan'a yıllık 1,5 milyar metreküp gaz göndermeyi hedefliyor. 2023 Ağustos ayında ise ilk kez sınırı olmayan bir ülkeyle gaz anlaşması imzalayan Türkiye, Macaristan'a 275 milyon metreküp gaz ihracatı öngörürken, Romanya ile yaptığı anlaşma kapsamında ise ülkeye günlük 4 milyon metreküpe kadar doğal gaz ihraç edecek. Anlaşma kapsamında sevkiyatın 31 Mart 2025 yılında sona ermesi planlandı. Son olarak gaz ihracatı konusunda Moldova ile anlaşma imzalayan Türkiye bu ülkeye de günlük 2 milyon metreküp doğal gaz ihraç edecek.

BORU HATLARI

Türkiye Rusya, Azerbaycan ve İran'dan boru hatlarıyla gaz tedarik ediyor. Rusya'dan TürkAkım boru hattı aracılığıyla yıllık 31,5 milyar metreküp, Mavi Akım boru hattı üzerinden 16 milyar metreküp gaz alma kapasitesine sahip bulunuyor.

Öte yandan Azerbaycan'dan gelen Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı'nın (TANAP) yıllık kapasitesi 16 milyar metreküp, İran-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı'nın yıllık kapasitesi ise 10 milyar metreküp seviyesinde bulunuyor.

FSRU TESİSLERİ VE LNG TERMİNALLERİ

Türkiye'nin doğal gaz arz güvenliğini güvenceye almak için sadece karada değil denizlerde de çeşitli tesisleri bulunuyor. Doğal gaz alt yapısının önemli bileşeni durumundaki Yüzer LNG Depolama ve Yeniden Gazlaştırma Üniteleri (FSRU) ile sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminalleri boru hatlarına bağlı kalmadan farklı kaynak ve ülkelerden doğal gaz tedarik edilmesini sağlıyor.

Türkiye sahip olduğu üç FSRU ve iki LNG işleme tesisiyle bu alanda dünyanın sayılı ülkeleri arasında yer alıyor. Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAS) tarafından 1989'da yapımına başlanılan Marmara Ereğlisi LNG Terminali 1994'te işletmeye alındı. Egegaz LNG Terminali ise İzmir'in Aliağa ilçesinde 2001'de kuruldu ve 2006'da devreye alındı.

İzmir'deki Etki Liman FSRU 2016 yılında, Hatay Dörtöyl'da bulunan Ertuğrul Gazi FSRU 2021'de, Ege Denizi'nin kuzeydoğusunda yer alan Saros FSRU ise bu yıl faaliyete başladı.

Öte yandan Türkiye'nin ilk doğal gaz depolama tesisi Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi 2007'de, Tuz Gölü Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi ise 2017'de hizmete girdi.

GÜNLÜK GAZ VERME KAPASİTESİ 276 MİLYON METREKÜP

Etki Liman FSRU, Ertuğrul Gazi FSRU ve Saros FSRU şebekeye günlük 28'er milyon

metreküp doğal gaz verme kapasitesine sahip. Marmara LNG Terminali günlük 37 milyon metreküp, Egegaz LNG Terminali ise günlük 40 milyon metreküp doğal gaz verebiliyor.

Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi'nden günlük 75 milyon metreküp, Tuz Gölü Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi'nden de günlük 40 milyon metreküp şebekeye gaz basılabiliyor.

Böylece, Türkiye'deki LNG, FSRU ve depolama tesislerinden sisteme verilebilen günlük doğal gaz kapasitesi yaklaşık 276 milyon metreküpe ulaşıyor.

PETROLDE HEDEF GÜNLÜK 100 BİN VARİL ÜRETİM

Cumhuriyetten önce bazı petrol arama denemeleri olsa da petrol piyasası Cumhuriyetin ilanından sonra canlandı. 1930 yılında Türkiye'nin ilk rafinerisi Boğaziçi Tasfiyehanesi kuruldu. 1954 yılında Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) kuruldu ve 1956'da Garzan 17 kuyusunda ilk sondajı vuruldu. TPAO'nun ilk büyük petrol keşfi başarısına 1958 yılında Germik Sahası'nda ulaştı. Germik Sahası'nın keşfi üzerine ilk bölge müdürlüğü de Batman'da 1959 yılında kuruldu. O dönemde Siirt Valiliği'ne bağlı olan İluh Köyü, kurulan bölge müdürlüğü sayesinde bugün Batman şehrine dönüştü. 1960 yılında ise üretilen ham petrolün işlenerek petrol türevlerine dönüştürülmesi maksadı ile Amerikalı Caltex firması ile ortaklaşa kurulan İstanbul Petrol Rafinerisi A.Ş. (İPRAŞ) devreye alındı. 1961 yılında ilk LPG dolmuş tesisi faaliyete geçerken, TPAO 1965'te PETKİM, 1966 yılında İPRAGAZ ve 1967 yılında ise Aliağa Rafinerisi'ni kurdu. Böylelikle 1968 yılında toplam petrol üretiminde 1 milyon varil sınırı aşıldı.

Tarihler 1971 yılını gösterdiğinde Adıyaman'da petrol rezervi bulundu ve 1972'de Adıyaman Sarıl Petrol Boru Hattı kuruldu. 1974 yılında ise Türkiye Cumhuriyeti garantör ülke olduğu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde akaryakıt dağıtım ve ikmalinin doğru işlemesi için Kıbrıs Türk Petrolleri'ni kurdu. 1975'te Kerkük Yumurtalık

Petrol Boru Hattı kurulurken yine aynı yıl toplam petrol üretim miktarında 100 milyon varil aşıldı. 1983 yılında Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. kuruldu. Daha sonra ise İPRAŞ ve 3 rafineri TÜPRAŞ çatısı altında toplandı. 1990 yılında gelindiğinde TÜPRAŞ, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredildi ve 1991 yılında TÜPRAŞ'ın yüzde 2,5 hissesinin ilk halka arzı gerçekleşti. 2001 yılında EPDK'nın kurulmasıyla petrol piyasasında önemli bir değişim süreci başladı. TPAO, 2002 yılına gelindiğinde ise petrol arz güvenliği adına Bakü Tiflis Ceyhan (BTC) Petrol Boru Hattı projesinde yer aldı.

2001 yılında EPDK'nın kurulması ve 2003 yılında Petrol Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesi ile akaryakıt sektörü önemli bir değişimden geçti. Piyasada şeffaf, adil ve güçlü bir yapı oluşturmak isteyen EPDK, 2004 yılında ilk kez petrol piyasası bayilik ve taşıma lisanslarını verirken, 2005 yılında ise petrol piyasası dağıtıcı, depolama ve madeni yağ lisanslarını verdi. EPDK ayrıca 2006 yılında LPG piyasasına dağıtıcı, depolama, taşıma lisansı ile otogaz bayilik lisanslarını ilk kez verdi.

Tarihler 2020'yi gösterdiğinde ise ilk ankonvansiyonel petrol üretimi Gözalan 1 kuyusunda gerçekleştirildi. 2022 yılında ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Gabar'da günlük 100 bin varil üretime sahip petrol bulunduğu müjdesini verdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Cizre'ye 20 kilometre mesafede bulunan petrol rezervinin yüksek kaliteye sahip olduğunu söyledi.

TÜRKİYE'NİN ELEKTRİKLİ İLK MİLLİ ARACI ÜRETİME BAŞLADI

Türkiye ilk yerli otomobil üretimi denemesi 1691 yılında dönemin Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından çeşitli şirketlerde çalışan 24 mühendisin bir araya getirilmesiyle başladı fakat çeşitli nedenlerle seri üretime geçilemedi. 2017 yılında otomobil üretecek 5 şirketin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanmasıyla Türkiye yeniden yerli ve milli otomobil üretme konusunda çalışmalarına başladı. 21 Mayıs 2020'de fabrikanın yapımına başlandı ve Ağustos 2020'de kurulan şirketin TOGG markasıyla üretim yapması kararlaştırıldı. 1 milyon 200 bin metrekare üzerine kurulu olan fabrika 29 Ekim 2022 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla açıldı ve ilk araç Anadolu Kırmızı rengi ile banttan indi. Mart 2023'te ön siparişleri alınan TOGG Nisan 2023'ten itibaren teslim edilmeye başlandı.

Türkiye'nin Enerji Yolculuğu

Cumhuriyet'in 100. yılını kutlayan Türkiye; ortaya koyduğu birçok hedef ve projesiyle enerji alanında önemli adımlar atmaya devam ediyor. Ülkemiz, kararlılık ve azimle büyük başarı hikayeleri yazmaya devam ediyor.

- 1848 •Hazine-i Hassa adına taşkömürü işletmeciliği başladı (TTK ambleminde bu tarih yer alır).
- 1888 •Türkiye'de ilk elektrikli otomobil II. Abdülhamit tarafından sipariş edildi.
- 1902 •İlk hidroelektrik santralimiz Tarsus HES işleme alındı.
- 1914 •İstanbul'da ilk kömür yakıtlı termik santral kuruldu
- 1923 •29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyet ilan edildi.
- 1930 •Türkiye'nin ilk rafinerisi Boğaziçi Tasfiyehanesi kuruldu.
- 1934 •Türkiye'nin ilk maden yatırımı Keçiözümlü Kükürt İşletmesi kuruldu.
- 1935 •Maden Tetkik Arama Enstitüsü kuruldu.
- Etibank kuruldu.
- 1939 •Elazığ-Ergani'de Bakır İşletmesi ve Elazığ-Guleman Krom İşletmesi kuruldu.
- 1954 •Türk Petrol Ortaklığı kuruldu.
- 1956 •TPAO'nun ilk sondajı (Garzan-17 kuyusu) yapıldı.
- 1957 •Türkiye Kömür İşletmeleri kuruldu.
- 1958 •TPAO'nun ilk keşfi (Germik-1) yapıldı.
- 1961 •Türkiye'nin ilk resmi LPG dolun tesisi faaliyete geçti.
- 1965 •TPAO, PETKİM'i kurdu.

- 1966 •TPAO, İpragaz'ı kurdu.
- 1967 •TPAO, Aliağa Rafinerisini kurdu.
- 1968 •Toplam petrol üretiminde 1 milyon varil aşıldı.
- Enerji Petrol Gaz Gazetesi yayın hayatına başladı.
- 1970 TPAO ilk deniz sondajını yaptı. (Payas -1)
- TPAO tarafından ilk kez doğal gaz rezervi bulundu (Hamitabat) Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) kuruldu.
- 1972 •Adıyaman-Sarıl petrol boru hattı kuruldu.
- 1974 •BOTAŞ kuruldu.
- Denizli'de ilk jeotermal enerji tesisi kuruldu.
- 1975 •Kerkük-Yumurtalık Petrol Boru Hattı kuruldu.
- Toplam petrol üretim miktarında 100 milyon varil aşıldı.
- 1982 •Türkiye Atom Enerjisi Kurumu kuruldu.
- 1983 •TÜPRAŞ kuruldu.
- Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK) kuruldu.
- 1985 •Kırklareli'nde ilk doğal gaz kombine çevrim santrali kuruldu
- 1986 •BOTAŞ doğal gazın ticareti ve taşımacılığı faaliyetlerine başladı
- TPAO'nun ilk deniz keşfi gerçekleşti.
- 1987 •Fiili olarak doğal gaz ithalatı gerçekleştirildi.
- 1988 •Turkish Petroleum International Company (TPIC) kuruldu.

- Cezayir ile LNG anlaşması imzalandı
- 1993 •TEK, Türkiye Elektrik İletim A.Ş (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş (TEDAŞ) olarak ikiye ayrıldı.
- 1994 •TEAŞ ve TEDAŞ tüzel kişiliklerine kavuştu.
- Marmara Ereğlisi LNG terminali kuruldu.
- TPAO, yurtdışında ilk hidrokarbon üretim şirketini kurdu.
- 1995 •Nijerya ile 22 yıllık LNG anlaşması imzalandı.
- 1996 •Türkiye'de ilk resmi otagaz istasyonu İPRAGAZ tarafından açıldı.
- İran ile doğal gaz alım anlaşması imzalandı
- 1997 •Petroleum İstanbul ilk kez düzenlendi.
- TPAO denizdeki ilk üretimini gerçekleştirdi.
- Rusya ile 25 yıllık gaz alım anlaşması imzalandı.
- 1998 •İzmir'de ilk rüzgar enerjisi santrali kuruldu.
- TPAO, Kuzey Marmara Depolama Tesisini kurdu.
- Etibank yeniden yapılandırılarak Eti Holding kuruldu.
- 2001 •Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kuruldu.
- EÜAŞ kuruldu.
- TEİAŞ kuruldu.
- TETAŞ kuruldu.
- Azerbaycan ile 15 yıllık gaz alım anlaşması imzalandı.
- 2002 •TPAO, Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Boru Hattı Projesi'nde yer aldı.

- 2003 •EPDK, TEİAŞ'a iletim lisansı verdi.
- Türkiye'nin ilk özelleştirilen doğal gaz dağıtım şirketi Adapazarı Dağıtım A.Ş. (AGDAŞ) oldu.
- 2004 •Gas&Power Gazetesi yayın hayatına başladı.
- TPAO'nun Karadeniz'deki ilk keşfi (Ayazlı-1) gerçekleşti.
- Türkiye elektrikte 21 dağıtım bölgesine ayrıldı.
- Eti Holding yeniden yapılandırılarak Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü kuruldu.
- EPDK, ilk kez petrol piyasası bayilik, ve taşıma lisansı verdi
- 2007 •BOTAŞ tarafından Yunanistan'a ilk doğal gaz ihracatı başladı
- Türkiye'nin ilk doğal gaz depolama tesisi Silivri'de kuruldu.
- 2010 •İstanbul Sarıcahan'de ilk elektrikli araç şarj istasyonu kuruldu.
- Türkiye'nin ilk nükleer güç santrali Akkuyu için Rusya ile anlaşma imzalandı.
- Türkiye Enerji Zirvesi ilk kez Ankara'da düzenlendi.
- Green Power Gazetesi yayın hayatına başladı.
- 2011 •İlk güneş enerjisi santrali İstanbul'da kuruldu.
- 2012 •Barbaros Hayrettin Paşa Sismik Araştırma Gemisi TPAO envanterine katıldı.
- 2013 •YEKDEM Yönetmeliği Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.
- Akkuyu NGS inşaat sahasında çalışmalar başladı.
- 2015 •EPIAŞ kuruldu.

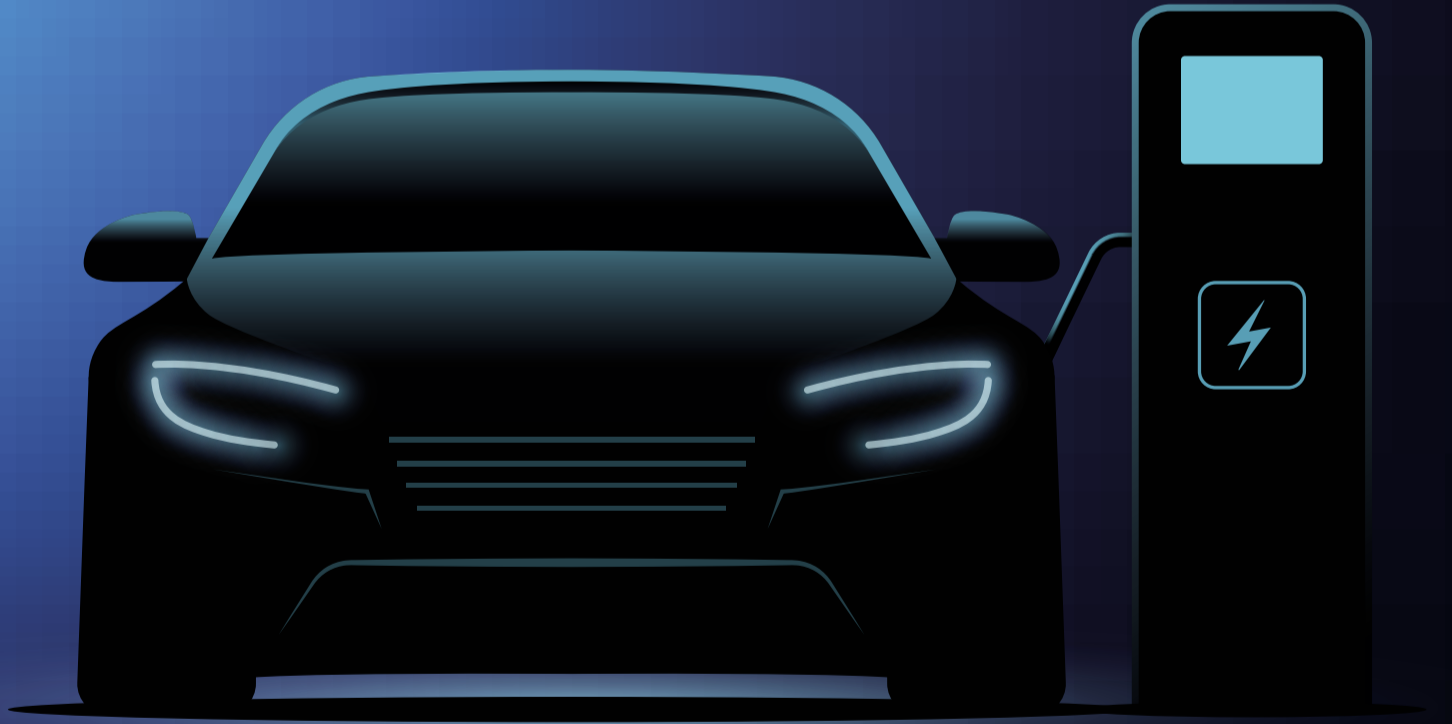
- 2016 •Enerji Ticareti ve Tedariği Zirvesi (ISTRAGE) ilk kez düzenlendi. Türkiye Paris İklim Anlaşması'nı imzaladı.
- 2017 •İlk YEKA projeleri başladı.
- İlk derin deniz sondaj gemisi Fatih envantere katıldı.
- Tuz Gölü Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisleri kuruldu.
- 2018 •Akkuyu Nükleer Güç Santralinde birinci güç ünitesinin temellerine "ilk beton" döküldü.
- Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu Sanayi ve Ticaret A.Ş. kuruldu.
- İlk derin deniz sondajı, Fatih tarafından Akdeniz'de Alanya-1 Kuyusu'nda yapıldı.
- Derin deniz sondaj gemisi Yavuz envantere katıldı.
- Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü kuruldu.
- 2020 •Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) kuruldu.
- Derin deniz sondaj gemisi Kanuni envantere katıldı.

- 2021 •İlk derin deniz keşfi Karadeniz Tuna-1 kuyusunda Fatih Sondaj Gemisi ile gerçekleştirildi.
- Karadeniz'de Amasra-1 kuyusu ile Kuzey Sakarya Sahası keşfi gerçekleştirildi.
- Türkalı-2 kuyusunda ilk gaz akış testi gerçekleştirildi.
- 2022 •TOGG Gemlik Fabrikası açıldı.
- Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK) kuruldu.
- Derin deniz sondaj gemisi Abdülhamid Han envantere katıldı,
- Oruç Reis sismik araştırma gemisi envantere katıldı.
- Şırnak Gabar Dağı'nda Şehit Esmâ Çevik-1 kuyusunda petrol keşfi gerçekleştirildi.
- Türkiye'nin ilk yüzer depolama ve gazlaştırma ünitesi (FSRU) gemisi Ertuğrul Gazi envantere katıldı.
- 2023 •Karapınar GES açıldı.
- Türkiye'nin ilk bor karbür tesisi açıldı.
- Karadeniz Doğal Gazı Devreye Alma töreni Filyos'ta gerçekleştirildi.
- Türkiye'nin en büyük ve en kaliteli petrol rezervi Şırnak Gabar Dağı Şehit Aybükü Yalçın-1 sahasında keşfedildi.
- İğdır-Nahçıvan Doğal Gaz Boru Hattı'nın temeli atıldı.

Solutions to Charge

**ŞARJ İSTASYONLARI
KURULUMUNDA
UÇTAN UCA
ENTEĞRE ÇÖZÜMLER**

makale Barış Sanlı

Yüzüncü yılında Türkiye enerji tarihinden bazı notlar

EMO Üyesi

Petrol boru hatları, enerji piyasaları, nükleer, rüzgar, güneş sanırım bunları herkes yeteri kadar bilmektedir. Fakat bunların birçoğu henüz tarih olmamıştır. Tarih kaostur, bu yüzden verdiği dersler önemlidir. Türkiye enerji tarihi bence detaylı olarak son dönemde karşımıza çıkıyor, umuyorum daha da ileri gittikçe bu tarihle ilgili daha çok şey öğreneceğiz. Kaotik bir fraktal gibi detaylarda daha renkli bir tarih göreceğimiz gelecek bizi bekliyor.

“Tarih kaostur”¹. Verinin içeriğe bağlı olması gibi de tarih anlatana ve baktığı döneme göre farklılık gösterebilir. Bu yazıda objektif bir bakış iddiasında olmam imkânsız, en başta tarihçi olmadığımın bir “okuyucu” olarak ne okuduğumu ve kendimce ne anladığımı yazabilirim. Maden, petrol tarihi inanılmaz geniş olduğundan o kısımda belli anekdotlara değineceğim. Yazıda, son dönemin ayrı bir yazı konusu olması gerektiğini düşündüğüm için, değinmeyeceğim.

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda Osmanlı'nın başaramadığı bir modernizasyonu daha kısa sürede başarmaya çalışıyordu. Bu süreç oldukça sancılı oldu. Örneğin elektrige verilen önem için kurumların kurulmasının 1935'lere kadar sarktığını gördüğümüzde, savaştan çıkmış bir ülkenin önceliklerine (sanayileşme) de saygı duyulmasını kendinize hatırlatmanız gerekiyor. Türkiye enerji tarihinin önemli bir kısmı elektrik tarihi değildir.

Okuduğum birçok alanda, bence bugünkü anlatılar ve geçmişte ne olduğu arasında büyük bir tartışma var. Bu tartışmalar bu yazının konusu değil. Ama gizem oluşturmak yerine bir örnek vereyim. Kayseri kökenli, petrolde adı “Bay Yüzde 5” olarak bilinen Kalusto Gülbenkyan'ın Jonathan Conlin tarafından yazılan “Mr Five Per Cent” biyografisinde ilginç bir sayfa var. Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları çizilirken petrol ne kadar önemliydi sorusuna belki bir cevap olabilir.

Girizgâh olması açısından, Osmanlı'daki tüm petrol arama imtiyazlarının 1912'de kurulan Türk Petrolleri Şirketine (TPC) verildiği

iddiası (burada da tartışmalı hususlar var) ve bu şirketin yabancı şirketlerin kontrolünde olması daha da ayrı bir konudur. Daniel Yergin'in Petrol kitabında detaylı bilgiler bulunabilir. Aşağıdaki kısımdaki şirket, bu TPC şirkettir²:

“Şirketin Musul'daki petrol haklarını doğrulaması önemliydi. Bu nedenle TPC için, Musul'un petrol sahalarının herhangi bir Türk-Irak sınırında Irak tarafında olması çok önemliydi. 1923 Lozan Konferansı'nda anlaşmaya varılmadıktan sonra sınır sorunu Milletler Cemiyeti'ne havale edildi. Birlik, bir soruşturma komisyonuna liderlik etmesi için Macaristan'ın eski başbakanı Kont Pál Teleki'yi atadı. Haziran 1925'te Gulbenkian, Teleki'nin haritalarında Musul petrol sahalarının sınırın sağında (Irak tarafında) kalmasının sağlanmasını önerdi. Teleki'nin haritacısı, eski Osmanlı haritacısı, Zatik Khanzadian adında bir Ermeniydi. Khanzadian, Gulbenkian'ın TPC'deki rolünü biliyordu ve Gulbenkian'a ortak bir okul arkadaşı olan Aram Djehirdjian [ağzından anlatıyor] aracılığıyla yaklaşmıştı:

Khanzadian, ortamın tüm dolandırıcılarını ve köşelerini biliyor ve [komisyonun] diğer üyeleri haritacı olmadığı için, haritayı topografik konularla ilgili belirli talimatlara göre şekillendirmesi ona kalıyordu; Anladığım kadarı ile bunu istediği gibi çevirebileceğini ve bu yüzden Khanzadian, her şeyi [gizli] tutmak için konumuma ve ismime güvenerek benimle kişisel ve gizli temasa girmek istiyor. Şirketimizin Irak tarafında kalmak istediği noktaların hangileri olduğunu bilmek istiyordu.

Uluslararası sınırlar sadece

2.000 £ (100.000 £) karşılığında sabitlenebilecekken neden sözleşmeler, protokoller ve anlaşmalarla uğraşsınız ki? Diğerleri başlangıç çizgisine gidebilir. Gulbenkian doğruca bitişe gitti.”

Dolayısıyla kuruluşunda, Türkiye Cumhuriyeti için en önemli enerji konusunun petrol olduğunu söylemek yanlış olmaz. Hatta bu önemin 1970'lerin sonuna kadar devam ettiğini bilmek de şaşırtıcı olmaz.

Elektrik konusunda ise, Tarsus'taki ilk santral konusu zaten fazlaca konuşulmaktadır. Fakat bu dönem Cumhuriyet'ten önceki bir dönemdir. Burada da son araştırmaların ortaya koyduğu kadarı ile 1901'de Balıkesir Balya'da kömürden elektrik üretimi ve şehrin aydınlatılması Tarsus'tan önce olmuşa benziyor³. Aslında elektrik kullanımı olarak Yıldız Sarayı muhtemelen hepsinden de önce olabilir.

Taş kömürü konusunda, Özal'ın Cumhurbaşkanı olunca ilk gezisini Zonguldak'a yapması, bu konuda danışmanlar çağırıp raporlar hazırlatması pek de tartışılmayan ama bence önemli konulardan biridir.

Enerji tarihindeki tartışmalı noktalar burada da bitmiyor. Gazete arşivlerindeki çalışmalarda Cumhuriyetin ilk büyük projesi Keban Barajı'nın yapımına ilk dönem karşı çıkanlar arasında su ile ilgili kurum çalışanları, EMO (Elektrik Mühendisleri Odası) gibi kurumları da bulmak mümkündür. Daha da tartışmalı konu ise 1960'da kurulan DPT'nin, öncüsünün 1940'ların sonunda İran'da kurulan petrol gelirleri ile kalkınma denemesi olan, Planlama Organizasyonu olup olmadığıdır⁴. Bir başka okumaya göre ise belki Mısır'daki Asvan Barajı'nın yapımı başlamasaydı, Keban Barajı'nın yapımı daha da gecikebilirdi. Çünkü ilk büyük projede, uzmanların-bence duygusallaşan- itirazları, bir başka ülkede yapılan büyük proje örnek de gösterilerek nispeten aşılmıştır.

Kısacası “Tarih kaostur”.

TÜİK'in yayınladığı “100 Yıllık Göstergeleri” yayınında birincil enerjide tüketim değil yerli üretim yer almaktadır. 1968 yılı Türkiye'de petrol üretiminin taş kömürü üretimini geçtiği ilk noktadır. Linyitin taş kömürünü geçtiği ilk yıl da 1976'dır. Aynı yıl linyitin de petrol üretimini geçtiği noktadır. Bu yıllarda taş kömürü üretimindeki tıkanma, linyitin

öneminin artması ve artan petrol tüketimi gibi çok daha büyük hikayeleri barındırmaktadır. 1988'de hidrolik üretiminin taş kömürünü geçtiği yıldır. 2021 ise rüzgar, güneş ve jeotermal ısının üretimde linyiti yakaladığı yıl olarak görülmektedir. Dolayısıyla her bir kaynağın ağızından tarih farklı şekillenmiştir.

Bu kaosta (Errol Morris'in anlatımı ile tarihin kaos olmasında) tarihsel bir düzen de göze çarpmaktadır.

1. Devletin enerji hizmetlerine bakışında Osmanlı'dan bu yana değişmeyen bir bakış vardır. Alaattin Tok'un tezinde de yer alan "provisional state"⁵ yani işsizi bir devlet bakışıdır. Yani "vatandaşa bol bol ucuz ucuz" hizmet sağlamaya çalışan bir devlet anlayışıdır. Ben buna "imkânsız devlet" anlayışı adını veriyorum. Nitekim, enerji sistemi ve tüketimimiz çok hızlı arttığı ve büyük olduğundan, çok hızlı dönen bir dışıya sadece parmak uzatmaya çalışırken ile tüm vücudu kaptırmak örneği aklıma geliyor. 1970'ler bu hikayedir.

2. Enerji politikalarında en göze çarpan ve değişmeyen konu dile getirilmese de "İstanbul ve civarının enerji güvenliği"dir. Çünkü ülkenin geri kalanı son 15 yıla kadar enerji tüketiminde o kadar etkili değildir.

3. Enerji sisteminde talebe yetişemeyen bir insan gücü eksikliği vardır. İlk dönemde kömür tarihinde bu durum çok nettir, mekanizasyona geçişin de oldukça geç olduğu söylenebilir. Enerji kaynaklarının emekten mekanizasyona geçişi çok gecikmiştir. Bu konuda işçi başı üretim rakamları dünya kıyaslaması bunu göstermektedir. Hatta bu geçişin gecikmesi ile, geçmişteki yanlışların "tarihsel gelenek" olarak yapılaşmasına sebep olduğu söylenebilir. Örneğin taş kömürü üretiminde OECD ve hatta Çin gibi ülkeler de kazma kürekle üretim yapan herhangi bir kömür üretimi kalmamış, neredeyse robotize yöntemlere geçilmek üzeredir. Bu maliyet düşüşleri rekabetçilik olarak göz önüne alınabilir.

4. "Cumhuriyet Büyük Projelerdir (Grandeur)" düşünce okuluna taraftarsanız, enerji tarihi büyük projeler etrafında şekillenmiştir ve şekillenecektir. Cumhuriyetin ilk büyük enerji projesi Keban'dır. Çünkü ülkenin yetişmiş uzmanları için psikolojik bir harbe dönüşmüştür, her büyük proje gibi. İkincisi ise modernizasyonun ülkenin kılcallarına temas ettiği tüm Türkiye'nin elektrifikasyonunun 1980'lerin başında tamamlanmasıdır. Üçüncüsünün nükleer santral olması muhtemeldir. Fakat Keban dahil büyük projeler hem de uzmanlar tarafından en çok direniş gösterilen projeler olmuştur. Hatta yapılsın diyen 5-10 kişiyken yapılmasın diyen uzman sayısı belki 100'lerle gösterilebilir. Bu da tarihteki dönüştürücü insanların önemini göstermektedir.

5. Enerji tartışmaları basitleştirirsek iki eksende dönmektedir: Katı ideolojik ve mühendislik. İlk dönemlerde bunu göremiyoruz, aslında bir mühendislik heyecanı ile başlayan enerji tarihinde

60'ların bir kısmında ve 70'lerdeki siyasallaşma büyük krizler ile neticelenmiş ve tekrar daha hareketli, pragmatist ve teknik bir dönemle sonuçlanmıştır diyebiliriz.

6. Doğalgazda, özel sektör eliyle neredeyse Anadolu'nun tamamına modern bir hizmetin götürülmesi ve gördürülmesi, TEK'in kurulmasına göre daha çok Cumhuriyetin ilk yıllarındaki mantığa benzemektedir. Burada yerli sermaye gelişimi ve eliyle büyük bir altyapı projesinin tamamlanması bence yeteri kadar tartışılmayan bir konudur. Özel sektör eliyle büyük altyapı ve kalkınma projesi olarak görülebilir.

7. Nesilsel etkiler olabilir: Bunu iddia etmekte zorlanacağım ama 20-25 yıllık döngüler olabilir. Sistem yeni insanlarla yeni dönemler başlatmakta, bir süre sonra bu yeni insanlar ve kurumlar müesses nizama dönüşmekte ve emek verdikleri sistemin değişmesine en çok karşı çıkanlar arasında gelmektedir. Sistem de dönüştürme maliyetini yüksek bulmakta, bunun üzerine bir kez daha başa dönerek sistem yenilemeye gitmektedir.

8. Dün de bugün de değişmeyen ana trend elektrifikasyonun artışıdır. Yani modernleşmenin göstergesi elektriğin nihai tüketimdeki artışıdır. Bu konu Cumhuriyet'in çok başındaki dönemlerinde bence yeteri kadar ilgi bulamamıştır. Çünkü petrol, sanayi hammaddeleri çok daha önemlidir. Fakat 1935'de EİEİ'nin (Elektrik İşleri Etüt İdaresi) kurulması hatta EİEİ'nin 1953'teki DSİ'den (Devlet Su İşleri) yıllar önce kurulması konunun önemini ortaya koymaktadır.

9. Özel sektör-devlet: Tarihsel olarak devletin öne çıktığı dönemler büyük projeler, elektrifikasyon ve yerli sermaye eksikliği gibi konular iken, belirli bir dönem hariç özel sermaye "düşman" olarak görülmemiştir. Özellikle ilk dönemde vurgu "yerli sermaye"dir. Cumhuriyetin kurucu noktalarına bakarsak, önemli olan yerli sermaye ile veya sermaye payı yüksek yapılarla bu işin yapılmasıdır. 1970'lerdeki tartışmalarda ben sert bir dönüş görüyorum.

Türkiye enerji tarihi her ne kadar öyle görünse de bir elektrik tarihi değildir. Ama elektrik modernleşmenin en önemli göstergesi olduğu için elektrik piyasa, gelişim ve erişimini anlatmak daha çok ilgi çekiyor. Elektrik modern enerjinin hikayesi olarak görülüyor. Fakat 1990'da bile elektriğin nihai tüketimdeki oranı yüzde 10 seviyesindedir. Aynı yıl, petrolün payı yüzde 47'dir. İnsanların hala önemli bir kısmı ticari olmayan enerji kaynakları (tezek, odun) yaktığı için sınıflandırma olarak tüketimin yüzde 20'si de yenilenebilir.

Elektrifikasyonun oranı son dönemde yüzde 21-23 bandına erişmiştir. Uluslararası Enerji Ajansı'nın net sıfır senaryolarını baz alırsak, yüzde 50 elektrifikasyonu hedef olarak görebiliriz. Yani sistemin geçmişte de değişmeyen yönü daha fazla elektrifikasyondur, bugün de yarın da bu eğilimi görmeye devam edeceğiz.

Eğer kişisel bir sınıflandırma yapmam gerekirse, ilk dönemi petrol ve kömür, sonraki dönemi elektrik ve sonraki dönemi doğalgaz, yenilenebilir olarak sınıflandırmaya çalışabiliriz.

• 1923'ten 1980'lere kadar kömür ve petrol ana tüketim kalemleri olarak görülmektedir. Bu sırada ana tüketim kalemleri içerisinde görülen yenilenebilirin payı ticari olmayan tüketimdir.

• 1980'lerle birlikte doğalgazın arttığı (çünkü tarihsel kayıtlarda 1950'lerde Tekirdağ civarındaki gaz konuşmaları var, bu sebeple doğalgaz da kendi için 2-3 döneme ayrılabilir) bir yapı beraberinde verimlilik, kojenerasyon, ısıtmada doğalgazın kullanımı gibi Türkiye'deki hidroelektrik santrallerden sonra ikinci "temiz enerji kaynaklarına" geçiş serüveni olarak değerlendirilebilir. Nitekim Türkiye'ye doğalgazın gelişindeki sebeplerden biri de hava kirliliğidir. Fakat hidroelektrikler özünde "yerli kaynaklara" geçiş serüveninin ana aktörlerindedir.

• 1960-1992 dönemini ilk dönem elektrifikasyon ve büyük hidrolik projeler dönemi olarak tanımlayabiliriz. Bence Atatürk Barajı bu dönemin sonuydu. Bu dönemden sonra talep artışını karşılayabilmek için son çare olarak özel sektöre tekrar geri dönülen bir tartışmalar dönemi olarak görebiliriz. Ben ikinci özel sektör dönemini EPDK değil, Yap İşlet Devret dönemi ile biraz daha erkenden başlatma taraftarıyım. Cumhuriyetin ilk dönemi de bir özel sektör dönemidir. Fakat adı "yerli sermaye" dönemiymi.

• 1990 sonrası dönem ise elektrikte bence isteyerek değil ama son çare olarak özel sektör dönemidir. Çünkü özel sektör açılımını yapan kesim ve önemli aktörlerin devletçi kişiler olduğu düşünüldüğünde, durumun tekrar pragmatist bir noktaya geri geldiği görülebilir.

Elektrikte bu özel dönemin nasıl şekillendiği pek bilinmediğinden, dönemin önemli aktörlerinden Rahmetli Müsteşar Sami Demirbilek'in anlatımıyla sonraki nesillere not bırakmak faydalı olacaktır. Artan talep artışını, yatırımlar karşılamakta yetersiz kalınca ve devlet bu yatırımlara garanti vermek de istemeyince, bir yöntem olarak önce dağıtım özelleştirmeleri ile başlanması planlanıyor. İstenen üretim yatırımı, fakat devlet buna garanti veremiyor. Özel sektör önce müşteri portföyü oluştursun, bir dağıtım şirketi olsun, o müşteri portföyünün artan ihtiyaçlarını göstererek de elektrik üretimi yatırımı yapsın ve bankalara da tüketim garantisini gösterebilsin ana amaçtır.

Bir diğer nokta ise yap işlet devletin sonra yap işlete evrilmesidir. Önce sadece kamu yapar denirsen, bir süre sonra "biz bu santralleri niye devralıyoruz, özel sektör işletmeye devam etsin" diye, aslında 2002 sonrası dönemin ilk sinyalleri bu Yap İşlet modeli ile verilmiştir.

Belki son olarak enerji krizlerinin Cumhuriyet'in enerji politikalarını nasıl

şekillendirdiği konusu da önemlidir. Bu sene 50'nci yılı olan 1973 petrol krizi, 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı ve Keban'ın devreye girmesini birlikte düşünmek, daha sonra ise 1979 krizinin topyekün dönüştürücü etkisini anlamak önemlidir. 2024 Cumhuriyetin ilk büyük projesi Keban'ın da 50'nci yılı olacaktır.

İlk petrol krizinde, devletin ithal ettiği petrole daha fazla para bulmak için daha fazla mal satmaya çalıştığı ve diğer taraftan da talebin arttığı yıllar olarak görülebilir⁶. Fakat bu yıllarda Türkiye'nin yüzünü batıya dönmesi ve batı pazarına mal satması tek yol olarak düşünülürken, arka arkaya gelen ve artan ithalat problemleri Turgut Özal döneminde Türkiye'yi Batı harici coğrafyalara daha fazla önem vermek zorunda bırakmıştır. İki petrol krizi Türkiye küresel ticaretinde önemli bir değişiklik yapmıştır. Bunlardan bir tanesi de doğal gaz ilişkileridir.

Son kısımda kişisel bir not olarak 2000 öncesi en dönüştürücü tarihi figür olarak Turgut Özal'ı gördüğümü söylemek isterim. Birçok kişi Özal'ı DPT'ci olarak bilse de Özal Elektrik İşleri Etüt İdaresi kökenlidir. Yine tartışmalı olacak ama, DPT'nin fazla ideolojik bir çizgiye gitmesi sonucu, Özal ve ekibi DPT içinde bir yer açarak ve genç uzmanlar ile tekrar bir hamle yapıyorlar. Orijinal DPT ekibine dokunmuyorlar. Bence Özal'ın "Elektrifikasyon Plânı ve Türkiye'de Elektrik Enerjisinin İstikbali Hakkında Düşünceler" makalesi bu tarihin en vizyoner dokümanlarından biridir. Kısaca doğudaki kaynakları ya batıya getirmeliyiz ya da orada ağır sanayi kurmalıyız seçeneklerine değiniyor. Aslında Türkiye'nin modernleşmesindeki en önemli süreçlerden birinin kökeni bir elektrik kurumudur demek abartı olmaz.

Petrol boru hatları, enerji piyasaları, nükleer, rüzgar, güneş sanırım bunları herkes yeteri kadar bilmektedir. Fakat bunların birçoğu henüz tarih olmamıştır. Tarih kaostur, bu yüzden verdiği dersler önemlidir. Türkiye enerji tarihi bence detaylı olarak son dönemde karışımıza çıkıyor, umuyorum daha da ileri gittikçe bu tarihle ilgili daha çok şey öğreneceğiz. Kaotik bir fraktal gibi detaylarda daha renkli bir tarih göreceğimiz gelecek bizi bekliyor.

KAYNAKÇA:

1. Errol Morris'in bir belgeselindeki söz
2. Jonathan Conlin, Mr Five Per Cent, The Many Lives of Calouste Gulbenkian, The World's Richest Man
3. Atatürk döneminde madencilik (1923-1938), Doktora Tezi, Hilal Öz, Ankara 2018
4. <https://www.cambridge.org/us/universitypress/subjects/history/middle-east-history/petroleum-and-progress-iran-oil-development-and-cold-war?format=HB>
5. Odundan Kömüre: Osmanlı Anadolu ve Balkanlarının enerji ekonomisi (1750-1914) – Alaaddin Tok, Boğaziçi Üniversitesi
6. Turkey in the Middle East, Oil, Islam and Politics, Alon Liel

TOBB Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi ve PETDER Başkanı Ahmet Erdem

'Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında da sektörümüze değer katacağız'

Cumhuriyetin ilk yıllarında petrol ürünleri tenekelerle ve varillerle dağıtılır, bakkal dükkanlarında kaldırımlar üzerinde satılırdı. Günümüze geldiğimizde ise artmakta olan ham petrol üretimimiz, yüksek teknoloji ile donanımlı rafinerilerimiz, modern ve güvenli nakliye operasyonlarımız ve dünya kalitesinin üzerinde hizmet ve ürün sunan istasyon şebekeleri ile Petrol ve Petrol Ürünleri Sektörü ülke ekonomisinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Cumhuriyetimizin ilk yıllarında 45 bin ton civarında olan akaryakıt tüketimi, günümüzde yaklaşık 30 milyon tona ulaşmıştır. Bu süreçte gelişimin ve büyümenin daha hızlı olduğu dönemler olduğu gibi ekonomik olarak sıkıntılı dönemler de geçirilmiş, kayıtsız ekonomi ile mücadele de dahil ilgili bakanlıklar, EPDK, kamu birimlerimiz ve sektör oyuncularının iş birliği ile bunların üstesinden gelinmiştir.

Bu gurur verici geçmişin önemli dönüm noktaları 1954'te yürürlüğe giren Petrol Kanunu sonrasında artan petrol arama ve keşifleri, ülkemizdeki rafinerilerin devreye girmesi, 2003 tarihinde yayınlanan 5015 sayılı kanun ile petrol piyasasının serbest piyasa yapısına kavuşmasını sağlamıştır. Ayrıca Petrol Kanunu'na yıllar içinde yapılan güncellemeler sayesinde arama faaliyetleri açısından olumlu sonuçlar yaratılmıştır.

Türkiye Petrol Ürünleri Piyasası ulaştığı 850 milyar TL civarındaki büyüklüğü, dolaylı vergi tahsili, 13bine yakın işyerinde yarattığı istihdam, madeni yağ üretimi ve ihracatı ve tabiki ekonominin ve sosyal hayatın her kısmında girdisi olan akaryakıtı temin ederek çok büyük bir sorumluluğu yerine getirmektedir. Son dönemde dijitalleşme ve teknolojinin gelişimi ile petrol ürünlerinin tüketicinin deposuna kadar her aşamada izlenmesi ve denetlenmesi

mümkün olmuştur.

Türkiye, 100 yıl önce genç ve dinamik bir ülke olarak başladığı gelişim sürecini enerji reformlarıyla destekleyerek büyüttü. Elektrik, gaz, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanındaki düzenlemeler, enerji sektörünü denetleyen kurumların oluşturulması, enerji güvenliğini sağlamaya odaklanılması ülkenin ileriye dönük gelişim sürecinde önemli bir rol oynamıştır. Bu süreçte, doğal gazın geniş kullanıma sunulması, kamuya ait enerji şirketlerinin yeniden yapılandırılması, özelleştirilmesi ve özel sektör katılımının artırılması gibi adımlar petrol ürünlerine ek olarak yenilenebilir enerji kaynaklarından olan elektrik, hidrojen ve güneş gibi sürdürülebilir çözümlerin tüketicilerle buluşmasını sağladı. Bu önlemlerle Türkiye, güvenilir, şeffaf ve rekabetçi bir petrol sektörü oluşturarak enerji arz güvenliğini ve ekonomik dengeleri koruma yoluna gitmiştir. Ülkemizde petrol üretimi ve özellikle ülkemizi enerji tarihinde dönüm noktası oluşturan yeni petrol ve gaz keşifleri dışa bağımlılığın azaltılmasında büyük mesafe katedilmesini sağlamaktadır.

Sektörün ülke kalkınması ve ekonomimizdeki sorumluluklarını yerine getirebilmesi için serbest bir piyasa olarak sağlıklı gelişimine devam etmesi, ülkemizin potansiyeline ve geleceğine inanarak yatırım yapan rafineriler, dağıtım şirketleri ve akaryakıt bayilerinin finansal sürdürülebilirliği de son derece önemlidir.

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında ülkemizin büyümesine katkı sağlayacak güçlü, uzun vadeli çalışmalarla sektörümüz ile değer katmaya devam edeceğiz.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye LPG Meclisi Başkanı Melih Poyraz

'Türk halkını modern bir enerji altyapısına kavuşturmak üzere önemli adımlar atıldı'

Enerji, her ülke için kuşkusuz lokomotif sektör. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün vizyoner liderliğinde kazanılan kurtuluş mücadelesi, hemen ardından kurulan Türkiye devleti ve kısa bir süre sonra ilan edilen cumhuriyetin ardından farklı bir mücadele süreci başladı. Zor koşullar altında kurulan Genç Türkiye Cumhuriyeti'nde, ülke sanayisini yoktan var etmek ve ekonomiyi canlandırmak üzere hummalı bir döneme girildi. Tabii burada en büyük ihtiyaç gerekli finansın ve enerjinin sağlanmasıydı.

Bu bakış açısıyla Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren Türk halkını modern bir enerji altyapısına kavuşturmak üzere önemli adımlar atıldı. Hidroelektrik santrallerin inşası, elektrifikasyon projeleri ve enerji üretimindeki gelişmeler bu dönemde hız kazandı. Enerji sektörü, zaman içinde petrol, doğal gaz ve diğer alternatif kaynaklarla daha da zenginleşti.

1960'lı yılların sonlarına doğru başlayan ve artarak devam eden sanayileşme ve şehirleşmenin etkisiyle enerji talebi çeşitlenerek ivmelendi. Nüfusun önemli bir kısmının büyükşehirlere göç etmesiyle gündelik yaşamdaki pişirme ve ısınma alışkanlıkları da dönüşüme uğradı. Bir zamanlar evlerde yemek pişirmek ve aydınlanmak için kullanılan gaz ocağı ve lüks lambalarının yerini daha modern bir enerji kaynağı olan tüpgaz aldı. Yaşama kültürü içinde hızla yerini alırken Türkiye'nin modernleşme serüveninin de bir parçası oldu.

LPG sektörünün Türkiye'deki temelleri de 1960'ların hemen başlarında atıldı. Bu dönemde LPG'nin depolanması, dolumu ve dağıtımı için altyapının kurulması, ülkemizin enerji tedarik portföyünün zenginleşmesini ve insanlarımızın temiz ve pratik enerjiye ulaşmalarını sağladı.

1990'lardan itibaren doğalgaz kullanımının artması, enerji sektörünün

bir başka önemli evrimiydi. Türkiye, doğalgazın kullanımıyla enerji verimliliğini artırarak ve çevre dostu bir enerji kaynağına geçiş yaparak büyümeye devam etti.

'TÜRKİYE'NİN ENERJİ GELECEĞİNİ ŞEKİLLENDİRME HEYECANIYLA ÇALIŞMALARIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ'

Bugün, iklim krizinin etkileriyle tüm dünya gibi ülkemiz enerji sektörü de yapısal bir dönüşümün eşiğinde. Temiz ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına sahip olmak hem arz güvenliği hem de global ticaretteki rekabetçiliğimiz için zaruri. LPG, bu dönüşümde önemli bir köprü olacak. TOBB LPG Meclisi olarak, bu dönüşümün önemli bir oyuncusu olma ve Türkiye'nin enerji geleceğini şekillendirme heyecanıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Dünyada ağırlıklı doğal gaz kaynaklarından üretilen LPG pek çok fosil yakıtta göre daha düşük karbonlu. Ev, sanayi, ulaşım fark etmeksizin her yer ve koşulda kullanılabilen LPG mobil ve esnek bir enerji çözümü sunarak kriz anlarında da enerji arzını sürdürülebilir kılıyor. LPG'nin gelecekte Biyo LPG gibi geliştirmeler ile daha çevreci olma potansiyeli yüksek.

Bu kapsamda hem arz güvenliği hem de yeşil dönüşüm için ülkemizin enerji portföyünün güçlendirilmesi ve temiz enerjiye geçişi hızlandırmak için LPG'nin kritik bir çözüm oluşturduğunu TOBB LPG Meclisi olarak her platformda vurgulamaya devam edeceğiz. Türkiye'nin enerji sektörünün daha sürdürülebilir, verimli ve çevre dostu bir hale gelmesi için var gücümüzle çalışacağız.

Türkiye LPG Derneği (TLPGD) Yönetim Kurulu Başkanı Eyüp Aratay

'Türkiye LPG sektörü bugün küresel ölçekte örnek ve öncü pazarlardan'

Ülkemiz için yeni bir başlangıcın ilk adımı olan Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlamanın heyecan ve gururunu yaşıyoruz. Türkiye olarak, bugün Büyük Önder'in "Benim en büyük eserim" dediği asırlık değerimiz Cumhuriyetimizi, yeni bir yüzyıla taşıyoruz. Görkemli geçmişten aydınlık geleceğe yolculuğumuzun sarsılmaz kalesi Cumhuriyetimizin, 2'nci yüzyılında da yine kalkınmamızın ve güçlü Türkiye yolculuğumuzun önemli motivasyon kaynağı olacağına inanıyorum.

Cumhuriyetimiz; ilan edildiği günden itibaren tarımdan sanayiye, eğitimden bilime, turizmden teknolojiye, demokrasiden kadın haklarına kadar tüm alanlarda bizlere yeni ufuklar açtı. Her sektör gibi enerji sektörü de açılan bu yeni pencereden dünyayı ve sektörel gelişmeleri yakından takip ederek, kendini geliştirdi.

Türkiye LPG sektörü de Cumhuriyet'in sanayileşme rüzgarı ruhu ile kendine yer bulan, gelişen sektörlerden bir tanesi oldu. Enerjide dışa bağımlı olan ülkemizin LPG ile tanışması da 1950'li yıllardan itibaren başladı. Bu dönem, çok az bir miktar tütün

Yugoslavya ve Lübnan'dan getirilip, pazara sunulması ile başlayan bu küçük serüven, 1960 yılında Kocaeli Yarımca'daki İPRAŞ rafinerisinin kurulması ile yeni bir döneme evrildi.

Rafinerinin ilk yıllarında değerlendirilemediği için bacadan yakılarak salınan LPG, 1962 yılında tüplere doldurularak, satılmaya başladı ve 61 yıldır yaşamımızı kolaylaştırma ve konfor katmaya devam ediyor. İlk başta tüpgaz ile başlayan LPG yolculuğumuza, daha sonra dökme ve otogaz LPG de hayatımıza girdi. 2000 yılında tüpgazın liderlik ettiği Türkiye LPG pazarı, rekor satış miktarı ile altın yılını yaşadı. Ancak 2001 yılında ülkemizde yaşanan ekonomik kriz ile birlikte doğalgaz dağıtım şebekelerinin, sosyo-politik nedenlerle olağan üstü bir hızla yayılmaya başladı. Bu da, başta tüpgaz olmak üzere LPG pazarında uzun süreli trajik bir düşüşe yol açtı. Bu dönem itibari ile Türkiye LPG pazarında otogaz öne çıkmaya başladı ve kısa sürede sektörün amiral gemisi oldu. Yaşanan bu trajik düşüşe başarı ile direnç gösteren LPG sektörümüz ise; bugün ülkemizin

küresel ölçekte söz sahibi olduğu örnek ve öncü pazarlardan biri haline geldi.

Türkiye LPG Derneğimiz ise sektörünün gelişimi, sorunlarının çözümü, sektörel politika, standart ve stratejilerin belirlenmesine öncülük etmek amacıyla da 28 Mart 1972 yılında kuruldu ve 51 yıldır sektörümüze, ülkemize hizmet etmeye, katkı sağlamaya devam ediyoruz.

2005 yılından beri dünyada bir ilk olan LPG'ye özel kanunla yönetilen sektörümüz, halihazırda 150 milyar TL'ye ulaşan piyasa büyüklüğü ile günümüzde yaklaşık 100

bin insana istihdam sağlıyor. Ülkemiz, 2022 sonu itibariyle 3,9 milyon ton LPG tüketim hacmi ile Avrupa'nın 2'nci, dünyanın da 10'uncu büyük pazarı oldu. Otogazda segmentinde ise; tüketim, araç ve istasyon miktarları açısından hep ilk sıralarda dünyaya liderlik yapıyoruz.

LPG, verimli, erişilebilir, ekonomik, kolay taşınan, büyük alt yapı yatırımı gerektirmeyen, çevreci dostu bir ürün olarak, tüm dünyada bini aşkın kullanım çeşitliliğine sahip. Dünyada "Temiz Enerji" olarak kabul edilen LPG, küresel

sürdürülebilirlik hedefleri açısından da ideal enerji kaynakları arasında yer alıyor. Ayrıca ülkemiz için de enerji kaynaklarımızın çeşitlendirilmesi ve arz güvenliği noktasında çok önemli bir potansiyele sahip olduğuna inanıyoruz.

Türkiye LPG Derneği olarak, Cumhuriyetimizin 100 yıllık köklü mirasından aldığımız güç ile Büyük Önder Atatürk'ün izinde ve O'nun vizyonu ile yeni yüzyılda yine ülkemiz ve insanımız için var gücümüzle çalışmayı sürdüreceğiz.

100. yılını ilk günkü gurur ve heyecanla kutladığımız Cumhuriyetimizin, yeni yaşı kutlu olsun.

Hep birlikte nice yüzyıllara...

ADER Başkan Yardımcısı Cemil Direkci

'Petrol sektörü Cumhuriyetin 100. yılına yakışır bir sektör haline geldi'

Ve Cumhuriyet...

1926 Yılı 24 Mart Tarihinde kabul edilen 792 Sayılı Petrol Kanunu ile Türkiye sınırları içinde petrol ve petrol bileşiklerinin arama ve işletilmesi hakkı hükümete verilmiştir.

1930 Yılında İstanbul Beykoz'da Türkiye Naft Sanayi A.Ş. tarafından kurulan ve Romanya'dan getirilen ham petrolü işleyen günde 40 ton işleme kapasiteli, Türkiye'nin ilk rafinerisi diyebileceğimiz Boğaziçi Tasfiyehanesi 1934 yılında kapanmıştır.

Her ne kadar 27 Mayıs 1933 tarihli 2189 Sayılı Altın ve Petrol Arama ve İşletme İdareleri Teşkiline Dair Kanun ile yeni bir kuruluşu gidilmiş ise de 1935 tarihinde yürürlüğe giren 2804 sayılı kanun ile MTA (Maden Tetkik Arama Enstitüsü) kurulması ile bu kuruluşlar kaldırılmış ve tüm yetkiler MTA da toplanmıştır.

1940 Yılında Batman'ın güneyinde Raman- Kuyusunda Petrole rastlanmış olsa da ticari anlamda ilk petrol keşfi Raman-8 kuyusu ile gerçekleşmiştir.

1941 Yılı 14 Şubat tarihinde ise her türlü petrol ürününü almak, işlemek, stoklamak, o zamanki tabiri ile tasfiyehaneler kurmak yetkileri ile mücehhez Ticaret Bakanlığına bağlı Petrol Ofisi kurulmuştur.

1942 Yılında Maymune Boğazında kurulan günlük 10 ton Tecrübe Tasfiyehanesi'nden sonra 1945 yılında ilk ciddi adımla Batman da günde 200 ton işleme kapasiteli rafineri devreye alınmıştır.

16 Mart 1954 tarihinde yürürlüğe giren 6326 Sayılı Petrol Kanunu ile 792 Sayılı kanun yürürlükten kaldırılmış ve hemen akabinde çıkarılan 6327 sayılı Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanunu ile bakanlar Kuruluna özel hukuk hükümlerine tabi olarak hizmet verecek TPAO'yu kurma yetkisi verilmiştir. Bu kanun ile petrol faaliyetleri hem yerli ve yabancı özel sermayeye açılmış hem de

idari karar ve sınırlar hakkında tasarruf yetkisi Bakanlar kurulunda olmak kaydı ile devlet adına denetim ve yürütme yetkileri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bırakılmıştır.

21 Mayıs 1955 tarihinde 6558 Sayılı Kanun ve 1957 yılı 6 Haziran tarihli 6987 sayılı kanunla Petrol yasasında değişiklikler yapılmıştır.

1957 yılında Mobil, California Texas, Shell ve BP ortaklığı ile ATAS (Anadolu Tasfiyehanesi A.Ş.) kurulmuştur.

1959 ise TPAO ve California Texas ortaklığı ile İPRAŞ'ın (İstanbul Petrol Rafinerisi A.Ş.) kuruluş yılıdır.

1972 yılında İzmir Aliğa rafinerisi işletmeye açılmıştır.

1973 yılı ise 8 Nisan 1973 tarihli 1702 Sayılı yasa yoluyla köklü bir değişiklik ile sektör yetkilerinin İşletmeler Bakanlığında alınarak ETKB bünyesinde kurulan PİGM'e (Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) verilme yılıdır. Bu düzenlemede petrol kuyuları ekonomik miktar belirleme yetkisini de PİGM'e bırakmıştır. İşletme ruhsatnamesi süresini 40 yıldan 20 yıla indiren düzenleme aynı zamanda ruhsata konu olacak sahaların müzayededen önce TPAO ya teklif edilmesi düzenlemesini ve Bakanlar Kurulu kararı ile kapalı bölgelerde, süresi sona eren sahalar da aynı şekilde TPAO'ya yeniden başvurma ayrıcalığını getirmiştir.

1980 Petrolde tam bir değişim yılıdır. 20 Mayıs'ta yayınlanan "Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname ile TPAO, Türkiye Petrol Kurumuna bağlı bir ortaklık haline getirilmiş aynı zamanda TÜPRAŞ ve POAŞ'ın kurulmasına PETKİM ve İGSAŞ taki TPAO hisselerinin Türkiye Kimya Sanayi Kurumuna devrine karar verilmiştir.

Değişim 1984 Yılı 18 Haziran tarihinde yayınlanan 233 Sayılı kanun hükmünde kararname ile devam etmiş, bu kararname ile Türkiye Petrol Kurumunun varlığı sonlandırılmıştır. Aynı Kararname ile

POAŞ, DİTAŞ, BOTAS ve TÜPRAŞ'ın anonim şirket statüsünden çıkarılarak %100 hissesi devlete ait bir iktisadi devlet teşekkülüne dönüştürülen TPAO'nun bağlı ortaklıkları olması hükme bağlanmıştır.

1986 yılında Kırıkkale Rafinerisi kurulmuştur. 27 Kasım 1994 ve 4046 Sayılı özelleştirme Kanunu ile imtiyazlar ve kesin kalıplar kaldırılarak daha önce özel hak olarak değerlendirilen rafineri, boru hattı işletmeciliği gibi belgeye bağlı faaliyetler Bakanlar Kurulundan alınacak izinle serbestçe yapılabilecek hale getirilmiştir.

1998 yılı ise devletin akaryakıt fiyatlarındaki keyfiliği önleme yılıdır. Akaryakıt için İtalyan piyasa fiyatlarını esas alan tavan fiyat belirleme sistemi zorunluluk olarak kabul edilmiştir.

2000 yılında Bakü - Tiflis - Ceyhan ham petrol boru hattına yasal statü kavuşturmak için 23 Haziran'da çıkarılan kanunla petrol transit geçişi Petrol Kanunundan çıkarılmıştır.

2001, AB uyumu gerekçesi ile 2 Mayıs tarihinde 4646 sayılı ile çıkarılan Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile doğal gaz ithalat ve dağıtımını düzenleyen 397 sayılı KHK'nın kaldırılması yılıdır. Bunun yanında 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile kurulan Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun göre, yeti kapsamına Doğalgaz da alınarak kurumun adı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) olarak değiştirilmiştir.

2003 yılı çıkarılan kanunla Petrol Kanunu maddesinde de değişiklik yapılarak yabancı idari ve mesleki personele ve uzmanlara yurt içi çalışma hakkı verilmesi yılıdır.

20 Aralık 2003 Tarihi sektör için tam bir dönüm noktasıdır. Çıkarılan 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile eski petrol kanunu hükümleri kaldırılarak Rafineri, petrol taşıması, depolama gibi belge isteyen faaliyetler EPDK yetki ve denetimine alınmış, dağıtım, nakliye ve serbest kullanım gibi konular ise ilk kez yasal düzenleme kapsamına sokulmuştur.

2013 yılında 2007'den o güne TBMM gündeminde bekleyen 6491 sayılı Petrol Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanun ile arama ve işletme ruhsat süreleri uzatılmış, ruhsatlardaki Devlet Hakkı ödemesi kaldırılmış ve acele kamulaştırma yetkisi getirilmiştir.

Sektörün Cumhuriyet boyunca gelişimine bakıldığında dünya çizgilerine paralel gidildiği, tüm dünyada olduğu gibi güncel konuların istismarı yolunda yapılan çalışmalarını engellemek için yasal düzenlemeler yapıldığı görülmektedir. Görülen bir başka net tablo ise EPDK'nın kurulması, 5015 Sayılı yasa ile yetkilerinin düzenleme, denetim ve müeyyide uygulamaları ile desteklenen özerk bünyeye kavuşturulması ile sektörün güncel olaylar, değişiklikler karşısında daha dinamik bir sektör haline gelmesidir.

5015 uygulamalarının ilk yıllarında Rekabet Yasası ve serbest piyasaya karşı çıkma tereddüdü gibi nedenlerle sıkıntı yaratan bazı konular ve bunu istismar etmek için devreye giren fırsatçı kuruluşlar geçen zaman içinde yapılan değerlendirmeler ve alınan kararlarla ayıklanmıştır. Aynı süreçte oturan yetki sınırları da EPDK, Rekabet Kurumu ve GİB'in birlikte uyumlu kararlarla çalışmalara götürmüş bu da sektörün hak ettiği itibara kavuşmasını sağlamıştır.

Bugün Petrol Sektörü Cumhuriyetin 100 Yılında Cumhuriyete yakışır bir sektör haline gelmiştir. EPDK Rekabet Yasası çerçevesinde her konuda onay ve denetim yetkilerini kullanarak, uyguladığı müeyyidelerle sapmalara izin vermeden sektöre şemsiye görevini görmektedir.

PÜİS Başkanı
İmran Okumuş

'Dünya akaryakıt piyasalarına örnek teşkil edecek bir sektör haline geldik'

Geçtiğimiz 100 yılın sektörümüz açısından değerlendirmesine geçmeden önce Cumhuriyetimizin 100. yılını büyük bir coşkuyla kutluyor ve başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bu güzel ülkeyi ve Cumhuriyet gibi büyük bir değeri bize kazandıran atalarımızı saygı, sevgi ve özlemle anıyorum. Bu uğurda canlarını feda eden tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize de uzun ömürler diliyorum.

Koca bir yüzyılı, hem 20. yüzyılı, hem de 21. yüzyılı içinde barındıran bir asrı kısaca değerlendirmek çok kolay değil.

Ancak 20. yüzyılı bir tek kelime ile tanımlamamız istense, Petrol Yüzyılı olarak adlandırabiliriz.

Petrol, 20. yüzyılda, bir yandan uluslararası çatışmalara, savaflara yol açtı; diğer yandan sanayide, ulaşımda, tarımda ve ulusal savunmada, kısacası hayatın her alanında, yaşam kalitesinin yükselmesinde kilit rol oynadı. Bir ulus-devletler çağı olan 20. yüzyıla küresel bir enerji kaynağı olarak damgasını vurdu.

Bilgi ve iletişim teknolojisinin yol açtığı dünya entegrasyonu; ekonomiyi ve siyasi yapıları da etkileyerek, küresel bir ekonominin ve üstü örtülü bir küresel yönetimin doğmasına neden oldu. Globalleşen dünyamızda, küresel bir ürün olma niteliğini sürdüren petrol, insan yaşamının vazgeçilmez enerji kaynağı olarak, 21. Yüzyılda da önemini koruyor ve korumaya da devam edecek.

"2003'DE SEKTÖRÜN DÜZENLEME VE DENETLEME YETKİSİNİN EPDK'YA VERİLMESİYLE SEKTÖR CİDDİ BİR DİSİPLİNE KAVUŞTU"

Ülkemiz petrol dağıtım sektörüne gelecek olursak, 1920'li yıllardan itibaren ülkemizde akaryakıt yabancısı ve yerli özel şirketler tarafından pazarlanıyordu. 1923 yılında Shell, temelleri 1912 yılında atılsa da 1957 yılında BP markasıyla dağıtım sektöründe faaliyet gösteren şirketlere 1941 yılında petrol ürünlerinin ithalat, depolama, arıtma ve dağıtım amacıyla bir devlet şirketi olarak kurulan Petrol Ofisi eklendi. Daha sonra özellikle 1980'li yıllardan sonra dağıtım şirketi sayıları artarak bugüne kadar geldi. Cumhuriyetimizin ilk yıllarında olduğu gibi 100. yılımızda da yabancı şirketlerin Türkiye akaryakıt piyasasına olan ilgisi ve yatırımları artarak devam ediyor. Bunu çok önemsiyoruz.

2003 yılında yürürlüğe giren 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve sektörün düzenleme ve denetleme yetkisinin EPDK'ya verilmesinin ardından sektör ciddi bir disipline kavuştu. Her ne kadar geçiş sürecinde bayiler haksız yere öldürücü boyuttaki idari para cezalarına

maruz kalsa da ulusal markerin ilk uygulama sürecinde bazı olumsuzluklar yaşansa da bugün kuralları oturmuş bir akaryakıt piyasasından söz edebiliyoruz.

Bu gelişmelerin olumlu bir sonucu olarak yatırım yapılan ve yapılan yatırımlarla dünya akaryakıt piyasalarına örnek teşkil edecek hizmet kalitesine sahip bir sektör haline geldik. Eskiden akaryakıt istasyonları sadece yakıt ikmal yapılan bir işletmeyken, şimdi hemen hemen tüm ihtiyaçların karşılanabildiği işletmelere dönüştü. İstasyonlarda satılan benzin ve motorine 2000'li yılların başında otogaz eklenirken, son yıllarda elektrikli araç şarj üniteleri de dahil edildi. O nedenle her istasyon birer enerji ikmal noktası oldu.

"AKARYAKIT SEKTÖRÜ BUGÜN ÜLKE EKONOMİSİNİN EN ÖNEMLİ SEKTÖRLERİNDEN BİRİ"

Özellikle son 20 yılda büyük bir değişimin yaşandığı akaryakıt sektörü bugün ülke ekonomisinin en önemli sektörlerinden biri oldu. Yarattığı istihdamla ve topladığı vergilerle ekonomimize büyük katkılar sağlayan akaryakıt sektörü, mali olarak desteklenildiği ve kar payında bir iyileştirme yapıldığı takdirde bu katkısı artarak devam edecektir.

1967 yılında kurulan PÜİS, Cumhuriyetimizin 100 yılının 56 yılına hem tanıklık etti hem de bu 56 yılda daima ülke menfaatlerini kendi çıkarlarının üstünde tuttu, sektörün tüm paydaşlarını kucakladı. PÜİS Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında da aynı hassasiyetle sektörün sorunlarını çözüme kavuşturmak ve sektörün gelişimine katkıda bulmak için çalışacak.

Bu vesileyle Cumhuriyetimizin 100. Yılına bir kez daha kutluyor, nice 100 yıllara hep birlikte kenetlenerek ulaşmamızı diliyorum.

TABGİS Başkanı
Murat Bilgin

'Devlet hazinemize en büyük katkıyı sunan bir sektör haline geldik'

Ne mutlu bize ki, Cumhuriyet tarihimizin ilk dönemlerinden itibaren ülkemizdeki sanayileşme devriminin en önemli yapıtaşlarından biri olan akaryakıt sektörünün temsilcileriyiz. Ve ne mutlu bize ki, sektörde kurulan ilk sivil toplum örgütü olarak 100. yılını kutladığımız Cumhuriyet tarihimizin 69 yılına kurumsal olarak şahitlik ve yoldaşlık etmiş sendikamız TABGİS'in mensuplarıyız.

Cumhuriyetimizin kurulmasının ardından büyük önder Atatürk'ün gösterdiği hedef Türkiye Cumhuriyeti'nin artık ekonomi, bilim ve kültür alanında kazanacağı zaferler olmuştur. Sektörümüzde de daha Cumhuriyetimizin ilk yıllarında yürürlüğe konulan Petrol Kanunu ile kalkınma döneminin uzun yolculuğu başlamış ve Boğaziçi rafinerisinin kurulmasından itibaren günümüze kadar olan süreç bizi devlet hazinemize en büyük katkıyı sunan muazzam büyüklükteki bir sektör haline getirmiştir.

"YAĞ TENEKELERİNDEN YAPILAN İKMALLERLE BAŞLAYAN BU YOLCULUK ÇOK KISA BİR SÜREDE İHTİYAÇLARI BÜFE VE MARKET HİZMETİ İLE KARŞILAMAYA DÖNÜŞMÜŞTÜR"

Kalkınma sürecinde maden, kimya ve tarım alanlarındaki hedeflerin ülke sathında yaygınlaştırılması için ulaştırma alanında da yolların yapılması, ülkemizdeki araç sayısının artması ve doğal olarak bu araç parkının akaryakıt ihtiyaçlarının karşılanabilmesi gibi durumlar o dönem itibarıyla sektördeki dağıtım ve ikmal faaliyetlerinin de gelişimi için bir başlangıç olmuştur. Bizim büyüklerimizden duyduğumuz, dinlediğimiz, ilk yıllarda yağ tenekelerinden yapılan ikmallerle başlayan bu yolculuk çok kısa bir süre içinde ihtiyaçları sadece akaryakıt ürünleriyle değil daha o

zamanlardan itibaren büfe ve market hizmeti ile karşılamaya evrilen bir aşamaya dönüşmüştür.

Akaryakıt sektöründe bayilik müessesesinin başlamasından itibaren, Cumhuriyetimizin bizlere kattığı vizyonu ve açtığı yoldan ilerleyen büyüklerimiz sivil toplum örgütünün önemini kavrayarak sektörümüz ve akaryakıt bayileri adına 1954 yılında o dönemdeki adı İstanbul Akaryakıt Bayileri Cemiyeti olan TABGİS'i kurmuşlardır. 1963'te ise Türkiye Akaryakıt Bayileri ve Garaj İşletenler Sendikası olarak sendika statüsüne geçmiştir. TABGİS sektörün ilk sivil toplum örgütünün olması yanı sıra ülkemizde ilk petrol politikasının oluşturulması için çok önemli çalışmalarla katkı sağlamış bir kurumdur. İlerleyen yıllarda da Türkiye'de bayiler tarafından kurulmuş ilk ve tek ana dağıtım şirketi olan TABAŞ yine TABGİS tarafından kurularak sektöre kazandırılmıştır. Yine o yıllarda bayilik sisteminin gelişimi için hem sektörel araştırmalarla hem eğitim faaliyetleriyle öncü bir kurum olmuştur.

"PARASAL BÜYÜKLÜĞÜ 1 TRİLYON TL'Yİ AŞAN BİR SEKTÖR OLABİLDİYSEK BUNU EN ÇOK CUMHURİYETİMİZE BORÇLUYUZ"

Elbette tüm bunları yapabildiysek, pek çok soruna rağmen an itibarıyla dünyada gerek verdiğimiz hizmet kalitesi, gerekse istasyonlarımızın alt ve üst yapı donanımlarıyla olsun ilk sıralarda bulunuyorsak bunu Cumhuriyetimizin bize kazandırdığı özgürlük ve ilerici anlayışının kanatları altında başardık. Bugün geldiğimiz noktada parasal büyüklüğü 1 Trilyon TL'yi aşan bir sektör olabildiysek bunu en çok Cumhuriyetimize ve onu bize kazandıran Atalarımıza borçluyuz. Cumhuriyetimiz nice yüzyıllara doğru ilerlerken sektörümüzün de mevcut sorunlarını aşarak serbest piyasa ve sağlıklı rekabet ortamı içinde ülkemize şimdiye kadar olduğundan çok daha fazla katkı sağlayacağı bir düzeye erişmesi hedefimizdir.

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere bu toprakları vatanımız yapan, cepheden cepheye koşarak canlarını bu uğurda siper eden tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Bizlere gelecek nesillere ulaştırmak üzere emanet edilen Cumhuriyetimizin 100. Yılına kutluyor, yeni yüzyılda ülkemizin her alanda çok daha güçlü ve müreffeh olmasını temenni ediyorum.

GAZBİR Başkanı
Yaşar Arslan

'Türkiye, Avrupa'da en çok doğal gaz aboneli olan üçüncü ülke'

100 yıllık Cumhuriyet tarihinde Şubat 1923 İzmir İktisat Kongresi ile başlayan enerji yolculuğu bugün sektörümüz tarafından yapılan yatırımlarla hız kesmeden devam etmektedir. İktisat kongresinde ana gündem maddesi enerji olmamasına rağmen ekonomik özgürlüğün adımlarından bir tanesinin hem vatandaşın hem de sanayinin enerji ihtiyacının yerli kaynaklardan sağlanmasının devlet politikası haline getirilmesinin önemine vurgu yapılmıştır.

Cumhuriyet'in muasır medeniyetler seviyesine çıkma noktasında başlıca enerji politikalarından bir tanesi olan "elektriksiz köy kalmasın" sözü ile yola çıkılarak cumhuriyetin ilk yıllarında (1925) Başkent Ankara'ya elektrik gelir. İstanbul'da ise Ankara'ya kıyasla yaklaşık 10 yıl önce şehrin birçok noktasında elektrik kullanılıyordu. Yaklaşık 100 yıl sonra bugün 50 milyon elektrik tüketicisi Türkiye'nin tüm yerleşim yerlerinde elektrik kullanıyor. İletim ve dağıtım şebekesi uzunluğu 1 milyon 475 bin km'yi aşmış durumdadır. Kurulu gücümüz ise 106 bin MW civarındadır.

Türkiye'nin doğal gaz ile tanışması ise 1970'lerde Trakya'da az miktarda doğal gazın keşfi ve kullanılmasıyla başlıyor. Hemen sonrasında, Türkiye enerji piyasasında önemli görevler üstlenen BOTAŞ ve TPAO kurulmuştur. 1985'te sadece enerji üretiminde kullanılan doğal gaz ve 1988'de Başkent Ankara'da konutlarda kullanılmaya başlanıyor. Cumhuriyetin ilk yıllarında elektrik ile geç tanışan Ankara, Türkiye'de konutlarda doğal gazı ilk kullanan şehir olmuştur. Türkiye'nin doğal gaz ithalatı ve buna bağlı olarak tüketim 1986'dan itibaren artmış, 1984'teki Türkiye-Sovyetler Birliği doğal gaz anlaşması, enerji sektörünün geleceğini şekillendiren önemli bir adım olmuştur.

2001 yılına kadar kamu iştiraklerinin yatırımları ile yoluna devam eden doğal gaz dağıtım sektörü 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle Türkiye doğal gaz piyasasında özel sektör yatırımları ağırlık kazanmıştır. Bugün

itibarıyla 81 ilde 800'e yakın yerleşim yerine 100 milyar Türk Lirası tutarında yatırım yapılmıştır.

Türkiye, 200 bin km'ye yakın doğal gaz dağıtım şebekesi uzunluğuyla Avrupa'nın en uzun ilk 5 şebekesi arasında bulunmakta olup, hem güvenlik hem teknik kayıp konusunda başta Avrupa olmak üzere tüm dünyaya örnek teşkil etmektedir. Cumhuriyetimizin 100. yılında 70,5 milyon nüfusun kapısının önünde doğal gaz bulunmaktadır. Yıllık ortalama 50 milyar m³'ü geçen doğal gaz tüketimi ve 20 milyonu aşkın doğal gaz aboneli ile Türkiye, Avrupa'da en çok doğal gaz aboneli olan 3. ülke konumundadır. Planlanan yeni yatırımlar ile Türkiye'nin orta vadede 27 milyon aboneyi geçerek Avrupa'da en fazla doğal gaz abonesine sahip ülke konumuna gelmesi beklenmektedir.

Geçmişten bugüne Türkiye'nin yerli kaynaklar ile enerji talebini karşılama hedefleri doğrultusunda Akdeniz ve Karadeniz'de doğal gaz arama faaliyetleri hızlanarak devam etmiştir. 21 Ağustos 2020'de ilk kez açıklanan ve daha sonra yeni kuyuların keşfedilmesiyle 710 milyar metreküp yerli doğal gaz rezervi barındıran Sakarya Doğal Gaz Sahası'ndan 2023 Mart ayında yerli doğal gaz ilk kez tüketicilere ulaştırılmıştır. Doğal gaz sektöründe arama-üretim açısından Cumhuriyet tarihinin en büyük keşfi olan Sakarya Doğal Gaz sahasında, önümüzdeki dönemde üretim kapasitesinin plato değere ulaşması ile Türkiye doğal gaz talebinin yaklaşık yüzde 25'inin bölgeden sağlanması hedeflenmektedir.

Önümüzdeki yıllarda enerji sektöründe geçmiş 100 yıldaki ivmeyle yatırımların global piyasalarla uyumlu olarak yenilenebilir kaynakların sisteme daha çok entegre edilmesi, hidrojen gibi alternatif kaynakların kullanımının artırılması gibi seçenekler ağırlık kazanacaktır. Ülkemize, geçtiğimiz 100 yılda olduğu gibi nice başarı dolu 100 yıllar dileğiyle.

Enerji Ticareti Derneği (ETD) Başkanı
Bilal Tuğrul Kaya

'Cumhuriyet'imizin 100. yılında kurulu güç olarak 105 bin MW'ı aştık'

Ülkemizde 20. Yüzyılın başlarında başlayan elektrik üretimi, giderek artan talebin karşılanabilmesi ve elektrik hizmetinin yaygınlaştırılabilmesi amacıyla kurumsal yapıda merkezi bir yönetim ihtiyacını doğurmuştur. Bu doğrultuda elektrik üretim, iletim ve dağıtım faaliyetlerini yürütmek amacıyla 1970 yılında TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) kurulmuştur. 1994 yılında elektrik sektöründe atılan ilk serbestleşme adımları ile özel sektörün elektrik sektöründe faaliyet gösterebilmesinin önü açılmıştır. 2001 yılı; 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesi, EPDK'nın kuruluşu, kamu nezdinde yürütülen üretim, iletim ve ticaret faaliyetlerinin ayrıştırılması gibi geliştirilmelerle, en önemli yıllardan biri olmuştur. Özellikle EPDK'nın kuruluşu ile birlikte sektörün gelişiminde ciddi bir ivme yakalanmış, yürürlüğe giren yeni mevzuatlarla birlikte organize elektrik piyasalarının kurulması çalışmalarına başlanmıştır. 2013 yılında 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun kabulü ve akabinde 2015 yılında EPIAŞ'ın kurulması ile birlikte, bugünkü enerji piyasalarının temelleri atılmıştır.

'MODERN ENERJİ PİYASALARINA BENZER BİR PİYASA OLUŞTURULDU'

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1923 yılında 32 MW olan ülkemiz kurulu gücüne karşılık olarak 41 GWh gerçekleşen elektrik tüketimimiz, Cumhuriyet'imizin 100. Yılında kurulu güç olarak 105 bin MW'ı aşmış, elektrik tüketimi olarak da 330 TWh seviyesine ulaşmıştır. Bununla birlikte hem ülkemizin arz portföyünün çeşitlendirilerek daha etkin yönetimi, hem de arz güvenliğinin temini açısından kritik önem taşıyan sınır ötesi ticaret imkanları da sağlanmış bulunmaktadır.

Tüm bu özet bilgiler ışığında ortaya çıkan sonuç şudur ki, Cumhuriyetimizin 100. yılında, daha ileriye taşınması gereken fakat modern enerji piyasalarına benzer bir piyasa altyapısı

oluşturulmuştur. Enerji ticareti için spot ve vadeli, fiziksel ve finansal, organize ve tezgah üstü tüm piyasa ortamları ülkemizde kurulmuş durumdadır. Bununla birlikte yeşil sertifika piyasası da yenilenebilir enerji yatırımlarının piyasa bazlı olarak desteklenebileceği bir mecra olarak işlemektedir.

'EN ÖNEMLİ SINAVIMIZ İYİ İŞLEYEN BİR SERBEST PİYASA YAPISINA ULAŞMAK OLACAK'

Ancak yapısal olarak kurgunun tamamlanmış olması, işlevsel olarak öngörülebilir, güvenilir, yüksek hacimli ve derinlikli bir serbest piyasa işleyişinin sağlandığı anlamına maalesef gelmemektedir. Önümüzdeki yüzyılın en önemli sınavı, kurgusal anlamda ilk yüzyılda sağlanan dönüşümün işlevsel anlamda da sağlanabilmesi ve iyi işleyen bir serbest piyasa yapısına ulaşılabilmesi olacaktır. Yine Cumhuriyet'in ikinci yüzyılında takip edeceğimiz bir diğer önemli gündem ise tüm dünyanın odağında olan enerji dönüşümü olacaktır. Enerji talebinin yenilenebilir kaynaklardan sağlanabiliyor hale gelmesi, bu kaynaklardan üretilen elektriğin piyasaya entegrasyonu, teknolojik gelişmelerin (dijitalleşme, depolama ve hidrojen teknolojileri) ilerlemesi dönüşümün ana unsurları olacak gibi görünmektedir. Bununla birlikte tüketicilerin üretim ile arz tarafına, tüketimleri ile de talep tarafına katılımı yoluyla piyasada rol ve etkinliklerinin artması gibi konular dönüşüm yolculuğunda etkin rol oynayacaktır.

Enerji sektöründe bugüne kadar kat ettiğimiz yolun ve geleceğe umutla bakıyor olmamızın gururuyla Cumhuriyet'in yüzüncü yılını kutluyor; başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere kuruluştan bugüne kadar enerjinin de dahil olduğu dönüşüm yolculuğumuzda emeği geçen herkesi rahmet, saygı ve minnetle anıyoruz.

Petroturk TV

ABONE OL

Enerji piyasalarına dair en güncel video içerik ve haberler Petroturk TV Youtube kanalımızda!

www.petroturk.com

PETROTURK

ENERJİ PİYASASI 7/24 CANLI YAYINDA

ENERJİNİN HABER MERKEZİ

Petroturk TV | Petroturk.com | petroturk.com | petroturk.com

TÜREB Başkanı
İbrahim Erden

'Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılı, rüzgarın da yüzyılı'

100 Yılı!

Söylemesi bile kolay değil!

Bugün ülkemizi çevreleyen coğrafyadaki tüm siyasi dalgalanmalar, istikrarsızlıklar ve savaşlara karşın çocuklarımızla güvenli bir vatan toprağında yaşayabiliyorsak bunu 100 yıldan uzun bir zaman önce bizler için ve bizim bir vatanımız olsun diye malından, canından, her şeyinden vazgeçmiş atalarımıza borçluyuz. Tarih yazmış, kendileri 'tarih' olmuş atalarımız bir asır da geçse 10 asır da geçse hep aynı minnet ve saygıyla anılacaklar. Kendilerini başta Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere rahmet, minnet ve saygı ile anıyoruz.

Peki biz onların bu fedakarlıklarını nasıl onurlandırabiliriz? Şüphesiz ülkemiz için çalışarak ve üreterek! 'Muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkmak' için 'memleketini en çok seven işini en iyi yapandır' düsturuna göre yaşayarak. Biz, Türkiye rüzgar sektörü olarak, bu hedefle, ülkemizin rüzgarla yükselmesi için çalışıyoruz. Yeni yüzyılda da bu doğrultuda ilerlemek istediğimiz için "Cumhuriyetin 100. Yılı, Rüzgarın 100 Yılı" diyoruz.

Ülkemizin ekonomik ve enerji alanındaki hedeflerini içeren ve kısa bir süre önce açıklanan 'Orta Vadeli Program' ve 'Ulusal Enerji Planı'nda da belirtildiği üzere Türkiye yenilenebilir enerji alanında vites büyüttüğü bir döneme girdi ve bu büyümede en önemli rollerden birini yine 'yenilenebilir enerji alanında'ki temel teknolojilerden biri olarak sektörümüz oynayacak. Öte yandan Avrupa Birliği, birlik coğrafyasındaki rüzgar sektörüne yönelik en büyük 'risk' olarak algılanan Çin rüzgar sanayisi ürünlerine karşı alarm konumuna geçmiş durumda. Ve biz, Türkiye rüzgar enerjisi sektörü olarak tüm bu gelişmelerin, tabir caizse 'kavşak noktasında' bulunuyoruz. Böyle kilit bir noktada bulunmak Avrupa rüzgar endüstrisinin en büyük partnerlerinden biri olma fırsatını yakalayabilecek sektörümüzün gelişimini, hedeflediğimiz üzere, hızlandırmak açısından son derece önemli bir fırsat. Bu fırsatı sektörümüz yararına mümkün olan en azami düzeyde kullanabilmek adına bizler de var gücümüzle çalışıyoruz. Sektörümüzün gerçek gücünü tüm dünyaya sergileme fırsatı bulduğumuz Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi yaklaşıyor. 7-8 Kasım 2023 tarihlerinde bu kez İstanbul'da düzenleyeceğimiz 12. Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi'ne de işte bu motivasyonla daha büyük bir şevkle hazırlanıyoruz! Ülkemiz bir asır geride bırakırken rüzgar sektörü olarak ikinci yüzyılımızın başına rüzgar sektörü olarak damgamızı vurmaya kararlıyız.

Kısa bir hatırlatma yapmak gerekirse; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Türkiye'nin 2053'te net sıfır emisyonla ulaşma hedefi esas alınarak hazırlanan ve bu kapsamda 2035'e kadar atılacak adımları içeren "Türkiye Ulusal Enerji Planı" Ocak ayında açıklanmıştı. Enerji sektörü açısından oldukça önemli

bu stratejik plana göre 2035 yılında 24,6 GW karasal ve 5 GW deniz üstü rüzgar olmak üzere ülkemizin toplam 29,6 GW'lık, yani aşağı yukarı 30 GW'lık toplam rüzgar kurulu gücüne sahip olması hedefleniyor. Cumhuriyetimizin 100. yılı itibarıyla rüzgar kurulu gücümüz ise 12 GW seviyesinde. Yani plandaki hedefleri yakalayabilmemiz için 13 yılda 5 GW'ı deniz üstü rüzgardan gelmek üzere toplam 17,6 GW yeni rüzgar kurulu gücünü gerçekleştirmiş olmamız gerekiyor. Bu da yıllık 1,350 MW yeni rüzgar yatırımının devreye alınması, bir anlamda da yılda takriben 1.5 Milyar dolarlık yatırımın finanse edilmesini gerektiriyor. Halbuki biz biliyoruz ki, bırakın 1,350 MW'ı, sektör olarak yılda en az 3.000 MW yeni rüzgar kurulu gücünü ülkemize kazandırma gücüne, iradesine, imkanına sahibiz!

"HEDEFLERİMİZİ SEKTÖR OLARAK YERİNE GETİRMEYE KARARLIYIZ"

Yeni yüzyılımızdaki en büyük ve en öncelikli hedefimiz sektörümüzün bir yılda 3.000 MW kurulu gücü kolaylıkla gerçekleştireceği günleri yakın kılmak olacak. Ülkemize ve dünyaya faydamızı en hızlı şekilde sağlamak için üzerimize düşen en büyük görevlerden biri olarak gördüğümüz bu hedefleri sektör olarak yerine getirmeye kararlıyız!

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği olarak, bu yıl 7-8 Kasım'da gerçekleştireceğimiz Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongremizin ana temasını 'Cumhuriyetimizin 100. Yılı, Rüzgarın Yüzyılı' olarak belirlemiştik. Biz bu çerçevede Türkiye rüzgar sanayisini başta Avrupa olmak üzere ilgili tüm coğrafyalarda birebir tanıtmaya devam edeceğiz. 25 Ekim'de WindEurope iş birliğiyle Avrupa Parlamentosu'nda düzenleyeceğimiz ortak etkinlikte de ülkemizin güçlü rüzgar sanayisinin Avrupa'nın giderek derinleşen rüzgar tedarik zinciri sorununa nasıl en iyi cevabı vereceğini Birlik üyesi parlamenterler, bakanlar ve büyükelçilerden oluşan geniş bir izleyici grubuna aktaracağız. Benzer çalışmalarımızı bundan sonra da sürdüreceğiz.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı ve yeni başlayan Rüzgarın Yüzyılı bir kez daha kutlu olsun.

TOBB Enerji Meclisi Başkanı
Zeki Konukoğlu

'Stratejik yaklaşım ülkemizin refahının artmasına da katkı sağlayacaktır'

Cumhuriyetimizin 100. Yılı kutlarken enerji sektörünün özellikle son birkaç yıllık dönemde yaşadığı dönüşümle ilgili kısa bir değerlendirme yapmakta fayda var. Stratejik önemi giderek artan enerji sektörü, bu durumu hem iklim ve emisyon hedeflerine hem artan otomasyon ve dijitalleşmeye hem de teknolojiye yaşanan baş döndürücü gelişmelere borçlu. Doğal olarak bu dönüşüm, enerji arz güvenliği, iklim hedefleri, yenilenebilir enerji kullanımındaki artış trendi ve bu doğrultuda ön plana çıkan enerji depolama çözümleri gibi konu başlıklarını içeriyor. Türkiye'nin enerji geleceği de tüm bu konuları sürdürülebilirlik ve inovasyon odağında birleştirerek ve farklı stratejiler izlenerek şekillendiriliyor.

Her ülkenin ekonomik ve stratejik istikrarı için temel bir unsur olan enerji arz güvenliği alanında Türkiye, enerji kaynaklarını çeşitlendirmeye yönelik başarılı adımlar attı. Biliyoruz ki geniş bir yelpaze hareket kabiliyetimizi artırır, ayrıca bizde olmayan fosil yakıtlara bağımlılığımızı ve bunların ithalatına bağlı cari açığımızı azaltır. Bu

hedefimiz, yenilenebilir enerji alanında vites yükselttiğimizi net bir şekilde ortaya koymuştur.

"HEDEFİMİZ YENİLENEBİLİR YATIRIMLARLA KARBON EMİSYONLARININ AZALTILMASI"

Türkiye, iklim değişikliği ile mücadelede uluslararası taahhütleri yerine getirme konusunda kararlıdır. Paris Anlaşması'na taraf olarak, ülke sera gazı emisyonlarını azaltmayı ve iklim değişikliği ile mücadelede etkin rol oynamayı taahhüt etmiştir. Bu doğrultuda, yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımlar artırılarak karbon emisyonlarının azaltılması hedeflenmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilen enerjinin depolanması, enerji sisteminin verimliliğini artıracak ve yenilenebilir enerjinin önünü açacak en kritik hamledir. Türkiye hem kamusal tarafta hem de özel sektörde bu alana da yatırım yaparak, enerjinin depolanması ve ihtiyaç duyulduğunda kullanılabilmesi konusunda etkin çalışmalar yürütmektedir.

Gelişen batarya teknolojileri, enerji depolama kapasitesini artırarak enerji sistemlerini daha esnek ve güvenilir hale getirecektir. Elektrik depolama sistemleri kullanarak yapılan proje miktarları arttıkça maliyetler düşecek ve daha fazla depolama sisteminin devreye girmesi güneş ve rüzgâr gibi dalgalı bir şekilde enerji üreten kaynaklarındaki dalgalanma miktarlarını azaltarak şebeke dengesini bozmadan bağlanabilecek kapasiteleri artıracaktır.

Sonuç olarak Cumhuriyetimizin 100. yılına girerken enerji sektörünün sürdürülebilirlik, arz güvenliği ve inovasyon üzerine odaklanmış durumda olduğunu görüyoruz.

Türkiye, yenilenebilir enerji üretiminde seferber olmuş ve yeşil enerji üretiminde tüketilen enerjinin yarısından fazlasını yenilenebilir kaynaklardan üretmeyi başararak, dünya genelinde örnek ülke haline gelmeyi başarmış öncülerindedir.

Yenilenebilir enerji alanında yapılan bütün yatırımlar arz güvenliğini artırmanın yanı sıra iklim hedeflerine ulaşmayı da mümkün kılarak gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakma hedefine hizmet edecektir. Türkiye, enerji alanında yapılan bu önemli hamlelerle hem ekonomisini güçlendirmeye hem de çevreye duyarlı bir geleceğe doğru ilerlemeye devam edecektir. Bu stratejik yaklaşım, aynı zamanda Türkiye'nin enerji sektörünü uluslararası arenada daha rekabetçi kılarak ülkemizin refahının artmasına da katkı sağlayacaktır.

çerçevede Türkiye, fosil bazlı yakıtları, giderek artan oranda yenilenebilir enerji kaynakları ile dengeleyerek enerji arz güvenliğini sağlamlaştırmaktadır.

Türkiye, yenilenebilir enerji kullanımında önemli bir artış trendi yakalamıştır. Rüzgâr, güneş, hidroelektrik, jeotermal ve biyokütle gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına özellikle son 15 yılda yapılan yatırımlar artmış, bu da ülkenin enerji üretimindeki çeşitliliğini genişletmiştir. Bu alandaki regülasyonların ve teşvik mekanizmaların bu gelişmede önemli bir payı vardır. Rüzgâr ve güneş enerjisi gibi temiz kaynaklardan elde edilen enerji, çevresel etkileri azaltarak sürdürülebilir bir enerji geleceği için temel oluşturmaktadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Alparslan Bayraktar tarafından duyurulan "2035'e kadar rüzgâr ve güneş kurulu gücümüzü toplam 60 GW'a çıkarma"

PETFORM Genel Sekreteri Murat Kalay

'Cumhuriyetimizin 100. yılında yeni arama faaliyetlerimizin önu açıldı'

Cumhuriyet döneminde petrol konusunda ilk yasal düzenleme 1926 yılında Romanya Petrol Kanunu esas alınarak çıkarılan 792 Sayılı Petrol Kanunu ile yapılmıştır. 792 sayılı yasa büyük ölçüde devletçi bir anlayışın ürünü olmuş, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde petrol arama ve üretme yetkisini tümüyle hükümete bırakarak, bu alanda özel sektör ve yabancı sermayeye hiçbir şekilde faaliyet imkanı tanımamıştır. Bu görevi yerine getirecek bir kurumun olmaması nedeniyle 1933 yılına kadar bu alanda herhangi bir faaliyet gösterilememiştir. Petrol arama ve üretim alanındaki kurumsal eksiklik 1933 yılında 2189 sayılı Kanunla kurulan "Petrol Arama ve İşletme İdaresi" ile giderilmeye çalışılmıştır.

1935 yılında 2804 sayılı Kanunla Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'nün kurulmasıyla yeni bir safhaya geçilmiştir. Petrol Arama ve İşletme İdaresi'ni de bünyesine alarak MTA devletin petrol arama ve üretim alanındaki yetkisini üstlenmiştir.

"RAMAN KEŞFİ TÜRK PETROLCÜLÜĞÜNÜN DÖNÜM NOKTASI"

Türkiye'de ilk ekonomik ölçekte petrol keşfi MTA tarafından Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde gerçekleştirilmiştir. Nisan 1940 tarihinde 1048 metrede Türkiye'nin ilk petrol kuyusu olan Raman-1'de petrolün varlığı kesin olarak tespit edilmiştir. Bu olay, Türk petrolcülüğü için dönüm noktalarından biri olmuştur. Raman-1 kuyusu, günde 100 varil petrol üretmek üzere üretilmiştir. Bölgede yatırımlar devam etmiş ve 1942 yılında Batman Rafinerisi kurulmuştur. 1948 yılında açılan Raman-8 kuyusu ile keşfedilen Raman sahası Türkiye'de ilk ekonomik üretime uygun petrol sahası olmuştur.

1954 yılında kabul edilen 6326 sayılı Petrol Kanunu ile Türkiye Petrol Tarihi'nde yeni bir döneme girilmiştir. Bu dönemin bir diğer önemli gelişmesi de 6327 Sayılı Kanunla, Türkiye Petrolleri AO'nun kurulması olmuştur. Ortaklığın kurulması ile o güne kadar MTA tarafından yürütülen devlet adına arama ve üretim faaliyetleri ve keşfedilen sahalar TPAO'ya devredilmiştir. Türkiye'nin ilk rafinerisi olma özelliğini taşıyan Batman Rafinerisi, 1955 yılında Batman'da kurulmuştur.

1957 yılında Petrol Kanunu'nda yapılan değişiklikler sonucu yabancı şirketlerin Türkiye'de petrol arama, çıkarma ve bunlardan yararlanma haklarında birtakım kolaylıklar sağlanmış ve bunun üzerine BP, Shell, Mobil gibi büyük şirketlerin ülkede yeni yatırımlar gerçekleştirdikleri görülmüştür.

Batman Bölgesinde artan petrol üretimi nedeniyle Batman Rafinerisi yetersiz kalır ve 4 Ocak 1967 tarihinde Batman-Dörtöl Petrol Boru Hattı Türk mühendis ve işçisinin üstün gayretleriyle tamamlanır.

"HAMİTABAT KEŞFİ TÜRKİYE'Yİ TEMİZ ENERJİ İLE TANIŞTIRDI"

Trakya Bölgesi'nde ekonomik değer ifade eden ilk doğal gaz keşfi ise 1970 yılında Türkiye Petrolleri tarafından

Hamitabat'ta yapılır. Bugün bölge sanayisinin büyük oranda faydalandığı bu keşif hem ertesi senelerde yapılacak diğer doğal gaz arama ve üretim faaliyetlerini tetikler hem de Türkiye'yi temiz enerji ile tanıştıdır.

1984-1991 yılları arasında liberal düzenlemeler sayesinde yatırımlar yeniden hız kazandı, petrol üretimi kısa sürede 2,5 katına çıkarak zirve noktası olan yılda 4,4 milyon tona ulaştı. İlgili dönemde Türkiye'de 43'ü yabancı sermayeli olmak üzere toplam 48 hidrokarbon arama-üretim şirketi faaliyet göstermekteydi.

6326 sayılı Petrol Kanunu kapsamında edinilen sonuçlar ve tecrübeler; dünyadaki benzerlerine uygun olacak şekilde, yerli ve yabancı sermayenin petrol arama ve üretim faaliyetlerine daha fazla katılımını sağlamak için; işlemlerin sadeleşmesi, maliyetlerin azaltılması, yatırım indirimi ve vergi istisnası, yabancı yatırımcılar için sermaye ve kar transferi kolaylıkları gibi teşvik unsurlarını içeren, ruhsat başvuru aşamasını ve değerlendirme sürecini, hak sahiplerinin hak ve yükümlülüklerini günün koşullarına ve objektif kriterlere göre düzenleyen yeni bir kanun yapılması gereğini ortaya çıkarmıştır. İşte bu gerekçeler ile hazırlanan 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu 11 Haziran 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

21 Ağustos 2020'de Karadeniz'de Türkiye'nin tarihindeki en büyük doğal gaz keşfi TPAO tarafından gerçekleştirilmiştir. Karadan 170 kilometre açıkta, Fatih sondaj gemisinin gerçekleştirdiği 320 milyar metreküplük doğal gaz keşfi Türkiye'nin de en büyük keşfi olarak kayıtlara geçmiştir. 17 Ekim 2020'de ise Fatih sondaj gemisinin ilave 85 milyar metreküp rezerv keşfi ile birlikte toplam miktar 405 milyar metreküpe yükselmiştir.

4 Haziran 2021'de Fatih sondaj gemisi, Amasra-1 kuyusunda 135 milyar metreküp gaz keşfetmiştir. Aynı gün, Karadeniz gazının karaya çıkış noktası olan Filyos Doğal Gaz İşleme Tesisi'nin temeli atılmıştır. Tesis 20 Nisan 2023 tarihinde devreye alındı.

"YENİ KEŞİFLER CİDDİ ÜRETİM KATKISI SUNACAK"

Cumhuriyetimizin 100. Yılı olan 2023'te Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki Şehit Esmâ Çevik ve Şehit Aybükü Yalçın sahalarının keşif ve geliştirilmesi ile kara alanlarında da ciddi başarılar imza atılmıştır. Bu yeni keşifler önümüzdeki döneme ciddi üretim katkısı sunarken yeni arama faaliyetlerinin önünü de açmıştır.

1954-2023 yılları arasında özel sektör, hidrokarbon arama-üretim faaliyetleri kapsamında toplam 650 milyon varil ham petrol ve 6,5 bcm doğal gaz rezerv keşfi ile Türkiye ekonomisine katkı sağlamıştır.

Türkiye'de doğal gaz kullanımı, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından 1970 yılında Hamitabat ve Kumrular doğal gaz sahalarında keşfedilen doğal gazın 1976 yılında Pınarhisar Çimento fabrikasında kullanılmasıyla başlamıştır.

1974 yılında, ilerleyen yıllarda

Türkiye doğal gaz piyasasında çok önemli roller üstlenecek olan BOTAŞ TPAO'ya bağlı iştirak olarak kurulmuş, 1995 yılında İktisadi Devlet Teşekkülü statüsü kazanmıştır.

Doğal gaz kullanılarak elektrik üretimi ilk kez Hamitabat Doğal Gaz Çevrim Santralinde 1985 yılında yerli kaynaklarımızla gerçekleştirilmiştir.

1986 yılında BOTAŞ'ın Soyuzgazexport (SSCB) şirketi ile 25 yıl süreli yapmış olduğu gaz alım anlaşması ile ülkemizde doğal gaz taşımacılığı ve ticaretinin ilk adımı atılmış, 1987 yılında ise fiili olarak ilk doğal gaz ithalatı gerçekleştirilmiştir. 25 yıl süreli ve plato değeri 6 milyar metreküp olan bu anlaşma ile doğal gazın sanayi ve şehir şebekelerinde yaygın kullanımı çalışmaları da başlamıştır. Doğal gaz, şehir içi evsel ve ticari olarak ilk kez 1988'de Ankara'da kullanılmıştır.

Kaynak çeşitliliğini artırmak ve arz güvenliğini sağlamak amacıyla Cezayir ve Nijerya ile LNG ve çevre ülkelerle birbiri ardına boru gazı anlaşmaları yapılmıştır.

Bu yıllarda geçerli olan mevzuat çerçevesinde doğal gaz piyasasında faaliyetlerin büyük oranda dikey bütünleşik yapı içerisinde kamu eliyle yürütüldüğü görülmektedir.

"81 İLDE 73 ŞİRKETLE DOĞAL GAZ DAĞITIM FAALİYETİ YÜRÜTÜLÜYOR"

2001 Yılında çıkarılan 4646 Sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu sektörde serbestleşmenin önemli adımlarından biri olmuştur. Kanun'un amacı doğal gazın; kaliteli, sürekli, ucuz, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde ve çevreye zarar vermeyecek şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için doğal gaz piyasasının serbestleştirilerek; mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir doğal gaz piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasıdır.

Doğal Gaz Piyasası Kanunu ile BOTAŞ'ın doğal gaz ithalatı, satışı ve fiyatlandırılmasına ilişkin tekel hakları kaldırılmıştır. Bu bağlamda, BOTAŞ'ın sahip olduğu ithalat kontratlarının bir kısmı özel sektör oyuncularına devredilerek, bunların hem doğal gaz ithalat hem de doğal gaz toptan satış piyasasına girmesinin önu açılmıştır. İşbu çalışmanın diğer odak noktasını oluşturan doğal gaz perakende satışı bağlamında ise, 4646 sayılı Kanun'un çıktığı dönemde BOTAŞ'ın kontrolünde bulunan şehir içi dağıtım şirketleri özelleştirilmiş, yeni oluşturulacak dağıtım bölgeleri için de EPDK tarafından ihaleler gerçekleştirilmiştir. Yapılan özelleştirmeler ve ihaleler neticesinde mevcut durumda 81 ilde 73 şirket ile doğal gaz dağıtım faaliyeti yürütülmektedir.

CUMHURİYETİMİZİN İKİNCİ YÜZYILI

İlk yüzyılda kamu ve özel sektör birlikteliğiyle hidrokarbon arama-üretim ve doğal gazın piyasa faaliyetlerine ilişkin önemli kazanımlar elde edilmiştir. Yerli/yabancı ayrımı yapılmaksızın ülkemizdeki enerji dışa bağımlılığının azaltılması için yoğun çaba harcanmıştır. Tüm yapılan yatırımlar ve çabalar

bir varil daha fazla üretebilmek perspektifiyle hayata geçirilmiştir. Şimdi, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girerken geçmiş dönemden sağladığımız tecrübe, kazanım, insan kaynağı birikimi, teknolojik yeterlilik ve çalışma arzusu önümüzdeki yılların başarılarının habercisi niteliğindedir. Enerjide dışa bağımlılığımızı mümkün olduğunca azaltmak ve bu denklemde artıya geçebilmek için çağın gerekleri doğrultusunda işçi güvenliğini önceleyerek, çevre duyarlılığını gözeterek saha faaliyetlerimizi ve yatırımlarımızı artırma arzusu içerisindeyiz. Gelişen teknoloji, servis firmalarının varlığı, kulelerin sayısı ikinci yüzyıla daha coşkun bakmamıza vesile oluyor. Kamunun piyasadaki varlığı, özel sektör ile risk paylaşımı ve dengeli bir piyasanın sürdürülmesi Cumhuriyetimizin ikinci dönemi için de vazgeçilmez olacaktır. Üretebildiğimiz her bir varil petrol ve her santimetreküp doğal gazın ikinci yüzyıldaki başarı öyküsünün ana kilometre taşı olacaktır.

"ENERJİDE GÜVENİLİR VE KİLİT BİR ÜLKE OLACAĞIMIZ İNANCINI TAŞIYORUZ"

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de arama-üretim yatırımları yerli/yabancı yatırımcılar ve kamu şirketleri vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Özellikle ülkemizde mevzuattan kaynaklanan sebeplerle ve özellikle son yıllarda arama ruhsatlarının ağırlıklı olarak kamu şirketine tahsis edilmesi nedeniyle arama-üretim faaliyetleri içerisindeki özel sektör yatırımları ve payı giderek küçülmektedir. Bu durum, özellikle yabancı sermayenin ülkeye girişine sektöre uğratmakta ve küçük miktarlı üretim yapıp yeni arama yatırımları yapmaya çalışan mevcut yatırımcıları da piyasanın dışına itmektedir. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında enerjide dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla petrol ve doğal gaz arama ve üretim faaliyetleri hızlandırılarak sürdürülmesi özel sektörün ve yabancı yatırımcının ülkemizdeki arama-üretim faaliyetlerine olan ilgisini ve yatırım iştahını tekrar gündeme getirecek ve tüm dünyada olduğu gibi kamu ve özel sektörün birlikte hareket edeceği yeni yatırımlara imkan sağlayacaktır.

Petrol ve doğal gazın üretilebilmesinin yanında ticari anlamda alışverişe konu olmasının da ekonomik anlamda katkısı tartışılmazdır. Sahip olduğumuz altyapı, depolama kapasitesi, doğal gazın piyasa faaliyetlerinin gelişimi açısından son derece kıymetlidir. Enerjide jeopolitik avantajımızı kullanarak, bir enerji merkezi olma hedefi ile Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girerken sadece bölgemiz için değil, global enerji piyasaları için de kilit ve güvenilir bir ülke olacağımız inancını taşıyoruz.

GÜYAD Başkanı
Cem Özkök

'100 yıllık süreçte toplam 106 bin MW güce ulaşan santraller yapıldı'

Mum ışığından başlayarak, toplam 106 bin MW güce ulaşan santraller yaptık. Bu santrallerle senede 330 TWh üretime ulaştık. Ürettiğimiz elektriği tüketebilmek için yurdun bir başından diyerine 74bin kilometre iletim hattı yaptık. Sanayinin elektriğini ürettik. Elektriğin sanayisini yaptık. Kullandığımız kaynakları yeniledik. Yenilenebilir enerji kaynaklarını kullandık. Güneşi yakalayalım diye panel fabrikaları, elimizde turalım diye batarya fabrikaları kurduk. Hatta fabrikalarımızı kendi elektriğini kendi üretiyor artık.

Önceleri devletimiz üretti, iletti, dağıttı sattı. İlk yıllar böyle geçti. 2000'lere geldiğimizde özel şirketler üretmeye ve dağıtmaya başladı. Çıkan kanunlarla liberalleşme hızlandı. Düzenleyici kurulların piyasaya tanıtılması ile birlikte kamu kurumları da yönetici kimliğini hukuken bıraktı ve bir piyasa oyuncusu oldu. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve organize elektrik piyasaları kuruldu, piyasa oluşumu için gerekli alt yapılar tamamlandı.

Piyasaların tamamlanması ile güçlü enerji şirketleri doğdu. Hem de adlarını Dünyada duyurmaya başladı. 100 senede sıfırdan bir sektör kurduk, geliştirdik ve

bilgi, yatırım ve üretim ihraç eder hale geldik. Şirketlerimiz sadece Türkiye'de değil Dünya'nın dört bir tarafında yatırım yapıyor artık.

Çeşitli raporlar gelinen bu noktayı analiz ederek YİD, Yİ ve bunlar gibi alım taahhütlü satım anlaşmalarına, sonralarında arz ve talep noktasında uzun vadeli planlama yapılabilmesine, çıkarılan kanunlarla kamunun yerini bağımsız düzenleyici kurumlara bırakmasına; enerji piyasalarının birbirine entegre edilmesine; organize enerji piyasalarının kurularak liberalleşmenin hızlanmasına; yerli yabancı yatırımcının piyasaya güvenle girmesi için olanak tanınmasına; sektörün büyümesinin hızlanması için YEKDEM gibi teşvik mekanizmalarının devreye sokulmasına, YEKA'larla büyük küçük yatırımcıya kapasite dağıtılması ve herkesin kendi enerjisini kendisinin üretmesine izin verilmesi ile birlikte sanayinin de gelişmesine bağlamaktadır.

Ancak geldiğimiz noktayı ben CUMHURİYETİMİZE bağlamaktayım. AZMİMİZİN, ENERJİMİZİN KAYNAĞI CUMHURİYETİMİZDİR.

HESİAD Başkanı
Elvan Tuğsuz Güven

'HES'ler 100. yılda Türkiye Yüzyılı'nda hizmete devam etmeye hazır'

Cumhuriyetimizin 100. Yılında, dünyada ve bölgemizde hidro gibi en kıymetli kaynağımızdan enerji üreten ve en kıdemli özel sektör yatırımcılarını temsil eden bir derneğe başkanlık etmekten bir kadın olarak gurur duyuyorum. Başta bize bu güzel ülkeyi armağan etmek için kendi canlarından ve sahip oldukları her şeyden vazgeçmekten bir an bile tereddüt etmeyen atalarımıza; ülkemize kadın erkek eşitliği anlayışını getiren, bunu kanunlaştıran ve uygulayan Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e bu vesileyle minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

"HES'LER ELEKTRİK ÜRETİMİNDE KRİTİK BİR İŞLEV GÖRÜYOR"

Bildiğimiz üzere hidroelektrik santral yatırımları ülkemizin gelişme sürecinde önemli bir yere sahip olmuştur. Türkiye'nin sanayileşme sürecinde artan enerji ihtiyacına cevap vermede 1930 yılında devreye alınan Çubuk Barajı'ndan başlamak üzere Keban, Karakaya, Atatürk Barajları ve Hidroelektrik Santralleri gibi büyük çaplı santraller büyük katkılar sağlamıştı ve bunların önemli bir

kısmı halen işletmede bulunmaktadır. Ülkemizin yenilenebilir enerji kaynakları arasında ilk yatırımları olan hidroelektrik santraller bugün de Türkiye'nin enerji kurulu gücünde Ağustos 23 rakamları ile 752 tesis ile yüzde 30'luk pay alarak ülkemiz elektrik üretiminde kritik bir işlev görmektedir.

"ÇALIŞMALARIMIZI YAYGINLAŞTIRARAK DEVAM ETTİRECEĞİZ"

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında dünyada ve Avrupa'da sayılı yenilenebilir enerji kaynağına sahip ülkemizin bu kaynaklarını tüm paydaşlarla en verimli şekilde değerlendirmek, sektörel teknolojik yeniliklere ve yatırımlara devam edebilmek, ayrıca yenilenebilir enerji sektöründe kadın erkek ayrımı olmaksızın kalifiye, çalışan istihdamını artırmak hedeflerimiz arasındadır. Bu hedefleri geliştirmek ve gerçekleştirmek için Türkiye Yüzyılı'nda da çalışmalarımızı yoğunlaştırarak ve yaygınlaştırarak devam ettireceğiz.

Cumhuriyetimizin 100. Yılı kutlu olsun!

Enerjide Dijitalleşme Derneği Başkanı (EDİDER) Elif Düşmez Tek

'Ülkemize karşı sorumluluklarımızı yerine getirmeye kararlıyız'

Enerjide Dijitalleşme Derneği ailesi olarak Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılını büyük coşku, mutluluk ve gururla kutluyoruz. EDİDER olarak Cumhuriyetimizin kuruluş felsefesindeki liderlik, yenilikçilik ve ilerlemeci ruhu yaşatarak ülkemize değer katmaya ve ülkemize karşı sorumluluklarımızı yerine getirmeye kararlıyız.

"BÜYÜME VE KALKINMAYI DESTEKLEYECEK SAĞLAM TEMELLER İNŞA EDİLDİ"

Cumhuriyetimizin kuruluşundan bugüne kadar geçen 100 yıllık süreç büyüyen ülkemizin artan enerji ihtiyaçlarının karşılanması adına çok önemli kazanımların elde edildiği bir dönem olmuştur. Hem kamu hem de özel sektör eliyle yapılan yatırımlar sayesinde arz güvenliği, arz kalitesi ve sürekliliği açısından gerekli adımlar atılmış,

ülkemin büyüme ve kalkınmasını enerji arzı açısından destekleyecek sağlam temeller inşa edilmiştir.

İçinden geçtiğimiz dönem hem ülkemiz hem de tüm dünya için büyük bir paradigma değişikliği yaşamamıza sebep oluyor. İklim değişikliği ile mücadele, karbon emisyonlarının üçte ikisinden fazlasına sebep olan enerji sektörü için kaçınılmaz bir değişikliği yani enerji dönüşümünü ortaya koydu.

"GELECEĞİN ELEKTRİK ŞEBEKESİNİ BUGÜNKÜ YÖNTEMLERLE YÖNETMEK MÜMKÜN OLMAYACAK"

Enerji dönüşümü enerji arzında yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelme, talep tarafında elektrifikasyon ve enerjinin tüm alanlarında enerji verimliliği eksenlerinden oluşuyor.

Bir taraftan arz güvenliğini sağlarken, diğer yandan iklim değişikliğinin önüne geçmek, bir diğer taraftan da halen enerjinin ödenebilir olmasını kılmak bizi zor kararlar ile karşı karşıya bırakıyor. Sürekli büyüyen ve daha karmaşık hale gelen elektrik şebekelerini yönetmek eskisine göre çok daha zor ve dağıtık enerji ve elektrifikasyonun artması ile daha da kaotik hale gelecek. Geleceğin elektrik şebekesini bugünkü yöntemler ile yönetmek mümkün olmayacak.

Bu olumsuz sarmaldan kurtulmak ancak cumhuriyetin kuruluş yıllarında olduğu gibi zamanının ötesinde liderlik sergileyerek mümkün olabilir. Biz EDİDER olarak yeni teknolojik çözümler, inovasyon, yeni iş modelleri ve özellikle de dijitalleşme ile enerji dönüşümünün getirdiği zorlukları aşmak üzere çalışıyoruz. Cumhuriyetin ikinci yüzyılında insanlığın değişen ve dönüşen

ihtiyaçlarına karşılık vermek üzere enerji sektörünün dijital dönüşüm yolculuğunda sürdürülebilir ve yenilikçi adımlar atmaya yönelik çalışmalarımızı sürdürmeye kararlıyız.

Bu vesileyle, zamanının ötesinde gösterdiği liderlikle Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, ve Cumhuriyetin kazanımlarında emeği geçen herkesi saygıyla ve minnetle anıyorum. Cumhuriyetimizin kuruluş hikâyesinin, insanlığın önünde duran büyük meseleler ile mücadele etmek üzere herkese ilham kaynağı olmasını diliyorum.

Enerji Petrol Gaz

Kurucusu:

M. Zekai Komsuoğlu
Mayıs, 1968

Yayın Sahibi
Balkan Gazetecilik
Dijital Medya Yayıncılık ve
Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Yayın Grubu Başkanı
A.Sertaç Komsuoğlu

Murahhas Aza ve
Yayın Grubu Bşk. Yrd.
Mustafa Akıncı
Murahhas Aza
Mustafa Komsuoğlu

Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Emin Kaya

● Haber Merkezi:
**Sibel Acar, Gözde Emlik, Eylül Şahin,
Burak Karagöl, Raşit Kırkağaç,
Enes Gürses**

● Grafik: **Ersin Güleç, Serra Ergan,
H. Buse Ceylan**

● Reklam ve Abonelik:
Aysegül Yıldırım

● Mali İşler Başkanı: **Ş. Doğan Erbay**

● Hukuk Danışmanı: **İrfan Coşkun**

● İK Sorumlusu: **Gülşah Uzunal,
Merve Şen**

● Basıldığı Yer: **İRM Dijital Baskı ve**

Matbaacılık San. Tic. A.Ş.

[@Petroturkcom](https://www.petroturk.com)

Yönetim Yeri: **Y. Dudullu Mah. Bostancı Yolu Cad. Şehit Sok.
No:44 Ümraniye- İstanbul**

İLETİŞİM

İstanbul: **(0216) 466 74 96** Fax : **(0216) 365 58 05**

Ankara : **(0312) 467 99 36** Fax : **(0312) 427 30 16**

Türkiye genelinde dağıtım yapılan EPG, Basın Kanunu uyarınca bir yerel süreli yayındır. EPG, Basın Meslek İlkelerine uymaya söz vermiştir. EPG'de yayımlanan yazı, haber ve fotoğrafların her türlü telif hakkı Balkan Gazetecilik Dijital Medya Yayıncılık ve Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.'ne aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

“Geleceğe Doğru Yeni Bir Yolculuk”

BORUN GELECEĞİNİ TASARLAMAKTAN,

BOR İLE GELECEĞİ TASARLAMAYA

 ETİMADEN
for life

BORON

BORTAM

LİTYUM

BOREL

NTE

FERROBOR

BOR KARBÜR

ETİDOT-67

TEMELDEN İŞLETMEYE GÜVENLE İNŞA EDİYORUZ

Planlama, projelendirme ve kontrol

İnşaat, elektrik ve mekanik taahhüt

Çelik konstrüksiyon imalat ve montajı

Anahtar teslim istasyon inşaatı

RM İstanbul, akaryakıt istasyonu inşaatında temelden altyapıya, üstyapıdan kurumsal kimlik giydirmeye her adımda uzman ekipleriyle anahtar teslim çözümler sunuyor. Proje yönetim uzmanlığıyla, akaryakıt istasyonu inşaatlarınızın planlamasını, mimari tasarımını ve maliyet yönetimini en doğru şekilde yapıyor, güvenli mekanik, elektrik ve inşaat uygulamalarıyla yüksek SEÇ-G standartlarında tamamlıyor ve zamanında teslim ediyor.

RM İstanbul, enerjide başarı inşa ediyor.

LUKOIL ECTO İLE PERFORMANSI YENİDEN KEŞFEDİN!

LUKOIL Ecto motorin, aracınızın enjektör
ve yakıt sistemini temiz tutarken,
motorunuzu ilk günkü gibi korur.

LUKOIL ecto

İlelebet

Cumhuriyetimizin
100. yılındayız...
Yaptığımız projelerle
ilelebet yaşatacağız.